

КОМЕРЦИЈАЛНА БАНКА А.Д., БЕОГРАД

**Консолидовани финансијски извештаји
31. децембар 2012. године и
Извештај независног ревизора**

САДРЖАЈ

	Страна
Извештај независног ревизора	1
Консолидовани финансијски извештаји:	
Консолидовани биланс успеха	2
Консолидовани биланс стања	3
Консолидовани извештај о променама на капиталу	4
Консолидовани извештај о токовима готовине	5
Напомене уз консолидоване финансијске извештаје	6 - 94

ИЗВЕШТАЈ НЕЗАВИСНОГ РЕВИЗОРА

Управном одбору и акционарима Комерцијалне банке а.д., Београд

Обавили смо ревизију приложених консолидованих финансијских извештаја Комерцијалне банке а.д., Београд (у даљем тексту „Матична банка“), који обухватају консолидовани биланс стања на дан 31. децембра 2012. године и одговарајући консолидовани биланс успеха, консолидовани извештај о променама на капиталу и консолидовани извештај о токовима готовине за годину која се завршава на тај дан, као и преглед значајних рачуноводствених политика и напомене уз консолидоване финансијске извештаје.

Одговорност руководства за консолидоване финансијске извештаје

Руководство је одговорно за састављање ових консолидованих финансијских извештаја у складу са рачуноводственим прописима Републике Србије, прописима Народне банке Србије који регулишу финансијско извештавање банака као и за интерне контроле које сматра неопходним за састављање консолидованих финансијских извештаја који не садрже погрешне информације од материјалног значаја, настале услед криминалне радње или грешке.

Одговорност ревизора

Наша одговорност је да изразимо мишљење о приложеним консолидованим финансијским извештајима на основу обављене ревизије. Ревизију смо обавили у складу са Међународним стандардима ревизије и Законом о ревизији и рачуноводству Републике Србије. Ови стандарди налажу усаглашеност са етичким принципима и да ревизију планирамо и обавимо на начин који омогућава да се, у разумној мери, уверимо да консолидовани финансијски извештаји не садрже погрешне информације од материјалног значаја.

Ревизија укључује спровођење поступака у циљу прибављања ревизијских доказа о износима и информацијама обелодањеним у консолидованим финансијским извештајима. Одабрани поступци су засновани на просуђивању ревизора, укључујући процену ризика материјално значајних грешака садржаних у консолидованим финансијским извештајима, насталих услед криминалне радње или грешке. Приликом процене ових ризика, ревизор разматра интерне контроле које су релевантне за састављање консолидованих финансијских извештаја у циљу осмишљавања најбољих могућих ревизорских процедура, али не у циљу изражавања мишљења о ефикасности система интерних контрола Матичне банке. Ревизија такође укључује оцену примењених рачуноводствених политика и вредновање значајнијих процена које је извршило руководство, као и оцену опште презентације консолидованих финансијских извештаја.

Сматрамо да су ревизијски докази које смо прибавили довољни и одговарајући и да обезбеђују солидну основу за изражавање нашег мишљења.

Мишљење

По нашем мишљењу, консолидовани финансијски извештаји Матичне банке на дан и за годину која се завршава на дан 31. децембра 2012. године, су састављени, по свим материјално значајним питањима, у складу са рачуноводственим прописима Републике Србије и прописима Народне банке Србије који регулишу финансијско извештавање банака.

Остало

Консолидовани финансијски извештаји Матичне банке на дан и за годину која се завршава на дан 31. децембра 2011. године, били су предмет ревизије другог ревизора који је у свом извештају од 11. априла 2012. године изразио мишљење без резерве.

Београд, 9. април 2013. године

Мирослав Тончић
Овлашћени ревизор

КОНСОЛИДОВАНИ БИЛАНС УСПЕХА
 У периоду од 1. јануара до 31. децембра 2012. године
 (У хиљадама динара)

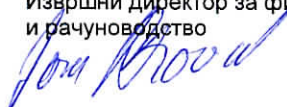
	Напомене	2012.	2011.
Приходи од камата	5а	21,721,618	19,371,849
Расходи камата	5б	(9,588,179)	(8,440,940)
Добитак по основу камата		12,133,439	10,930,909
Приходи од накнада и провизија	6а	5,671,372	5,342,375
Расходи од накнада и провизија	6б	(841,098)	(673,655)
Добитак по основу накнада и провизија		4,830,274	4,668,720
Нето добитак/(губитак) од продаје хартија од вредности по фер вредности кроз биланс успеха	7	890	(19,109)
Нето добитак од продаје хартија од вредности које су расположиве за продају	8	83,895	1,254
Нето добитак по основу продаје осталих пласмана	9	2,124	1,812
Нето (расходи) од курсних разлика	10	(8,027,572)	(147,380)
Приходи од дивиденди и учешћа	11	2,251	7,997
Остали пословни приходи	12	252,106	195,988
Остали пословни расходи	16	(5,488,704)	(4,910,127)
Нето расходи по основу индиректних отписа пласмана и резервисања	13	(1,946,369)	(1,488,299)
Нето приходи/(расходи) од промене вредности имовине и обавеза	17/18	8,133,806	(124,248)
Трошкови зарада, накнада зарада и остали лични расходи	14	(4,708,699)	(4,370,602)
Трошкови амортизације	15	(842,991)	(758,925)
ДОБИТАК ИЗ РЕДОВНОГ ПОСЛОВАЊА ПРЕ ОПОРЕЗИВАЊА		4,424,450	3,987,990
Порез на добитак	19	(499,462)	(440,351)
Одложени порески приход/ (расход)	21	21,331	(12,251)
ДОБИТАК		3,946,319	3,535,388
Нето добитак/(губитак) који припада мањинским улагачима повезаних лица		1	1
Нето добитак који припада власницима матичног правног лица		3,946,318	3,535,387
Зарада по акцији, у динарима		469	399
Разводњена зарада по акцији у динарима		290	257

Напомене на наредним странама
 чине саставни део ових консолидованих финансијских извештаја.

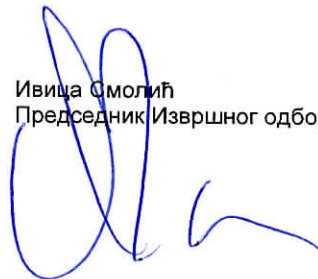
Ови консолидовани финансијски извештаји су одобрени од стране Извршног одбора Банке на дан 9. априла 2013. године.

Потписано у име Комерцијалне банке а.д., Београд:

Саво Петровић
 Извршни директор за финансије
 и рачуноводство

Ивица Смолић
 Председник Извршног одбора

КОНСОЛИДОВАНИ БИЛАНС СТАЊА
На дан 31. децембра 2012. године
(У хиљадама динара)

	Напомене	2012.	2011.
АКТИВА			
Готовина и готовински еквиваленти	22	42,052,826	19,245,682
Опозиви депозити и кредити	23	45,826,369	59,038,570
Потраживања по основу камата, накнада, продаје и друга потраживања	24	1,744,180	1,320,367
Дати кредити и депозити	25	194,416,122	169,380,487
Хартије од вредности	26	42,216,159	27,150,573
Удели (учешћа у капиталу)	27	436,210	342,755
Остали пласмани	28	3,230,128	2,206,812
Нематеријална улагања	29	644,837	605,494
Основна средства и инвестиционе некретнине	30	7,871,320	7,872,205
Стална средства намењена продаји и средства пословања које се обуставља	31	78,763	222,029
Одложена пореска средства	32	4,896	-
Остала средства	33	4,648,711	5,294,124
Укупно актива		343,170,521	292,679,098
ПАСИВА			
Трансакциони депозити	34	45,840,849	36,844,907
Остали депозити	35	204,644,393	183,078,009
Примљени кредити	36	1,411,962	2,255,677
Обавезе по основу камата и накнада	37	191,129	206,901
Резервисања	38	2,406,634	2,188,093
Обавезе за порезе	39	24,571	45,021
Обавезе из добитка	40	105,081	184,440
Одложене пореске обавезе	32	948	17,361
Остале обавезе	41	26,471,804	21,814,667
Укупно обавезе		281,097,371	246,635,076
Акцијски капитал и емисиона премија	42	40,034,550	28,462,551
Резерве из добити за процењене губитке	43	15,149,322	12,261,615
Ревалоризационе резерве	44	867,774	689,620
Нереализовани губици	45	(7,016)	(63,940)
Акумулирани добитак	46	4,640,004	3,830,588
Транслационе резерве		1,388,454	863,532
Капитал који припада већинском власнику		62,073,088	46,043,966
Мањински интерес		62	56
Укупно капитал		62,073,150	46,044,022
Укупно пасива		343,170,521	292,679,098
ВАНБИЛАНСНЕ ПОЗИЦИЈЕ		207,913,711	186,996,187

Напомене на наредним странама
чине саставни део ових консолидованих финансијских извештаја.

КОНСОЛИДОВАНИ ИЗВЕШТАЈ О ПРОМЕНАМА НА КАПИТАЛУ
У периоду од 1. јануара до 31. децембра 2012. године
(У хиљадама динара)

	Акцијски капитал	Емисиона премија	Резерве из добити за процењене губитке	Ревалоризационе резерве	Транслационе резерве	Нереализовани губици	Акумулирани добитак	Капитал који припада већинском власнику	Мањински интерес	Укупно капитал
Стање на 1. јануар 2011. године	13,881,008	14,581,543	9,868,217	663,008	790,157	(15,882)	2,967,526	42,735,577	56	42,735,633
Пренос дела добити за 2010. годину у резерве из добити	-	-	2,398,540	-	-	-	(2,398,540)	-	-	-
Повећање	-	-	-	-	73,375	-	-	73,375	-	73,375
Добици од реализованих резерви	-	-	-	(15,051)	-	-	15,051	-	-	-
Корекција по основу ефеката мање коришћених пореских средстава и пореске амортизација за 2010. годину	-	-	-	-	-	-	1,428	1,428	-	1,428
Смањење по основу промене фер вредности хартија од вредности расположивих за продају	-	-	-	(40,039)	-	-	-	(40,039)	-	(40,039)
Повећање по основу промене фер вредности учешћа и хартија од вредности расположивих за продају	-	-	-	82,249	-	-	-	82,249	-	82,249
Нето губици по основу продаје хартија од вредности расположивих за продају	-	-	-	(547)	-	-	-	(547)	-	(547)
Нето губици по основу фер вредности учешћа и хартија од вредности расположивих за продају	-	-	-	-	-	(48,058)	-	(48,058)	-	(48,058)
Исплата дивиденди за приоритетне акције	-	-	-	-	-	-	(37,575)	(37,575)	-	(37,575)
Учешћа запослених у добити	-	-	-	-	-	-	(250,000)	(250,000)	-	(250,000)
Добитак текуће године	-	-	-	-	-	-	3,535,387	3,535,387	1	3,535,388
Курсне разлике	-	-	(5,142)	-	-	-	(2,352)	(7,494)	-	(7,494)
Остало	-	-	-	-	-	-	(337)	(337)	(1)	(338)
Стање на 31. децембар 2011. године	13,881,008	14,581,543	12,261,615	689,620	863,532	(63,940)	3,830,588	46,043,966	56	46,044,022
Докапитализација	3,310,456	8,261,541	-	-	-	-	-	11,571,997	6	11,572,003
Пренос дела добити за 2011. годину у резерве из добити	-	-	2,833,388	-	-	-	(2,833,388)	-	-	-
Нето повећање курсних разлика по основу учешћа у капиталу	-	-	-	-	524,922	-	-	524,922	-	524,922
Добици од реализованих резерви	-	-	-	(10,037)	-	-	10,037	-	-	-
Повећање по основу промене фер вредности учешћа у капиталу и хартија од вредности расположивих за продају	-	-	-	188,191	-	(12,856)	-	175,335	-	175,335
Корекција по основу фер вредности учешћа у капиталу (напомена 45)	-	-	-	-	-	76,783	-	76,783	-	76,783
Нето губици по основу фер вредности хартија од вредности расположивих за продају	-	-	-	-	-	(7,003)	-	(7,003)	-	(7,003)
Исплата дивиденди за приоритетне акције	-	-	-	-	-	-	(40,264)	(40,264)	-	(40,264)
Учешћа запослених у добити	-	-	-	-	-	-	(308,000)	(308,000)	-	(308,000)
Добитак текуће године	-	-	-	-	-	-	3,946,318	3,946,318	1	3,946,319
Курсне разлике	-	-	54,319	-	-	-	37,589	91,908	-	91,908
Остало	2	-	-	-	-	-	(2,876)	(2,874)	(1)	(2,875)
Стање на 31. децембар 2012. године	17,191,466	22,843,084	15,149,322	867,774	1,388,454	(7,016)	4,640,004	62,073,088	62	62,073,150

Напомене на наредним странама
чине саставни део ових консолидованих финансијских извештаја.

КОНСОЛИДОВАНИ ИЗВЕШТАЈ О ТОКОВИМА ГОТОВИНЕ
У периоду од 1. јануара до 31. децембра 2012. године
(У хиљадама динара)

	<u>2012.</u>	<u>2011.</u>
Приливи готовине из пословних активности	<u>25,803,366</u>	<u>24,546,091</u>
Приливи од камата	19,889,011	18,862,432
Приливи од накнада	5,647,142	5,363,259
Приливи по основу осталих пословних прихода	264,962	312,403
Приливи од дивиденди и учешћа у добитку	2,251	7,997
Одливи готовине из пословних активности	<u>(20,434,685)</u>	<u>(17,976,229)</u>
Одливи по основу камата	(9,327,920)	(8,117,891)
Одливи по основу накнада	(835,896)	(670,677)
Одливи по основу зарада, накнада зарада и осталих личних расхода	(4,637,706)	(4,333,642)
Одливи по основу пореза, доприноса и других дажбина на терет прихода	(930,565)	(819,968)
Одливи по основу других трошкова пословања	(4,702,598)	(4,034,051)
Нето прилив готовине из пословних активности пре повећања или смањења у пласманима и депозитима	<u>5,368,681</u>	<u>6,569,862</u>
Нето смањење кредита и пласмана банкама и комитентима	(2,657,364)	(16,776,080)
Нето повећање депозита од банака и комитената	26,561,747	8,039,250
Нето повећање/(смањење) хартија од вредности по фер вредности кроз биланс успеха, пласмана којима се тргује и краткорочних хартија од вредности које се држе до доспећа	1,418,080	(956,265)
Плаћен порез на добитак	(665,335)	(338,663)
Исплаћене дивиденде и учешћа запослених у добити	(278,218)	(289,042)
Нето прилив/(одлив) готовине из пословних активности	<u>29,747,591</u>	<u>(3,750,938)</u>
Одливи од куповине учешћа и удела	(751)	(1,846)
Одливи од куповине хартија од вредности	(15,046,728)	(7,290,620)
Одливи од куповине нематеријалних улагања и основних средстава	(692,350)	(820,945)
Нето приливи(одливи) готовине из активности инвестирања	<u>(15,739,829)</u>	<u>(8,113,411)</u>
Приливи по основу повећања капитала	11,571,997	-
Приливи по основу узетих кредита	4,613,183	2,680,312
Прилив готовине по основу субординарних обавеза	453,870	5,232,045
Нето приливи готовине из активности финансирања	<u>16,639,050</u>	<u>7,912,357</u>
Нето повећање/(смањење) готовине и готовинских еквивалената	30,646,812	(3,951,992)
Готовина и готовински еквиваленти на почетку године	<u>19,245,682</u>	<u>23,254,940</u>
Курсне разлике по основу прерачуна готовине	<u>(7,839,668)</u>	<u>(57,266)</u>
Готовина и готовински еквиваленти на крају године	<u><u>42,052,826</u></u>	<u><u>19,245,682</u></u>

Напомене на наредним странама
чине саставни део ових консолидованих финансијских извештаја.

НАПОМЕНЕ УЗ КОНСОЛИДОВАНЕ ФИНАНСИЈСКЕ ИЗВЕШТАЈЕ

31. децембар 2012. године

1. ОСНИВАЊЕ И ПОСЛОВАЊЕ БАНКАРСКЕ ГРУПЕ

Комерцијална банка а.д., Београд (у даљем тексту "Матична банка") је основана 1. децембра 1970. године, а трансформисана у акционарско друштво дана 6. маја 1992. године.

Највеће учешће у управљачким акцијама Матичне банке, на дан 31. децембра 2012. године имају:

1. Република Србија
2. ЕБРД, Лондон.

Детаљан приказ структуре акционарског капитала дат је у напомени број 42.

Матична банка има три зависна правна лица са учешћем у власништву:

- 100% - Комерцијална банка а.д., Будва, Црна Гора
- 100% - Друштво за управљање инвестиционим фондом КомБанк Инвест а.д., Београд, Србија
- 99.998% - Комерцијална банка а.д., Бања Лука, Босна и Херцеговина.

Мањински власник у Комерцијалној банци а.д., Бања Лука са 0.002% је Агенција за осигурање и финансирање извоза Републике Србије.

Консолидовани финансијски извештаји и напомене уз консолидоване финансијске извештаје представљају податке Матичне банке, Комерцијалне банке а.д., Будва, Комерцијалне банке а.д., Бања Лука и Друштва за управљање инвестиционим фондом КомБанк Инвест а.д., Београд (у даљем тексту „Група“).

Комерцијална банка а.д., Будва основана је у новембру 2002. године као афилијација Комерцијалне банке а.д., Београд и уписана у централни регистар Привредног суда у Подгорици 6. марта 2003. године.

Комерцијална банка а.д., Бања Лука је основана у септембру 2006. године и дана 15. септембра 2006. године је уписана у судски регистар Решењем Основног суда у Бања Луци.

Друштво за управљање инвестиционим фондом КомБанк Инвест а.д., Београд основано је у децембру 2007. године и регистровано 5. фебруара 2008. године.

Активности Групе укључују кредитне, депозитне и гаранцијске послове и послове платног промета у земљи и иностранству у складу са Законом о банкама, као и послове управљања инвестиционим фондовима. Група је дужна да послује по принципима ликвидности, сигурности и профитабилности.

На дан 31. децембра 2012. године, Групу чине централа и седиште у Београду у улици Светог Саве бр. 14, седиште Комерцијалне банке а.д., Будва у Будви, седиште Комерцијалне банке а.д., Бања Лука у Бања Луци, седиште Друштва за управљање инвестиционим фондом КомБанк Инвест а.д., Београд у Београду, 40 филијала и 250 експозитура на територији Србије, Црне Горе и Босне и Херцеговине.

Група је на дан 31. децембра 2012. године имала 3,254 запослена, а 31. децембра 2011. године 3,282 запослених.

2. ОСНОВЕ ЗА САСТАВЉАЊЕ И ПРЕЗЕНТАЦИЈУ КОНСОЛИДОВАНИХ ФИНАНСИЈСКИХ ИЗВЕШТАЈА

2.1. Изјава о усклађености

Чланице Групе су току 2012. године водиле пословне књиге и саставиле појединачне финансијске извештаје у складу са локалним законским прописима, осталим прописима који се базирају на Међународним рачуноводственим стандардима (МРС) и Међународним стандардима финансијског извештавања (МСФИ) као и прописима надлежних централних банака и регулаторних тела. Појединачни финансијски извештаји су ревидирани од стране екстерних ревизора са неквалификованим мишљењима, на основу важећих локалних прописа.

НАПОМЕНЕ УЗ КОНСОЛИДОВАНЕ ФИНАНСИЈСКЕ ИЗВЕШТАЈЕ
31. децембар 2012. године

2. ОСНОВЕ ЗА САСТАВЉАЊЕ И ПРЕЗЕНТАЦИЈУ КОНСОЛИДОВАНИХ ФИНАНСИЈСКИХ ИЗВЕШТАЈА (наставак)

2.1. Изјава о усклађености (наставак)

У сврху припремања консолидованих финансијских извештаја појединачни финансијски извештаји зависних банака су прилагођени презентацији финансијских извештаја на основу рачуноводствених прописа Републике Србије.

2.2. Основе за састављање и презентацију финансијских извештаја

Матична банка води евиденције и саставља консолидоване финансијске извештаје у складу са важећим Законом о рачуноводству и ревизији Републике Србије (Службени гласник РС 46/2006, 111/2009 и 99/2011), Законом о банкама (Службени гласник РС 107/2005, 91/2010) и осталим релевантним подзаконским актима Народне банке Србије, као и осталом применљивом законском регулативом у Републици Србији.

На основу важећег Закона о рачуноводству и ревизији, правна лица и предузетници у Републици Србији су у обавези да вођење пословних књига, признавање и процењивање имовине и обавеза, прихода и расхода, састављање, приказивање, достављање и обелодањивање консолидованих финансијских извештаја врше у складу са законском и професионалном регулативом, која подразумева Оквир за припремање и приказивање финансијских извештаја ("Оквир"), Међународне рачуноводствене стандарде ("МРС"), односно Међународне стандарде финансијског извештавања ("МСФИ"), као и тумачења која су саставни део стандарда који су били на снази на дан 31. децембра 2002. године.

Измене МРС, као и нови МСФИ и одговарајућа тумачења, издати од Одбора за међународне рачуноводствене стандарде ("Одбор") и Комитета за тумачење међународног финансијског извештавања ("Комитет"), у периоду од 31. децембра 2002. године до 1. јануара 2009. године, званично су усвојени Решењем Министра финансија Републике Србије ("Министарство") и објављени у Службеном гласнику РС бр. 77 на дан 25. октобра 2010. године.

Међутим, до датума састављања приложених консолидованих финансијских извештаја, нису биле преведене све измене МРС/МСФИ и IFRIC тумачења која су била на снази за годишње периоде који почињу 1. јануара 2009. године. При том, приложени консолидовани финансијски извештаји су приказани у формату прописаном Правилником о обрасцима и садржини позиција у обрасцима финансијских извештаја за банке ("Сл. гласник РС" бр. 74/08, 3/09, 12/09 и 5/10), који преузима законом дефинисан потпун скуп финансијских извештаја који одступа од оног дефинисаног у МРС 1 "Приказивање финансијских извештаја", а уз то у појединим деловима одступа и од начина приказивања одређених билансних позиција предвиђених наведеним стандардом. Објављени стандарди и тумачења на снази у текућем периоду који још увек нису званично преведени и усвојени, као и објављени стандарди и тумачења још увек нису ступили на снагу, обелодањени су у напоменама 2.3 и 2.4.

Консолидовани финансијски извештаји су састављени на основу начела историјске вредности, осим за следеће позиције:

- финансијски инструменти по фер вредности кроз биланс успеха, који се вреднују по фер вредности,
- финансијски инструменти расположиви за продају, који се вреднују по фер вредности,
- деривати, који се вреднују по фер вредности и
- грађевински објекти.

Консолидовани финансијски извештаји су припремљени на бази концепта наставка пословања, који подразумева да ће Група наставити са пословањем у предвидивој будућности.

Консолидовани финансијски извештаји Групе исказани су у хиљадама динара (РСД). Динар представља званичну извештајну валуту у Републици Србији и функционалну валуту Матичне банке.

Функционалне валуте EUR из финансијских извештаја Комерцијалне банке а.д., Будва и ВМ из финансијских извештаја Комерцијалне банке а.д., Бања Лука, прерачунате су у извештајну валуту, односно функционалну валуту Матичне банке – динар (РСД) на бази званично објављених курсева у Републици Србији.

НАПОМЕНЕ УЗ КОНСОЛИДОВАНЕ ФИНАНСИЈСКЕ ИЗВЕШТАЈЕ
31. децембар 2012. године

2. ОСНОВЕ ЗА САСТАВЉАЊЕ И ПРЕЗЕНТАЦИЈУ КОНСОЛИДОВАНИХ ФИНАНСИЈСКИХ ИЗВЕШТАЈА (наставак)

2.3. Објављени стандарди и тумачења на снази у текућем периоду који још увек нису званично преведени и усвојени

На дан објављивања ових консолидованих финансијских извештаја, доле наведени стандарди и измене стандарда су били издати од стране Одбора за међународне рачуноводствене стандарде, а следећа тумачења била су објављена од стране Комитета за тумачење међународног финансијског извештавања, али нису званично усвојена у Републици Србији:

- Измене МСФИ 7 „Финансијски инструменти: Обелодањивања“ – Измене којима се побољшавају обелодањивања фер вредност и ризика ликвидности (ревидиран марта 2009. године, на снази за годишње периоде који почињу на дан или након 1. јануара 2009. године);
- Измене МСФИ 1 „Прва примена међународних стандарда финансијског извештавања“ – Додатни изузеци за лица која први пут примењују МСФИ. Измене се односе на средства у индустрији нафте и гаса и утврђивање да ли уговори садрже лизинг (ревидиран јула 2009. године, на снази за годишње периоде који почињу на дан или након 1. јануара 2010. године);
- Измене различитих стандарда и тумачења резултат су Пројекта годишњег квалитативног побољшања МСФИ објављеног 16. априла 2009. године (МСФИ 5, МСФИ 8, МРС 1, МРС 7, МРС 17, МРС 36, МРС 39, IFRIC 16 првенствено са намером отклањања неусаглашености и појашњења формулација у тексту (измене стандарда ступају на снагу за годишње периоде који почињу на дан или након 1. јануара 2010. године, а измена IFRIC на дан или након 1. јула 2009. године);
- Измене МРС 38 „Нематеријална имовина“ (на снази за годишње периоде који почињу на дан или након 1. јула 2009. године);
- Измене МСФИ 2 „Плаћања акцијама“: Измене као резултат Пројекта годишњег квалитативног побољшања МСФИ (ревидиран у априлу 2009. године, на снази за годишње периоде који почињу на дан или након 1. јула 2009. године) и измене које се односе на трансакције плаћања акцијама групе засноване на готовини (ревидиран јуна 2009. године, на снази за годишње периоде који почињу на дан или након 1. јануара 2010. године);
- Измене IFRIC 9 „Поновна процена уграђених деривата“ ступају на снагу за годишње периоде који почињу на дан или након 1. јула 2009. године и МРС 39 „Финансијски инструменти: Признавање и мерење“ – Уграђени деривати (на снази за годишње периоде који почињу на дан или након 30. јуна 2009. године);
- IFRIC 18 „Пренос средстава са купаца“ (на снази за годишње периоде који почињу на дан или након 1. јула 2009. године);
- „Свеобухватни оквир за финансијско извештавање 2010. године“ што представља измену „Оквира за припремање и приказивање финансијских извештаја“ (важи за пренос средстава са купаца примљених на дан или после септембра 2010. године);
- Допуне МСФИ 1 „Прва примена међународних стандарда финансијског извештавања“ – Ограничено изузеће од упоредних обелодањивања прописаних у оквиру МСФИ 7 код лица која први пут примењују МСФИ (на снази за годишње периоде који почињу на дан или након 1. јула 2010. године);
- Допуне МРС 24 „Обелодањивања о повезаним лицима“ – Поједностављени захтеви за обелодањивањем код лица под (значајном) контролом или утицајем владе и појашњење дефиниције повезаног лица (на снази за годишње периоде који почињу на дан или након 1. јануара 2011. године);
- Допуне МРС 32 „Финансијски инструменти: презентација“ – Рачуноводствено обухватање пречег права на нове акције (на снази за годишње периоде који почињу на дан или након 1. фебруара 2010. године);

НАПОМЕНЕ УЗ КОНСОЛИДОВАНЕ ФИНАНСИЈСКЕ ИЗВЕШТАЈЕ

31. децембар 2012. године

2. ОСНОВЕ ЗА САСТАВЉАЊЕ И ПРЕЗЕНТАЦИЈУ КОНСОЛИДОВАНИХ ФИНАНСИЈСКИХ ИЗВЕШТАЈА (наставак)**2.3. Објављени стандарди и тумачења на снази у текућем периоду који још увек нису званично преведени и усвојени (наставак)**

- Допуне различитих стандарда и тумачења „Побољшања МСФИ (2010)“ резултат су Пројекта годишњег квалитативног побољшања МСФИ објављеног 6. маја 2010. године (МСФИ 1, МСФИ 3, МСФИ 7, МРС 1, МРС 27, МРС 34, IFRIC 13) првенствено са намером отклањања неслагања и појашњења формулација у тексту (већина допуна биће на снази за годишње периоде који почињу на дан или након 1. јануара 2011. године);
- Допуне IFRIC 14 „МРС 19 – Ограничење дефинисаних примања, минимални захтеви за финансирањем и њихова интеракција“ Авансна уплата минималних средстава потребних за финансирање (на снази за годишње периоде који почињу на дан или након 1. јануара 2011. године);
- IFRIC 19 „Намиривање финансијских обавеза инструментима капитала“ (на снази за годишње периоде који почињу на дан или након 1. јула 2010. године);
- Допуне МСФИ 1 „Прва примена међународних стандарда финансијског извештавања“ – Велика хиперинфлација и уклањање фиксних датума за лица која први пут примењују МСФИ (на снази за годишње периоде који почињу на дан или након 1. јула 2011. године);
- Допуне МСФИ 7 „Финансијски инструменти: Обелодањивања“ – Пренос финансијских средстава (на снази за годишње периоде који почињу на дан или након 1. јануара 2011. године);
- Допуне МРС 12 „Порези на добитак“ – Одложени порез: повраћај средстава која су служила за обрачун пореза (на снази за годишње периоде који почињу на дан или након 1. јануара 2012. године).

2.4. Објављени стандарди и тумачења који још увек нису ступили на снагу

На дан издавања ових консолидованих финансијских извештаја следећи стандарди, њихове допуне и тумачења били су објављени, али нису још увек ступили на снагу:

- МСФИ 9 „Финансијски инструменти“ (на снази за годишње периоде који почињу на дан или након 1. јануара 2015. године);
- Допуне МСФИ 9 „Финансијски инструменти“ и МСФИ 7 „Финансијски инструменти: Обелодањивања“ – Обавезно ступање на снагу и прелазна обелодањивања (на снази за годишње периоде који почињу на дан или након 1. јануара 2015. године);
- МСФИ 10 „Консолидовани финансијски извештаји“ (на снази за годишње периоде који почињу на дан или након 1. јануара 2013. године);
- МСФИ 11 „Заједнички аранжмани“ (на снази за годишње периоде који почињу на дан или након 1. јануара 2013. године);
- МСФИ 12 „Обелодањивање учешћа у другим правним лицима“ (на снази за годишње периоде који почињу на дан или након 1. јануара 2013. године);
- Допуне МСФИ 10, МСФИ 11 и МСФИ 12 „Консолидовани финансијски извештаји, Заједнички аранжмани и Обелодањивања учешћа у другим правним лицима: Упутство о прелазној примени“ (на снази за годишње периоде који почињу на дан или након 1. јануара 2013. године);
- МРС 27 (ревидиран 2011. године) „Појединачни финансијски извештаји“ (на снази за годишње периоде који почињу на дан или након 1. јануара 2013. године);

НАПОМЕНЕ УЗ КОНСОЛИДОВАНЕ ФИНАНСИЈСКЕ ИЗВЕШТАЈЕ
31. децембар 2012. године

2. ОСНОВЕ ЗА САСТАВЉАЊЕ И ПРЕЗЕНТАЦИЈУ КОНСОЛИДОВАНИХ ФИНАНСИЈСКИХ ИЗВЕШТАЈА (наставак)

2.4. Објављени стандарди и тумачења који још увек нису ступили на снагу (наставак)

- МРС 28 (ревидиран 2011. године) „Улагања у придружена правна лица и заједничка улагања“ (на снази за годишње периоде који почињу на дан или након 1. јануара 2013. године);
- МСФИ 13 „Мерење фер вредности“ (на снази за годишње периоде који почињу на дан или након 1. јануара 2013. године);
- Допуне МРС 19 „Накнаде запосленима” – Побољшања рачуноводственог обухватања накнада по престанку радног односа (на снази за годишње периоде који почињу на дан или након 1. јануара 2013. године);
- Допуне МСФИ 1 „Прва примена међународних стандарда финансијског извештавања” – Државни кредити по каматној стопи нижој од тржишне (на снази за годишње периоде који почињу на дан или након 1. јануара 2013. године);
- Допуне МСФИ 7 „Финансијски инструменти: обелодањивања” – Пребијање финансијских средстава и финансијских обавеза (на снази за годишње периоде који почињу на дан или након 1. јануара 2013. године);
- Допуне МРС 1 „Презентација финансијских извештаја” – Презентација ставки осталог укупног резултата (на снази за годишње периоде који почињу на дан или након 1. јула 2012. године);
- Допуне МРС 32 „Финансијски инструменти: Презентација” – Пребијање финансијских средстава и финансијских обавеза (на снази за годишње периоде који почињу на дан или након 1. јануара 2014. године);
- Годишња побољшања за период од 2009. до 2011. године издата у мају 2012. године (на снази за годишње периоде који почињу на дан или након 1. јануара 2013. године);
- IFRIC 20 „Трошкови откривке у производној фази површинских рудника“ (на снази за годишње периоде који почињу на дан или након 1. јануара 2013. године);
- Допуне МСФИ 10, МСФИ 12 и МРС 27 – Изузеће зависних лица из консолидације према МСФИ 10 „Консолидовани финансијски извештаји“ (на снази за годишње периоде који почињу на дан или након 1. јануара 2014. године).

2.5. Упоредни подаци

Упоредне податке представљају консолидовани финансијски извештаји Банке на дан и за годину која се завршила на дан 31. децембра 2011. године, који су били предмет независне ревизије другог ревизора.

3. ПРЕГЛЕД ЗНАЧАЈНИХ РАЧУНОВОДСТВЕНИХ ПОЛИТИКА И КЉУЧНИХ РАЧУНОВОДСТВЕНИХ ПРОЦЕНА И ПРЕТПОСТАВКИ

Консолидовани финансијски извештаји представљају финансијске извештаје Групе у којима су консолидовани финансијски извештаји Матичне банке и следећих зависних и повезаних правних лица:

- Комерцијална банка а.д. Будва, Црна Гора, која је 100% у власништву Матичне банке,
- Друштво за управљање инвестиционим фондовима КомБанк Инвест а.д., Београд, које је 100% у власништву Матичне банке и
- Комерцијална банка а.д. Бања Лука, Босна и Херцеговина која је 99.998% у власништву Матичне банке.

НАПОМЕНЕ УЗ КОНСОЛИДОВАНЕ ФИНАНСИЈСКЕ ИЗВЕШТАЈЕ

31. децембар 2012. године

3. ПРЕГЛЕД ЗНАЧАЈНИХ РАЧУНОВОДСТВЕНИХ ПОЛИТИКА И КЉУЧНИХ РАЧУНОВОДСТВЕНИХ ПРОЦЕНА И ПРЕТПОСТАВКИ (наставак)

Консолидовани Биланс успеха и консолидовани биланс токова готовине су рекласификовани применом просечног курса у Републици Србији за 2012. годину од 113.0415 за један EUR и 57.7972 за један BAM, а остали Консолидовани финансијски извештаји (биланс стања, извештај о променама на капиталу и статистички анекс) применом закључног курса на дан биланса од 113.7183 за један EUR односно 58.1432 за један BAM.

3.1. Приходи и расходи по основу камате

Приходи и расходи по основу камате, укључујући затезну камату и остале приходе и остале расходе везане за каматоносну активу, односно каматоносну пасиву, обрачунати су по начелу узрочности прихода и расхода и условима из облигационог односа који су дефинисани уговором између чланице Групе и клијента.

Приходи од накнаде за одобравање кредита се књиже као одложени приходи, а признају се у приходе камата периода по методу ефективне каматне стопе (ЕКС), односно ефективног приноса на пласмане по кредитима.

Приходи од камате укључују и приходе по основу финансијских инструмената заштите од ризика, углавном по основу везивања ануитета за курс динара у односу на EUR, другу страну валуту или за индекс раста цена на мало, а обрачунавају се на крају сваког месеца у току отплате и на дан доспећа ануитета за плаћање.

3.2. Приходи и расходи по основу накнада и провизија

Приходи и расходи по основу накнада и провизија признају се по начелу узрочности прихода и расхода.

Приходи по основу накнада за банкарске услуге и расходи по основу накнада и провизија се утврђују у тренутку доспећа за наплату, односно када су остварени. У билансу успеха признају се у тренутку настанка, односно доспећа за наплату. Приходи од накнаде за одобравање гаранција и других потенцијалних обавеза разграничавају се сагласно периоду трајања и признају у билансу успеха сразмерно времену трајања.

3.3. Приходи и расходи по основу хартија од вредности

Реализовани или нереализовани добици и губици по основу промене тржишне вредности хартија од вредности којима се тргује признају се кроз консолидовани биланс успеха.

Добици и губици по основу промене амортизоване вредности хартија од вредности које се држе до доспећа признају се у корист прихода односно на терет расхода.

Нереализовани добици и губици по основу хартија од вредности расположивих за продају признају се у оквиру ревалоризационих резерви укључених у капитал. Приликом продаје или трајног смањења вредности ових хартија, одговарајући износи претходно формираних ревалоризационих резерви исказују се у консолидованом билансу успеха као добици или губици по основу улагања у хартије од вредности.

Добици/губици по основу уговорене валутне клаузуле и промене курса хартија од вредности расположивих за продају као и приходи од камата по хартијама од вредности расположивих за продају исказују се у оквиру консолидованог биланса успеха.

Примљене дивиденде по основу улагања у акције других правних лица приказују се као приходи од дивиденде у тренутку њихове наплате.

Обезвређења за процењене вредности ризика по свим врстама хартија од вредности признају се у консолидованом билансу успеха.

НАПОМЕНЕ УЗ КОНСОЛИДОВАНЕ ФИНАНСИЈСКЕ ИЗВЕШТАЈЕ

31. децембар 2012. године

3. ПРЕГЛЕД ЗНАЧАЈНИХ РАЧУНОВОДСТВЕНИХ ПОЛИТИКА И КЉУЧНИХ РАЧУНОВОДСТВЕНИХ ПРОЦЕНА И ПРЕТПОСТАВКИ (наставак)**3.4. Прерачунавање девизних износа**

Пословне промене настале у иностраној валути су прерачунате у динаре по средњем курсу утврђеном на међубанкарском тржишту девиза, који је важио на дан пословне промене.

Средства и обавезе исказане у иностраној валути на дан консолидованог биланса стања, прерачунате су у динаре по средњем курсу утврђеном на међубанкарском тржишту девиза који је важио на тај дан.

Нето позитивне или негативне курсне разлике настале приликом пословних трансакција у иностраној валути и приликом прерачуна позиција консолидованог биланса стања исказаних у иностраној валути, књижене су у корист или на терет биланса успеха као добици или губици по основу курсних разлика.

Преузете и потенцијалне обавезе у иностраној валути прерачунате су у динаре по средњем курсу утврђеном на међубанкарском тржишту девиза који је важио на дан консолидованог биланса стања.

3.5. Некретнине, инвестиционе некретнине, опрема и нематеријална улагања**3.5.1. Нематеријална улагања**

Нематеријална улагања се вреднују по набавној вредности или цени коштања. Након почетног признавања, нематеријална улагања се исказују по набавној вредности умањеној за исправку вредности и губитке услед обезвређења.

Обрачун амортизације нематеријалних улагања почиње од наредног месеца у односу на месец у којем је нематеријално улагање расположиво за употребу.

Основицу за обрачун амортизације чини набавна вредност умањена за преосталу (резидуалну) вредност. Ако преостала вредност није материјално значајна, не узима се у обзир приликом обрачуна амортизације, односно не умањује основицу за амортизацију.

Нематеријална улагања амортизују се путем пропорционалне методе, уз коришћење амортизационе стопе од 14.29% до 33.34%.

3.5.2. Основна средства*Признавање и вредновање*

Основна средства, осим некретнина, се вреднују по набавној вредности умањеној за исправку вредности и губитке услед обезвређења. Од 1. јануара 2005. године Група је прихватила метод ревалоризације за непокретности у власништву чланица Групе. На основу усвојене процене тржишне вредности непокретности у власништву Матичне банке од стране Управног одбора, извршен је обрачун ревалоризације и увећана вредност непокретности у 2005. години.

Почетно мерење основних средстава врши се по набавној вредности или по цени коштања.

Набавна вредност укључује издатке који се директно могу приписати набавци средства. Купљени софтвер који је саставни део неопходан за функционалну употребљивост опреме, капитализује се као део те опреме.

Када делови основног средства имају различите корисне векове трајања, они се воде као засебне ставке (главне компоненте) опреме.

За накнадно мерење основних средстава, осим некретнина, након почетног признавања Група примењује модел набавне вредности. За накнадно мерење некретнина, након почетног признавања, Група користи модел ревалоризације.

НАПОМЕНЕ УЗ КОНСОЛИДОВАНЕ ФИНАНСИЈСКЕ ИЗВЕШТАЈЕ
31. децембар 2012. године

3. ПРЕГЛЕД ЗНАЧАЈНИХ РАЧУНОВОДСТВЕНИХ ПОЛИТИКА И КЉУЧНИХ РАЧУНОВОДСТВЕНИХ ПРОЦЕНА И ПРЕТПОСТАВКИ (наставак)

3.5. Некретнине, инвестиционе некретнине, опрема и нематеријална улагања (наставак)

3.5.2. Основна средства (наставак)

Накнадни трошкови

Трошкови замене дела основног средства признају се по књиговодственој вредности уколико је вероватно да ће се будуће економске користи повезане са тим делом приливати у Групу и ако се цена коштања тог дела средства може поуздано измерити. Резервни делови и опрема за сервисирање евидентирају се кроз консолидовани биланс успеха када се потроше.

Амортизација

Амортизација основних средстава обрачунава се равномерно на набавну или ревалоризовану вредност основних средстава, применом следећих годишњих стопа, које су одређене тако да се набавна вредност или ревалоризована вредност умањена за преосталу (резидуалну) вредност основних средстава амортизује у једнаким годишњим износима у току века употребе.

Примењене годишње стопе амортизације су:

Грађевински објекти	2.50%
Компјутерска опрема	25%
Намештај и моторна возила	10%-15.5%
Улагања на туђим основним средствима и остало	4.25%-86.2%

3.5.3. Инвестиционе некретнине

Инвестиционе некретнине Група држи ради остваривања прихода од издавања некретнине или ради увећања вредности капитала или ради и једног и другог.

Почетно мерење инвестиционих некретнина се врши по набавној вредности или цени коштања.

Трошкови трансакције се не укључују у почетно одмеравање.

За накнадно мерење инвестиционих некретнина, након почетног признавања, Група примењује метод набавне вредности.

Амортизација инвестиционих некретнина се обрачунава равномерно на набавну вредност инвестиционих некретнина, применом годишње стопе од 2.5%.

3.6. Залихе

3.6.1. Залихе

Залихе се исказују по цени коштања или по нето продајној вредности у зависности од тога која је нижа. У оквиру залиха Група исказује средства стечена наплатом доспелих потраживања по кредитима.

3.6.2. Стална средства намењена продаји

Стално средство намењено продаји је средство чија се књиговодствена вредност може превасходно надокнадити продајном трансакцијом, а не кроз даљу употребу.

Стално средство се класификује као стално средство намењено продаји ако су испуњени следећи критеријуми:

- Средство (или група средстава) је расположиво за непосредну продају у стању у коме се тренутно налази
- Постоји усвојени план продаје сталних средстава и започето је са активностима на остварењу плана продаје

НАПОМЕНЕ УЗ КОНСОЛИДОВАНЕ ФИНАНСИЈСКЕ ИЗВЕШТАЈЕ

31. децембар 2012. године

3. ПРЕГЛЕД ЗНАЧАЈНИХ РАЧУНОВОДСТВЕНИХ ПОЛИТИКА И КЉУЧНИХ РАЧУНОВОДСТВЕНИХ ПРОЦЕНА И ПРЕТПОСТАВКИ (наставак)**3.6. Залихе (наставак)****3.6.2. Стална средства намењена продаји (наставак)**

- Постоји активно тржиште за таква средства и средство је активно присутно на том тржишту
- Вероватноћа продаје је врло велика, односно постоји очекивање да ће продаја бити реализована у року од годину дана од дана класификације средства као сталног средства намењеног продаји.

Стално средство намењено продаји се почетно вреднује по садашњој (књиговодственој) вредности или тржишној (фер) вредности умањеној за трошкове продаје, у зависности од тога која вредност од тих вредности је нижа. Од момента класификације средства као сталног средства намењеног продаји, престаје се са обрачуном амортизације за ова средства.

Уколико дође до промене плана продаје, стално средство престаје да се класификује као стално средство намењено продаји. У том случају, стално средство се вреднује по нижој од следеће две вредности:

- Књиговодствене вредности средства пре него што је стално средство класификовано као стално средство намењено продаји, усклађене за обрачунату амортизацију и обезвређење које би било признато да стално средство није било класификовано као стално средство намењено продаји и
- Надокнадиве вредности на датум накнадне одлуке да се средство не прода.

3.7. Финансијски инструменти*Класификација*

Група класификује своја финансијска средства у следеће категорије: финансијска средства по фер вредности чији се ефекти промена у фер вредностима исказују у консолидованом билансу успеха, кредити и потраживања, финансијска средства расположива за продају и средства која се држе до рока доспећа. Класификација зависи од сврхе за коју су финансијска средства прибављена.

Руководство чланице Групе врши класификацију својих финансијских пласмана у моменту иницијалног признавања.

Признавање

Куповина или продаја финансијског средства или обавезе се евидентира коришћењем рачуноводственог обухватања на датум салдирања трансакције.

Вредновање

Финансијски инструменти иницијално се вреднују по тржишној вредности која укључује трансакционе трошкове код свих финансијских средстава или обавеза осим оних која се вреднују по фер вредности кроз биланс успеха. Финансијска средства која се воде по фер вредности чији се ефекти промена у фер вредности исказују у билансу успеха иницијално се признају по фер вредности, а трансакциони трошкови терете трошкове пословања у консолидованом билансу успеха.

Финансијска средства расположива за продају и финансијска средства по фер вредности чији се ефекти промена у фер вредности исказују у билансу успеха се након иницијалног признавања, исказују по фер вредности. Кредити и потраживања, као и финансијска средства које се држе до доспећа, вреднују се по амортизованој вредности коришћењем метода ефективне каматне стопе.

Након иницијалног признавања, финансијске обавезе се исказују по амортизованој вредности коришћењем метода ефективне каматне стопе, осим финансијских обавеза по фер вредности кроз биланс успеха.

НАПОМЕНЕ УЗ КОНСОЛИДОВАНЕ ФИНАНСИЈСКЕ ИЗВЕШТАЈЕ

31. децембар 2012. године

3. ПРЕГЛЕД ЗНАЧАЈНИХ РАЧУНОВОДСТВЕНИХ ПОЛИТИКА И КЉУЧНИХ РАЧУНОВОДСТВЕНИХ ПРОЦЕНА И ПРЕТПОСТАВКИ (наставак)

3.7. Финансијски инструменти (наставак)

Престанак признавања

Чланица Групе врши искњижење финансијског средства када права на прилив готовине по основу тог средства истекну или када та права пренесе на другога. Свако право по пренетој финансијској активи, креирано или задржано од стране чланице Групе, признаје се као посебно средство или обавеза.

Чланица Групе врши искњижење обавезе када је обавеза измирена, укинута или када је пренета на другога.

Вредновање по амортизованим вредностима

Амортизована вредност финансијског средства или обавезе је износ по коме се средства или обавезе иницијално вреднују, умањен за отплате главнице, а увећан или умањен за акумулирану амортизацију коришћењем метода ефективне каматне стопе на разлику између иницијалне вредности и номиналне вредности на дан доспећа инструмента, умањеног за обезвређење.

Вредновање по фер вредности

Фер вредност финансијских инструмената је износ за који средство може бити размењено, или обавеза измирена, између обавештених, вољних страна у оквиру независне трансакције. Фер вредност се одређује применом доступних тржишних информација на дан извештавања и осталих модела вредновања које чланица Групе користи.

Фер вредност појединих финансијских инструмената исказаних по номиналној вредности је приближно једнака њиховој књиговодственој вредности. Ови инструменти обухватају готовину, као и потраживања и обавезе које немају уговорено доспеће, ни уговорену фиксну каматну стопу. Остала потраживања и обавезе се свде на садашњу вредност дисконтовањем будућих новчаних токова уз коришћење текућих каматних стопа. Руководство је мишљења да услед природе пословања Групе и њених општих политика, нема значајних разлика између књиговодствене и фер вредности финансијских средстава и обавеза.

Фер вредност неопозивих кредита и ванбиланских ставки је иста као њихова књиговодствена вредност.

Обезвређење

Финансијска средства Групе се процењују на дан биланса како би се утврдило да ли постоје објективни докази обезвређења. Уколико постоје докази о обезвређењу, утврђује се наплатив износ пласмана. Ради адекватног и ефикасног управљања кредитним ризиком, Група је својим унутрашњим актима прописала посебне политике и процедуре за идентификовање лоше активе и управљање том активом.

Руководство чланице Групе врши процену наплативости потраживања, односно исправке вредности пласмана на основу појединачне процене ризичних потраживања. Ризичним потраживањима се сматрају сва потраживања са кашњењем у отплати. Чланице групе процењују наплативи износ потраживања и пласмана, имајући при томе у виду уредност у плаћању, финансијско стање дужника и квалитет колатерала, као и уговорени новчани ток и историјске податке о губицима.

За процењен износ обезвређења чланице Групе врше исправку вредности на терет расхода периода у коме је дошло до обезвређења. Ако у каснијим периодима руководство утврди да је дошло до промене услова и да обезвређење више не постоји, раније извршена исправка вредности се укида у корист прихода. Укидање исправке вредности не може имати за резултат већу књиговодствену вредност средства од вредности коју би то средство имало да раније није вршено обезвређење.

НАПОМЕНЕ УЗ КОНСОЛИДОВАНЕ ФИНАНСИЈСКЕ ИЗВЕШТАЈЕ

31. децембар 2012. године

3. ПРЕГЛЕД ЗНАЧАЈНИХ РАЧУНОВОДСТВЕНИХ ПОЛИТИКА И КЉУЧНИХ РАЧУНОВОДСТВЕНИХ ПРОЦЕНА И ПРЕТПОСТАВКИ (наставак)**3.8. Кредити**

Кредити су исказани у консолидованом билансу стања у висини одобрених пласмана, умањених за отплаћену главницу, као и за исправку вредности која је заснована на процени конкретно идентификованих ризика за поједине пласмане и ризика за које искуство показује да су садржани у кредитном портфолију. У процени наведених ризика руководство примењује методологију која је заснована на примени МРС 39, а која је обелодањена у напомени 4.

Кредити у динарима, за које је уговорена заштита од ризика везивањем за курс динара у односу на EUR, другу инострану валуту или за раст индекса цена на мало, ревалоризовани су у складу са конкретним уговором за сваки кредит. Разлика између номиналне вредности неотплаћене главнице и ревалоризованог износа исказана је у оквиру потраживања по основу пласмана. Ефекти ове ревалоризације су евидентирани у оквиру прихода и расхода од промене вредности имовине и обавеза.

3.9. Финансијска средства**3.9.1. Финансијска средства по фер вредности чији се ефекти промена у фер вредностима исказују у консолидованом билансу успеха**

Финансијска средства по фер вредности чији се ефекти промена у фер вредности исказују у консолидованом билансу успеха су финансијска средства која се држе ради трговања. Финансијско средство се класификује у ову категорију уколико је прибављено првенствено ради продаје у кратком року. Деривати се такође класификују као средства која се држе ради трговања, осим ако су одређени као инструмент заштите од ризика. Средства у овој категорији су класификована као текућа средства. Финансијска средства по фер вредности чији се ефекат промена у фер вредности исказује у консолидованом билансу успеха обухватају обвезнице старе девизне штедње емитоване од стране Републике Србије и акције банака и предузећа набављене ради трговине.

3.9.2. Финансијска средства која се држе до доспећа

Финансијска средства која се држе до доспећа су недериватна финансијска средства са фиксним или утврдивим роковима плаћања и фиксним роковима доспећа, које чланице Групе имају намеру и могућност да држе до рока доспећа. Ова финансијска средства обухватају обвезнице правних лица и државне записе Министарства финансија, Влада Републике Црне Горе и Републике Србије.

У случају да чланица Групе одлучи да прода значајан део финансијских средстава која се држе до доспећа, цела категорија се рекласификује као расположива за продају. Финансијска средства која се држе до доспећа класификују се као дугорочна средства, осим ако су рокови доспећа краћи од 12 месеци од датума биланса стања, тада се класификују као краткорочна средства.

Финансијска средства која се држе до доспећа иницијално су евидентирана по набавној вредности, а на дан биланса су исказана по амортизованој вредности, односно садашњој вредности будућих токова готовине утврђених применом ефективне каматне стопе садржане у инструменту.

3.9.3. Учешћа у капиталу и остала финансијска средства расположива за продају

Финансијска средства расположива за продају су недериватна финансијска средства која су назначена као расположива за продају и нису класификована као кредити и потраживања, финансијска средства која се држе до доспећа или финансијска средства по фер вредности чији се ефекти промена у фер вредности исказују у консолидованом билансу успеха. Финансијска средства расположива за продају су пласмани за које постоји намера држања у неодређеном временском периоду, који могу бити продати због потребе за ликвидношћу или услед промене каматних стопа, девизних курсева или тржишних цена. Уколико за финансијска средства расположива за продају не постоји активно тржиште, уколико су са фиксним роком доспећа, финансијска средства расположива за продају се вреднују по амортизованој вредности применом метода ефективне каматне стопе. Финансијска средства расположива за продају састоје се од државних записа и обвезница емитованих од стране Републике Србије, акција других банака и акција и удела у другим правним лицима.

НАПОМЕНЕ УЗ КОНСОЛИДОВАНЕ ФИНАНСИЈСКЕ ИЗВЕШТАЈЕ

31. децембар 2012. године

3. ПРЕГЛЕД ЗНАЧАЈНИХ РАЧУНОВОДСТВЕНИХ ПОЛИТИКА И КЉУЧНИХ РАЧУНОВОДСТВЕНИХ ПРОЦЕНА И ПРЕТПОСТАВКИ (наставак)**3.9. Финансијска средства (наставак)****3.9.3. Учешћа у капиталу и остала финансијска средства расположива за продају (наставак)**

Финансијска средства расположива за продају иницијално се процењују по набавној вредности, а на дан биланса процењују се по тржишној вредности, ако је позната. Промена тржишне вредности се исказује у оквиру консолидованог капитала, у корист или на терет ревалоризационих резерви, све до отуђења тих финансијских средстава када се ревалоризационе резерве преносе у приходе.

У случају када финансијска средства расположива за продају забележе пад фер вредности, уз постојање објективних доказа умањења вредности средстава (дуготрајан и континуиран пад вредности у периоду дужем од дванаест месеци, као и пад вредности изнад 30% набавне вредности средстава), акумулирани губитак који је признат директно у капитал искњижава се из капитала и признаје као расход обезвређења, иако признавање финансијског средства није престало (МРС 39.59, МРС 39.67 и МРС 39.68).

Код учешћа у капиталу постоји намера држања у неодређеном периоду. Ова учешћа могу бити продата у зависности од потреба за ликвидношћу или у случају промене тржишних цена. Учешћа у капиталу за које не постоји активно тржиште вреднована су по набавној вредности.

3.10. Готовина и готовински еквиваленти

У консолидованом билансу токова готовине под готовином и готовинским еквивалентима се подразумевају готовина, средства на рачунима код других банака и чекови послати на наплату.

3.11. Средства по пословима у име и за рачун трећих лица

Средства по пословима у име и за рачун трећих лица, којима чланице Групе управљају уз накнаду нису укључена у консолидовани биланс стања Групе, већ у консолидоване ванбилансне позиције.

3.12. Порези и доприноси**3.12.1. Порез на добит**

Порез на добит представља износ обрачунат применом прописане пореске стопе на износ консолидованог добитка пре опорезивања исказаног у складу са МРС/МСФИ, по одбитку ефеката сталних разлика које прописану пореску стопу своде на ефективну пореску стопу.

Текући порез на добит представља износ који се обрачунава применом прописане пореске стопе од 10% на основицу утврђену пореским билансом, коју представља износ консолидованог добитка пре опорезивања по одбитку ефеката усклађивања прихода и расхода, у складу са пореским прописима Републике Србије, уз умањење за прописане пореске кредите. Стопа пореза на добит која се примењује после 1. јануара 2013. године износи 15%.

Закон о порезу на добит Републике Србије не предвиђа да се порески губици из текућег периода могу користити као основа за повраћај пореза плаћеног у претходним периодима. Међутим, губици из текућег периода исказани у пореском билансу могу се користити за умањење пореске основице будућих обрачунских периода, али не дуже од пет година. Порески губици настали пре 1. јануара 2010. године могу се преносити на рачун будућих добитака у периоду не дужем од десет година.

Одложени порези се утврђују коришћењем методе која омогућава сагледавање привремених разлика између књиговодствених вредности имовине и обавеза у финансијским извештајима и вредности имовине и обавеза за пореске сврхе.

Матична банка нема могућност вршења пореске консолидације на основу важећих прописа у Републици Србији. Коначне износе обавеза по основу пореза на добит чланице Групе утврђују применом пореске стопе на пореску основицу утврђену локалним пореским прописима и обелодању у појединачним напоменама уз своје годишње статутарне финансијске извештаје (напомена 19).

НАПОМЕНЕ УЗ КОНСОЛИДОВАНЕ ФИНАНСИЈСКЕ ИЗВЕШТАЈЕ

31. децембар 2012. године

3. ПРЕГЛЕД ЗНАЧАЈНИХ РАЧУНОВОДСТВЕНИХ ПОЛИТИКА И КЉУЧНИХ РАЧУНОВОДСТВЕНИХ ПРОЦЕНА И ПРЕТПОСТАВКИ (наставак)**3.12. Порези и доприноси (наставак)****3.12.1. Порез на добит (наставак)**

Пореске стопе за 2012. годину су:

Србија	10%
Црна Гора	9%
Босна и Херцеговина	10%

3.12.2. Порези и доприноси који не зависе од резултата

Порези и доприноси који не зависе од резултата укључују порез на имовину, порез на додатну вредност, доприносе на зараде на терет послодавца, као и друге порезе и дажбине у складу са републичким, локалним и пореским прописима. Ови порези и доприноси су приказани у оквиру осталих оперативних расхода.

3.13. Депозити

Депозити се исказују у висини депонованих износа који могу бити увећани за обрачунату камату, што зависи од облигационог односа између депонента и чланице Групе. Чланице групе су уговарале каматне стопе на депозите у зависности од висине депозита.

Девизни депозити се приказују у динарима према средњем курсу валута важећем на дан биланса.

У консолидованом билансу стања депозити су приказани као трансакциони и остали депозити.

3.14. Консолидовани капитал

Капитал Групе обухвата акцијски капитал и емисиону премију, резерве из добити за процењене губитке, ревалоризационе резерве, акумулирани добитак, резултат текуће године умањено за нереализоване губитке по основу хартија од вредности расположивих за продају.

Капитал Групе формиран је из уложених средстава оснивача Матичне банке и мањинског оснивача Комерцијалне банке а.д., Бања Лука у новчаном облику. Оснивач не може повлачити средства уложена у капитал Групе.

3.15. Бенефиције запослених

У складу са прописима, чланице Групе су у обавези да плаћају доприносе државним фондовима којима се обезбеђује социјална сигурност запослених. Ове обавезе укључују доприносе за запослене на терет послодавца у износима обрачунатим по стопама прописаним релевантним законским прописима. Чланице Групе су, такође, обавезне да од бруто зарада запослених обуставе доприносе и да их, у име запослених, уплате тим фондовима. Доприноси на терет послодавца и доприноси на терет запосленог се књиже на терет расхода периода на који се односе.

Од децембра 2012. године Матична банка уговара добровољно здравствено осигурање за све чланове Извршног одбора. Сходно важећим прописима у Републици Србији овакво давање има третман зараде.

Група је извршила укидање резервисања у 2012. години у складу са МРС 19 по основу смањења дугорочних обавеза за отпремнине за одлазак у пензију и повећање по основу обавеза за неискоришћене дане годишњих одмора запослених. За процену и обрачун резервисања по наведеним основама Група је ангажовала овлашћеног лиценцираног актуара.

Група нема сопствене пензионе фондове нити опције за исплате запосленима у виду акција и по том основу нема идентификоване обавезе на дан 31. децембра 2012. године.

НАПОМЕНЕ УЗ КОНСОЛИДОВАНЕ ФИНАНСИЈСКЕ ИЗВЕШТАЈЕ
31. децембар 2012. године

3. ПРЕГЛЕД ЗНАЧАЈНИХ РАЧУНОВОДСТВЕНИХ ПОЛИТИКА И КЉУЧНИХ РАЧУНОВОДСТВЕНИХ ПРОЦЕНА И ПРЕТПОСТАВКИ (наставак)

3.16. Информације по сегментима

Матична банка прати и обелодањује пословање по сегментима - пословним линијама (напомена 56). Група највећи део свог пословања обавља на територији Републике Србије. Зависна правна лица нису од материјалног значаја за појединачни финансијски извештај Банке.

Билансна сума Матичне банке износи 92.87% укупне билансне суме консолидованог биланса стања (2011. године: 92.25%).

Билансна сума Комерцијалне банке а.д., Будва износи 3.05% укупне консолидоване активе (2011. године: 3.24%), Комерцијалне банке а.д., Бања Лука 4.05% (2011. године: 4.48%) и КомБанк Инвест-а 0.03% (2011. године: 0.03%).

Приликом консолидације извршена је елиминација свих међусобних односа из биланса стања у износу од 5,997,181 хиљаду динара (2011. године: 5,690,480 хиљада динара). Из биланса успеха извршена је елиминација прихода у износу од 4,857 хиљада динара (2011. године: 165,859 хиљада динара), а расхода у износу од 6,055 хиљада динара (2011. године 46,767 хиљада динара) – напомена 53.

Концентрација пласмана по дужницима према привредним делатностима је приказана у оквиру напомене 54. - Управљање ризицима.

4. ПРЕГЛЕД ЗНАЧАЈНИХ РАЧУНОВОДСТВЕНИХ ПРОЦЕНА

Кључне рачуноводствене процене и претпоставке

Руководство врши процене и доноси претпоставке које утичу на вредност средстава и обавеза у наредној финансијској години. Процењене вредности су ретко једнаке оствареним резултатима. Процене и претпоставке које садрже ризик да ће проузроковати материјално значајне корекције књиговодствене вредности средстава и обавеза у току наредне финансијске године су приказане у даљем тексту.

Исправка вредности

Група врши преглед потраживања и других пласмана у циљу процене исправке вредности и резервисања на месечном нивоу. Код утврђивања да ли губитке по основу обезвређења потраживања и других пласмана треба признати у консолидованом билансу успеха, чланице Групе процењују да ли постоје информације/докази које указују на постојање мерљивог смањења процењених будућих токова готовине на групном нивоу, пре него што је такве губитке могуће идентификовати на нивоу појединачног потраживања, односно пласмана. Информације које могу указати на губитке по основу потраживања и пласмана укључују: нередовност и кашњење у измиривању обавеза, тржишне и економске услове на локалном нивоу који условљавају кашњења у измиривању обавеза и друго. Процене руководства о обезвређењу потраживања и других пласмана путем процене будућих токова готовине се базирају на стварним губицима из прошлости, који су реализовани на финансијским средствима са сличним ризиком и сличним узроцима обезвређења. Методологија и претпоставке од којих се полази при дефинисању износа и периода прилива готовине по основу пласмана су предмет редовне провере у циљу свођења на минимум разлике између процењених губитака и стварних губитака.

Поступак процене обезвређења се врши на појединачном нивоу, за сваки материјално значајан кредит и на групном нивоу, за материјално мање значајне кредите. Износ обезвређења се појединачно процењује као разлика између књиговодствене вредности и садашње вредности очекиваних будућих новчаних токова, утврђене дисконтовањем, применом ефективне каматне стопе конкретног кредита.

Обезвређење за материјално мање значајне кредите се процењује групно за сваку бонитетну групу посебно, имајући у виду њихове сличне карактеристике у погледу кредитног ризика, и то у висини процента миграција одговарајуће бонитетне групе у V бонитетну групу коригованих за проценат наплате кредита који су били сврстани у V бонитетну групу.

НАПОМЕНЕ УЗ КОНСОЛИДОВАНЕ ФИНАНСИЈСКЕ ИЗВЕШТАЈЕ
31. децембар 2012. године**4. ПРЕГЛЕД ЗНАЧАЈНИХ РАЧУНОВОДСТВЕНИХ ПРОЦЕНА (наставак)****Кључне рачуноводствене процене и претпоставке (наставак)***Исправка вредности (наставак)*

Уколико се приликом појединачне процене материјално значајних кредита процени да не постоје објективни докази о обезвређењу кредита, тај кредит се обезвређује у висини процента обезвређења бонитетне групе којој припада.

Износи очекиваних прилива по кредиту процењују се на основу доказа о планираним приходима дужника, а у случају да су недовољни примењује се процена новчаног тока из реализације колатерала. Процена броја дана кашњења наплате одређеног потраживања од дужника, утврђује се сагледавањем свих релевантних доказа о времену реализације планираних прихода дужника, као и искуствених података о кашњењу у плаћању тог дужника.

Поштена (фер) вредност

Утврђивање поштене вредности финансијских средстава и обавеза за које не постоји тржишна цена захтева коришћење различитих модела и техника. Код финансијских инструмената који имају мањи обим трговине и чије тржишне цене су самим тим мање транспарентне, утврђивање фер вредности је субјективније, односно захтева већи степен коришћења процене у зависности од ликвидности инструмента, концентрације ризика, несигурности на тржишту, претпоставки везаних за цену и осталих фактора који утичу на конкретан финансијски инструмент.

Резервисања по основу судских спорова

Група процењује вероватноћу негативних исхода ових питања, као и износе вероватних или разумних процена губитака. Разумне процене обухватају просуђивање руководства након разматрања информација које укључују обавештења, поравнања, процене од стране правног сектора, доступне чињенице, идентификацију потенцијалних одговорних страна и њихове могућности да допринесу решавању, као и претходно искуство. Резервисање за судске спорове се формира када је вероватно да постоји обавеза чији се износ може поуздано проценити пажљивом анализом. Потребно резервисање се може променити у будућности због нових догађаја или добијања нових информација.

Питања која су или потенцијалне обавезе или не задовољавају критеријуме за резервисање се обелодањују, осим ако је вероватноћа одлива ресурса који садрже економске користи веома мала.

НАПОМЕНЕ УЗ КОНСОЛИДОВАНЕ ФИНАНСИЈСКЕ ИЗВЕШТАЈЕ
31. децембар 2012. године

5. ПРИХОДИ И РАСХОДИ ПО ОСНОВУ КАМАТА

а) Приходи по основу камата

	У хиљадама динара	
	За годину која се завршава 31. децембра	
	2012.	2011.
Кamate у динарима		
<i>По основу кредита</i>		
- сектор финансија и осигурања	396,740	749,096
- привредна друштва	8,647,012	8,448,934
- предузетници	222,550	205,600
- јавни сектор	487,996	258,982
- становништво	4,686,282	4,160,892
- други комитенти	1,674	1,032
<i>По основу депозита</i>		
- сектор финансија и осигурања	476,353	261,588
<i>По основу хартија од вредности</i>		
- сектор финансија и осигурања	116,704	-
- привредна друштва	12,214	15,396
- јавни сектор	2,013,818	1,853,230
<i>По основу осталих пласмана</i>		
- привредна друштва	108,804	138,324
- предузетници	29	27
- становништво	923,684	729,820
	18,093,860	16,822,921
Кamate у страниј валути		
<i>По основу кредита</i>		
- јавна предузећа	81,201	60,383
- привредна друштва	1,809,309	1,428,797
- предузетници	1,289	959
- јавни сектор	39,783	3,641
- становништво	336,977	316,796
- страна лица	430,891	373,537
- регистровани пољопривредни произвођачи	167	73
<i>По основу депозита</i>		
- сектор финансија и осигурања	2,016	10,414
- становништво (по основу одобрених лимита)	-	1,028
- страна лица	13,830	76,170
<i>По основу хартија од вредности</i>		
- јавни сектор	900,167	248,610
<i>По основу осталих пласмана</i>		
- сектор финансија и осигурања	11,528	25,798
- страна лица	600	2,722
	3,627,758	2,548,928
	21,721,618	19,371,849

У оквиру укупних прихода од камата део по основу разграничене накнаде по кредитима износи 593,994 хиљаде динара. Учешће признате накнаде за одобравање кредита у укупним признатим каматама износи 2.73%.

Унапред наплаћене накнаде које чине приход будућег периода износе 923,746 хиљада динара и приказане су у оквиру осталих обавеза у билансу стања.

Процењени ефекат камате која није обрачуната и исказана у билансу успеха Групе за 2012. годину износи 140,880 хиљада динара, а односи се на камату по кредитима и пласманима по којима су покренути судски спорови и обустављен обрачун камате.

НАПОМЕНЕ УЗ КОНСОЛИДОВАНЕ ФИНАНСИЈСКЕ ИЗВЕШТАЈЕ
31. децембар 2012. године

5. ПРИХОДИ И РАСХОДИ ПО ОСНОВУ КАМАТА (наставак)

б) Расходи по основу камата

	У хиљадама динара За годину која се завршава 31. децембра	
	2012.	2011.
Кamate у динарима		
<i>По основу кредита</i>		
- сектор финансија и осигурања	69,643	10,156
<i>По основу депозита</i>		
- сектор финансија и осигурања	559,846	421,375
- јавна предузећа	173,423	254,114
- привредна друштва	497,862	605,946
- предузетници	12,885	9,633
- јавни сектор	871,631	826,015
- становништво	128,794	114,751
- страна лица	308	274
<i>По основу осталих обавеза</i>		
- привредна друштва	119	28
- становништво	2,290	27,064
	<u>2,316,801</u>	<u>2,269,356</u>
Кamate у страниј валути		
<i>По основу кредита</i>		
- сектор финансија и осигурања	95,707	91,316
- јавни сектор	3,380	2,240
- страна лица	654,288	229,899
<i>По основу депозита</i>		
- сектор финансија и осигурања	72,844	79,188
- јавна предузећа	116,580	122,157
- привредна друштва	643,143	569,871
- предузетници	101	48
- јавни сектор	6,816	24,574
- становништво	5,668,981	5,035,019
- страна лица	4,320	5,421
- други комитенти	5,032	11,599
<i>По основу осталих обавеза</i>		
- сектор финансија и осигурања	176	210
- страна лица	10	42
	<u>7,271,378</u>	<u>6,171,584</u>
УКУПНО	<u><u>9,588,179</u></u>	<u><u>8,440,940</u></u>

НАПОМЕНЕ УЗ КОНСОЛИДОВАНЕ ФИНАНСИЈСКЕ ИЗВЕШТАЈЕ
31. децембар 2012. године

6. ПРИХОДИ И РАСХОДИ ПО ОСНОВУ НАКНАДА И ПРОВИЗИЈА

а) Приходи од накнада и провизија

	У хиљадама динара За годину која се завршава 31. децембра	
	2012.	2011.
Накнаде у динарима		
- сектор финансија и осигурања	198,572	231,005
- јавна предузећа	41,840	38,233
- привредна друштва	2,067,445	1,959,159
- предузетници	561,649	505,073
- јавни сектор	1,254	1,612
- становништво	2,176,768	2,146,471
- страна лица	124,853	68,489
- регистровани пољопривредни произвођачи	-	11
- други комитенти	-	433
	<u>5,172,381</u>	<u>4,950,486</u>
Накнаде у иностраној валути		
- сектор финансија и осигурања	15,555	11,626
- јавна предузећа	1,206	832
- привредна друштва	209,677	174,052
- јавни сектор	2,871	2,758
- становништво	161,928	139,306
- страна лица	98,369	55,241
- други комитенти	9,385	8,074
	<u>498,991</u>	<u>391,889</u>
	<u>5,671,372</u>	<u>5,342,375</u>

б) Расходи од накнада и провизија

	У хиљадама динара За годину која се завршава 31. децембра	
	2012.	2011.
Накнаде и провизије у динарима		
- сектор финансија и осигурања	324,449	281,993
- друга предузећа	246,617	180,907
- становништво	-	22
- страна лица	13,229	16,773
- други комитенти	555	124
	<u>584,850</u>	<u>479,819</u>
Накнаде и провизије у иностраној валути		
- сектор финансија и осигурања	29,965	26,612
- страна лица	202,518	154,315
- други комитенти	23,765	12,909
	<u>256,248</u>	<u>193,836</u>
	<u>841,098</u>	<u>673,655</u>

НАПОМЕНЕ УЗ КОНСОЛИДОВАНЕ ФИНАНСИЈСКЕ ИЗВЕШТАЈЕ
31. децембар 2012. године
7. НЕТО ДОБИТАК/ГУБИТАК ПО ОСНОВУ ПРОДАЈЕ ХАРТИЈА ОД ВРЕДНОСТИ ПО ФЕР ВРЕДНОСТИ

	У хиљадама динара За годину која се завршава 31. децембра	
	2012.	2011.
Добици од продаје хартија од вредности по фер вредности	2,777	20,598
Губици од продаје хартија од вредности по фер вредности	(1,887)	(39,707)
Нето добитак/губитак по основу продаје хартија од вредности по фер вредности кроз биланс успеха	<u>890</u>	<u>(19,109)</u>

8. НЕТО ДОБИТАК ПО ОСНОВУ ПРОДАЈЕ ХАРТИЈА ОД ВРЕДНОСТИ КОЈЕ СУ РАСПОЛОЖИВЕ ЗА ПРОДАЈУ

	У хиљадама динара За годину која се завршава 31. децембра	
	2012.	2011.
Добици од продаје хартија од вредности које су расположиве за продају	83,947	1,254
Губици од продаје хартија од вредности које су расположиве за продају	(52)	-
Нето добитак по основу продаје хартија од вредности које су расположиве за продају	<u>83,895</u>	<u>1,254</u>

9. НЕТО ДОБИТАК/ГУБИТАК ПО ОСНОВУ ПРОДАЈЕ ОСТАЛИХ ПЛАСМАНА

	У хиљадама динара За годину која се завршава 31. децембра	
	2012.	2011.
Добици по основу продаје осталих пласмана	2,164	1,950
Губици по основу продаје осталих пласмана	(40)	(138)
Нето губитак/добитак по основу продаје осталих пласмана	<u>2,124</u>	<u>1,812</u>

10. НЕТО РАСХОДИ / ПРИХОДИ ОД КУРСНИХ РАЗЛИКА

	У хиљадама динара За годину која се завршава 31. децембра	
	2012.	2011.
Приходи по основу курсних разлика	6,087,360	1,443,798
Расходи по основу курсних разлика	(14,114,932)	(1,591,178)
	<u>(8,027,572)</u>	<u>(147,380)</u>

Позитивне и негативне курсне разлике обухватају добитке/ губитке од трансакција обављених у инострану валуту у току године и добитке/губитке од свођења позиција биланса стања исказаних у страним валутама на званичне курсеве на крају сваког месеца у току године.

Обрачун курсних разлика се обавља и исказује по бруто принципу (негативне и позитивне курсне разлике) у току пословне године.

НАПОМЕНЕ УЗ КОНСОЛИДОВАНЕ ФИНАНСИЈСКЕ ИЗВЕШТАЈЕ
31. децембар 2012. године
11. ПРИХОДИ ОД ДИВИДЕНДИ И УЧЕШЋА

	У хиљадама динара За годину која се завршава 31. децембра	
	2012.	2011.
Приходи од дивиденди и учешћа	2,251	7,997
	<u>2,251</u>	<u>7,997</u>

12. ОСТАЛИ ПОСЛОВНИ ПРИХОДИ

	У хиљадама динара За годину која се завршава 31. децембра	
	2012.	2011.
Остали приходи оперативног пословања	159,169	144,582
Приходи наплаћених отписаних потраживања	506	580
Добици од продаје осн. средстава и нематеријалних улагања	38,650	12,970
Приходи од смањења обавеза	3,314	2,831
Вишкови	2,556	32
Остало	47,911	34,993
	<u>252,106</u>	<u>195,988</u>

У оквиру осталих прихода оперативног пословања најзначајнији износ представља приход по основу давања у закуп непокретности за пословне намене у износу од 101,435 хиљада динара.

13. НЕТО ПРИХОДИ/РАСХОДИ ИНДИРЕКТНИХ ОТПИСА ПЛАСМАНА И РЕЗЕРВИСАЊА**а) Књижења на терет расхода/прихода**

	У хиљадама динара За годину која се завршава 31. децембра	
	2012.	2011.
Расходи индиректних отписа пласмана билансних позиција		
- пласмани клијентима	7,189,091	7,116,808
- потраживања за камате и накнаде	405,143	749,325
- Хартије од вредности које се држе до доспећа	6,909	7,554
- Учешћа и остале хартије од вредности расположиве за продају	76,783	-
- остала средства	195,142	72,174
Расходи резервисања за ванбилансне позиције	545,478	497,160
Расходи резервисања за судске спорове	220,967	1,124,856
Расходи резервисања за отпремнине запосленима	65,113	51,702
Расходи по основу суспензије камате	117,482	19,730
	<u>8,822,108</u>	<u>9,639,309</u>
Приходи од укидања индиректних отписа пласмана билансних позиција		
- пласмани клијентима	5,812,419	6,858,910
- потраживања за камате и накнаде	308,614	687,785
- Хартије од вредности које се држе до доспећа, учешћа у капиталу и остале хартије од вредности расположиве за продају	7,073	3,254
- остала средства	-	1,568
	54,580	47,545
Приходи од укидања резервисања за ванбилансне позиције	545,018	392,108
Приходи од укидања неискоришћених резервисања за обавезе по основу судских спорова	18,249	-
Приходи од укидања неискоришћених резервисања по основу примања запослених	52,989	-
Приходи од наплаћене суспендоване камате	76,797	159,840
	<u>6,875,739</u>	<u>8,151,010</u>
Нето расходи (а-б)	<u>(1,946,369)</u>	<u>(1,488,299)</u>

НАПОМЕНЕ УЗ КОНСОЛИДОВАНЕ ФИНАНСИЈСКЕ ИЗВЕШТАЈЕ
31. децембар 2012. године
13. НЕТО ПРИХОДИ/РАСХОДИ ИНДИРЕКТНИХ ОТПИСА ПЛАСМАНА И РЕЗЕРВИСАЊА
(наставак)
а) Књижења на терет расхода/прихода

До краја јануара 2013. године нису извршене материјално значајне наплате обезвређених пласмана које би утицале на укидање исправке вредности сходно захтевима из MPC 10.

КРЕТАЊЕ НА РАЧУНИМА ИСПРАВКИ ВРЕДНОСТИ И РЕЗЕРВИСАЊА

	Потражив. за камате и накнаде	Дати кредити и депозити	Хартије од вредности	Учешћа	Остали пласмани	Остала средства	Ванбилан. обавезе	Укупно
Стање 1. јануара 2012. године	1,741,465	11,380,294	4,611	370,189	2,800,087	166,909	519,253	16,982,808
Нова исправка вредности	405,143	6,823,845	6,909	76,783	365,246	195,142	545,478	8,418,546
Смањење исправке вредности	(308,614)	(5,709,482)	(7,073)	-	(102,937)	(54,580)	(545,018)	(6,727,704)
Курсне разлике	36,939	508,485	224	-	171,913	10,567	1,525	729,653
Отписи	(29,280)	(63,412)	-	-	(31,516)	(438)	-	(124,646)
Остале промене	(138,483)	2,002	-	(18)	(2,322)	(3,893)	1	(142,713)
Стање 31. децембра 2012. године	<u>1,707,170</u>	<u>12,941,732</u>	<u>4,671</u>	<u>446,954</u>	<u>3,200,471</u>	<u>313,707</u>	<u>521,239</u>	<u>19,135,944</u>

б) Посебна резерва за процењене губитке

На основу категоризације пласмана утврђене сагласно захтевима надлежних регулаторних тела на дан 31. децембра 2012. године банке чланице Групе су процениле резерву за процењене губитке по основу укупне изложености кредитном ризику.

У складу са локалним прописима регулаторних тела о класификацији билансне активе и ванбилансних ставки, разлика износа резерве за потенцијалне губитке обрачунате у складу са наведеним прописима и износа исправке вредности билансне активе и резервисања за губитке по ванбилансним ставкама која су обрачуната у складу са интерно усвојеном методологијом, евидентира се на посебном рачуну у оквиру резерви из добити за потенцијалне губитке, уз напомену да се наведена методологија у Црној Гори примењује од 1. јануара 2013. године (напомена 55).

	У хиљадама динара	
	Година која се завршава	
	31. децембра	
	2012.	2011.
Обрачун резервисања		
а) Обрачуната резерва за процењене губитке		
- билансних пласмана	29,535,247	29,995,075
- ванбилансних ставки	782,289	1,269,589
Укупно а	<u>30,317,536</u>	<u>31,264,664</u>
б) Исправке вредности и резервисања обрачуната у складу са интерном методологијом (MPC 39)		
- исправка вредности билансне активе	17,204,665	15,662,680
- резервисање за губитке по ванбилансним ставкама	497,632	502,017
Укупно б	<u>17,702,297</u>	<u>16,164,697</u>
Разлика обрачунатих резерви и исправки вредности и резервисања		
ц) билансна актива		
- билансна актива	12,330,582	14,332,395
- ванбилансне ставке	284,657	767,572
Укупно ц (а - б)	<u>12,615,239</u>	<u>15,099,967</u>
Резерве из добити за процењене губитке по билансној активи и ванбилансним ставкама		
д) формиране у претходним годинама		
- билансна актива	14,077,046	10,927,046
- ванбилансне ставке	708,394	708,394
Укупно д	<u>14,785,440</u>	<u>11,635,440</u>
Укупна потребна резерва за процењене губитке по методологији Народне банке Србије		
е) билансна актива		
- билансна актива	13,089,033	14,332,395
- ванбилансне ставке	368,107	767,572
Укупно	<u>13,457,140</u>	<u>15,099,967</u>

НАПОМЕНЕ УЗ КОНСОЛИДОВАНЕ ФИНАНСИЈСКЕ ИЗВЕШТАЈЕ
31. децембар 2012. године

13. НЕТО ПРИХОДИ/РАСХОДИ ИНДИРЕКТНИХ ОТПИСА ПЛАСМАНА И РЕЗЕРВИСАЊА
(наставак)

б) Посебна резерва за процењене губитке (наставак)

Матична банка

Према прописима Народне банке Србије, осим исправки вредности, Матична банка је обавезна да формира додатне резерве из добитка за ризичну активу у укупном износу 12,330,582 хиљаде динара. Из претходних година формиран је износ резерви из добити за процењене губитке по билансној активи који на дан 31. децембра 2012. године износи 14,077,046 хиљада динара.

На основу прописа Народне банке Србије за гаранције и потенцијалне обавезе Матична банка је дужна да издвоји из добитка укупно 284,657 хиљада динара. Из ранијих расподела добитка Матична банка је издвојила износ од 708,394 хиљаде динара.

Комерцијална банка а.д. Будва

На основу прописа Централне банке Црне Горе на дан 31. децембра 2012. године, Комерцијална банка а.д. Будва је исказала резерве за ризичну активу и резервисања за гаранције и потенцијалне обавезе према критеријумима Централне банке на терет расхода биланса успеха у пуном износу.

Комерцијална банка а.д. Будва нема обавезу формирања додатних резерви из добити за процењене губитке.

Комерцијална банка а.д. Бања Лука

На основу прописа Агенције за банкарство Републике Српске Комерцијална банка а.д. Бања Лука на дан 31. децембра 2012. године има издвојене додатне резерве из добитка претходних година у износу од 178,586 хиљада динара за ризичну активу и у износу од 6,369 хиљада динара за гаранције и потенцијалне обавезе.

Комерцијална банка а.д. Бања Лука на дан 31. децембра 2012. године је дужна да издвоји недостајући део додатних резерви из добитка у износу од 504,850 хиљада динара, од чега за ризичну активу 504,203 хиљаде динара и за гаранције и потенцијалне обавезе 647 хиљада динара.

14. ТРОШКОВИ ЗАРАДА, НАКНАДА ЗАРАДА И ОСТАЛИ ЛИЧНИ РАСХОДИ

	У хиљадама динара	
	За годину која се завршава	
	31. децембра	
	2012.	2011.
Трошкови зарада	2,712,618	2,403,774
Трошкови накнада зарада	520,654	595,088
Трошкови пореза на зараде и накнаде зарада	493,775	458,094
Трошкови доприноса на зараде и накнаде зарада	831,514	774,627
Трошкови накнада за привремене и повремене послове	65,170	54,052
Остали лични расходи	84,968	84,967
	<u>4,708,699</u>	<u>4,370,602</u>

15. ТРОШКОВИ АМОРТИЗАЦИЈЕ

	У хиљадама динара	
	За годину која се завршава	
	31. децембра	
	2012.	2011.
Трошкови амортизације	<u>842,991</u>	<u>758,925</u>
	<u>842,991</u>	<u>758,925</u>

НАПОМЕНЕ УЗ КОНСОЛИДОВАНЕ ФИНАНСИЈСКЕ ИЗВЕШТАЈЕ
31. децембар 2012. године

16. ОПЕРАТИВНИ И ОСТАЛИ ПОСЛОВНИ РАСХОДИ

	У хиљадама динара	
	За годину која се завршава 31. децембра	
	2012.	2011.
Трошкови материјала	558,659	481,013
Трошкови производних услуга	2,187,516	1,995,265
Нематеријални трошкови (без пореза и доприноса)	1,701,227	1,524,094
Трошкови пореза	98,183	97,513
Трошкови доприноса	825,771	740,749
Остали трошкови	40,827	46,079
Расходи по основу отписа ненаплативих потраживања	227	103
Губици од продаје основних средстава и нематеријалних улагања	105	436
Губици по основу расходовања и отписа основних средстава и нематеријалних улагања	2,269	3,716
Мањкови и штете	7,600	-
Остали расходи	66,320	21,159
	<u>5,488,704</u>	<u>4,910,127</u>

У оквиру трошкова производних услуга трошкови закупнине за 2012. годину износе 771,720 хиљада динара. Трошкови закупнине се највећим делом односе на оперативни лизинг пословног простора у износу од 560,233 хиљада динара.

Преузете обавезе по уговорима о оперативном лизингу пословних простора, на дан 31. децембра 2012. године, које се односе на будуће периоде без пореза на додату вредност, за 237 пословних простора укупне површине 38,261.68 м² износе (у хиљадама динара):

До једне године	537,991
Од једне до пет година	1,525,109
Преко пет година	<u>344,575</u>
	<u>2,407,675</u>

Обавезе за оперативни лизинг пословног простора чланице Групе признају се као редовни месечни трошкови закупнина.

17. ПРИХОДИ ОД ПРОМЕНЕ ВРЕДНОСТИ ИМОВИНЕ И ОБАВЕЗА

	У хиљадама динара	
	За годину која се завршава 31. децембра	
	2012.	2011.
Приходи од промене вредности пласмана и потраживања	17,179,893	11,511,613
Приходи од промене вредности хартија од вредности	42,071	16,232
Приходи од промене вредности обавеза	767,535	1,653,998
Приходи од промене вредности основних средстава инвестиционих некретнина и нематеријалних улагања	173	-
	<u>17,989,672</u>	<u>13,181,843</u>

НАПОМЕНЕ УЗ КОНСОЛИДОВАНЕ ФИНАНСИЈСКЕ ИЗВЕШТАЈЕ
31. децембар 2012. године

18. РАСХОДИ ОД ПРОМЕНЕ ВРЕДНОСТИ ИМОВИНЕ И ОБАВЕЗА

	У хиљадама динара	
	За годину која се завршава 31. децембра	
	2012.	2011.
Расходи од промене вредности пласмана и потраживања	7,792,526	11,656,158
Расходи од промене вредности хартија од вредности	14,954	191,158
Расходи од промене вредности обавеза	2,040,489	1,458,141
Расходи од промене вредности основних средстава, инвестиционих некретнина и нематеријалних улагања	7,897	-
Расходи од промене вредности деривата	-	634
	<u>9,855,866</u>	<u>13,306,091</u>
Нето приходи/(расходи) од промене вредности имовине и обавеза	<u>8,133,806</u>	<u>(124,248)</u>

Приходи/расходи од промене вредности пласмана садрже ефекат обрачуна уговорених заштита од ризика девизне клаузуле.

Приходи/расходи од промене вредности хартија од вредности садрже ефекте свођења хартија од вредности на тржишну вредност.

Приходи/расходи од промене вредности обавеза садрже ефекат обрачуна уговорених заштита од ризика девизне клаузуле на примљене депозите комитената.

Ефекте обрачуна промене вредности чланице Групе врше на крају месеца у току пословне године и на дан трансакције.

19. ПОРЕЗ НА ДОБИТ

Свака чланица Групе утврђује порез на добитак према локалним прописима. Утврђени порез не подлеже консолидацији већ се одвојено обелодањује.

Матична банка

а) Компоненте пореза на добитак

	У хиљадама динара	
	За годину која се завршава 31. децембра	
	2012.	2011.
Порески расход периода	(472,448)	(426,027)
Добитак од креирања одложених пореских средстава и укидања пореских обавеза	32,885	11,578
Губитак од укидања пореских средстава	<u>(10,953)</u>	<u>(23,937)</u>
	<u>(450,516)</u>	<u>(438,386)</u>

НАПОМЕНЕ УЗ КОНСОЛИДОВАНЕ ФИНАНСИЈСКЕ ИЗВЕШТАЈЕ
31. децембар 2012. године

19. ПОРЕЗ НА ДОБИТ (наставак)

б) Усаглашавање текућег пореза на добитак са резултатом примене пореске стопе на добит пре опорезивања

	У хиљадама динара За годину која се завршава 31. децембра	
	2012.	2011.
Добитак/губитак пре опорезивања	4,572,662	3,952,066
Обрачун пореза по важећој стопи 10%	457,266	395,207
Порески ефекат расхода који се не признају у пореском билансу	42,334	115,976
Порески ефекти нето капиталних добитака/губитака	(1,261)	146
Порески ефекти разлике амортизације за пореске сврхе и рачуноводствене амортизације	21,364	12,874
Порески ефекти трансферних цена	445	223
Порески ефекти усклађивања прихода	(1,820)	4,917
Порески кредит искоришћен у текућој години	(45,880)	(103,316)
Корекција пореских ефеката (искоришћених и ефекат нових)	(21,932)	12,359
ПОРЕСКИ ЕФЕКТИ ИСКАЗАНИ У БИЛАНСУ УСПЕХА	(450,516)	(438,386)
в) Ефективна пореска стопа	9.85	11.09

Уплаћене аконтације пореза на добит за 2012. годину износе 529,343 хиљаде динара, по основу обавезе месечних плаћања предвиђених Законом о порезу на добит. Матична банка је за намирење текућег пореза искористила износ од 472,448 хиљада динара уплаћених аконтација, који у целини покрива порески расход периода, а остатак од 56,895 хиљада динара користи као део аконтације за наредни порески период.

Комерцијална банка а.д. Буда

а) Компоненте пореза на добитак

	У хиљадама динара За годину која се завршава 31. децембра	
	2012.	2011.
Порески расход периода	(12,038)	(7,744)
Добитак од креирања одложених пореских средстава и укидања пореских обавеза	-	113
Губитак од укидања пореских средстава	(236)	-
	(12,274)	(7,631)

б) Усаглашавање текућег пореза на добитак са резултатом примене пореске стопе на добит пре опорезивања

	У хиљадама динара За годину која се завршава 31. децембра	
	2012.	2011.
Добитак/губитак пре опорезивања	122,360	112,287
Обрачун пореза по важећој стопи 9%	11,012	10,106
Порески ефекат расхода који се не признају у пореском билансу	1,027	305
Порески ефекти разлике амортизације за пореске сврхе и рачуноводствене амортизације	(2)	(174)
Порески ефекти трансферних цена	-	150
Порески кредит искоришћен у текућој години	-	(2,643)
Корекција пореских ефеката (искоришћених и ефекат нових)	236	(113)
ПОРЕСКИ ЕФЕКТИ ИСКАЗАНИ У БИЛАНСУ УСПЕХА	(12,274)	(7,631)
в) Ефективна пореска стопа	10.02	6.80

НАПОМЕНЕ УЗ КОНСОЛИДОВАНЕ ФИНАНСИЈСКЕ ИЗВЕШТАЈЕ
31. децембар 2012. године

19. ПОРЕЗ НА ДОБИТ (наставак)

Комерцијална банка а.д., Будва (наставак)

На основу става надлежне Пореске управе о непризнавању могућности коришћења пореског кредита за намирење текућег пореза на добит, зависна Банка је извршила додатну уплату у износу од 2,643 хиљада динара на терет акумулираног добитка у марту 2012. године. Овом доплатом коригована је ефективна пореска стопа за 2011. годину на 9.15%.

Комерцијална банка а.д., Бања Лука

а) Компоненте пореза на добитак

	У хиљадама динара За годину која се завршава 31. децембра	
	2012.	2011.
Порески расход периода	(14,764)	(6,385)
	<u>(14,764)</u>	<u>(6,385)</u>

б) Усаглашавање текућег пореза на добитак са резултатом примене пореске стопе на добит пре опорезивања

	У хиљадама динара За годину која се завршава 31. децембра	
	2012.	2011.
Добитак/губитак пре опорезивања	75,817	75,408
Обрачун пореза по важећој стопи 10%	7,582	7,541
Усклађивање прихода по курсним разликама и каматама на депозите и нето капиталних губитака	(1,304)	(21)
Порески ефекти усклађивања расхода	8,487	(1,135)
ПОРЕСКИ ЕФЕКТИ ИСКАЗАНИ У БИЛАНСУ УСПЕХА	<u>(14,764)</u>	<u>(6,385)</u>
в) Ефективна пореска стопа	<u>19.47</u>	<u>8.47</u>

КомБанк Инвест а.д., Београд

а) Компоненте пореза на добитак

	У хиљадама динара За годину која се завршава 31. децембра	
	2012.	2011.
Порески расход периода	(212)	(195)
Добитак од креирања одложених пореских средстава и укидања пореских обавеза	47	-
Губитак од креирања одложених пореских обавеза и укидања пореских средстава	(412)	(5)
	<u>(577)</u>	<u>(200)</u>

НАПОМЕНЕ УЗ КОНСОЛИДОВАНЕ ФИНАНСИЈСКЕ ИЗВЕШТАЈЕ
31. децембар 2012. године

19. ПОРЕЗ НА ДОБИТ (наставак)

КомБанк Инвест а.д., Београд (наставак)

б) Усаглашавање текућег пореза на добитак са резултатом примене пореске стопе на добит пре опорезивања

	У хиљадама динара За годину која се завршава 31. децембра	
	2012.	2011.
Добитак/губитак пре опорезивања	1,330	255
Обрачун пореза по важећој стопи 10%	133	25
Порески ефекат расхода који се не признају у пореском билансу	28	1
Порески ефекти нето капиталних добитака	(212)	(212)
Порески ефекти разлике амортизације за пореске сврхе и рачуноводствене амортизације	76	71
Порески ефекти трансферних цена	-	-
Порески ефекти губитка у пореском билансу	(25)	115
Порески ефекат обавезне основице из капиталног добитка по пореским прописима	212	195
Корекција пореских ефеката (искоришћених и ефекат нових)	365	5
ПОРЕСКИ ЕФЕКТИ ИСКАЗАНИ У БИЛАНСУ УСПЕХА	(577)	(200)
в) Ефективна пореска стопа	43.38	78.43

**20. ДОБИТАК ОД КРЕИРАЊА ОДЛОЖЕНИХ ПОРЕСКИХ СРЕДСТАВА И СМАЊЕЊА
ОДЛОЖЕНИХ ПОРЕСКИХ ОБАВЕЗА**

	У хиљадама динара За годину која се завршава 31. децембра	
	2012.	2011.
Добитак од креирања одложених пореских средстава и смањења одложених пореских обавеза	33,549	11,691
	33,549	11,691

Укупан ефекат промене пореских средстава износи 33,549 хиљада динара:

- а) Измена пореске стопе пореза на добит у Србији са 10% на 15% почевши од 2013. године а по основу којих ће се утврђена пореска средства и/или пореске обавезе реализовати током наредних година имало је директан утицај на увећање пореских средстава за 50%, у односу на обрачун примењен 2011. године. Укупан ефекат промене пореских средстава износи 32,885 хиљада динара и састоји се од добитка по основу измене пореске стопе у износу од 14,935 хиљада динара и ефекта креирања нових пореских средстава применом стопе од 15% у износу од 17,950 хиљада динара код Матичне банке.
- б) Креирање нових пореских средстава по основу повећања резервисања за примања запослених (МРС 19) износи 47 хиљада динара код КомБанк Инвест-а и 617 хиљада динара код Комерцијалне банке а.д., Будва.

Комерцијална банка а.д., Бања Лука нема могућност исказивања одложених пореза на основу локалног пореског законодавства.

НАПОМЕНЕ УЗ КОНСОЛИДОВАНЕ ФИНАНСИЈСКЕ ИЗВЕШТАЈЕ
31. децембар 2012. године
20. ДОБИТАК ОД КРЕИРАЊА ОДЛОЖЕНИХ ПОРЕСКИХ СРЕДСТАВА И СМАЊЕЊА ОДЛОЖЕНИХ ПОРЕСКИХ ОБАВЕЗА (наставак)

Добитак по основу измене пореске стопе у износу од 14,935 хиљада динара и ефекат креирања нових пореских средстава применом стопе од 15% у износу од 17,950 хиљада динара код Матичне банке приказан је у наредној табели:

	У хиљадама динара	
	Ефекат промене стопе	Нова резервисања
Резервисање за отпремнине и неискоришћени годишњи одмор	13,807	65
Привремено непризнати расходи по основу обезвређења имовине	1,078	17,924
Привремено непризнати расходи по основу обрачунатих а неплаћених јавних дажбина	50	(39)
	<u>14,935</u>	<u>17,950</u>

21. ГУБИТАК ОД СМАЊЕЊА ОДЛОЖЕНИХ ПОРЕСКИХ СРЕДСТАВА И КРЕИРАЊА ОДЛОЖЕНИХ ПОРЕСКИХ ОБАВЕЗА

	У хиљадама динара	
	31. децембар 2012.	31. децембар 2011.
Губитак од смањења одложених пореских средстава и креирања одложених пореских обавеза	<u>12,218</u>	<u>23,942</u>
	<u>12,218</u>	<u>23,942</u>

Укупан ефекат промене пореских обавеза износи 12,218 хиљада динара и састоји се од:

- увећања одложених пореских обавеза на привремену разлику у вредности основних средстава услед повећања пореске стопе за 23,453 хиљада динара или 50%. На дан 31. децембра 2012. године обрачун одложених пореских обавеза по овом основу захтевао је смањење обавезе у износу од 12,600 хиљада динара, што чини нето губитак од 10,853 хиљада динара код Матичне банке,
- увећања одложених пореских обавеза на привремену разлику у вредности основних средстава за 412 хиљада динара код КомБанк Инвест-а и 853 хиљаде динара код Комерцијалне банке а.д., Будва,
- губитка од укидања одложених пореских средстава по основу јавних дажбина обрачунатих у претходном периоду, а плаћених у текућем пореском периоду у износу од 100 хиљада динара код Матичне банке.

Губитак од смањења одложених пореских средстава и креирања одложених пореских обавеза Матичне банке приказан је у наредној табели:

	У хиљадама динара	
	31. децембар 2012.	31. децембар 2011.
Губитак од смањења одложених пореских средстава и креирања одложених пореских обавеза – измена стопе са 10% на 15%	23,453	-
Умањење губитка по основу смањења одложених пореских обавеза	(12,500)	23,937
	<u>10,953</u>	<u>23,937</u>

НАПОМЕНЕ УЗ КОНСОЛИДОВАНЕ ФИНАНСИЈСКЕ ИЗВЕШТАЈЕ

31. децембар 2012. године

21. ГУБИТАК ОД СМАЊЕЊА ОДЛОЖЕНИХ ПОРЕСКИХ СРЕДСТАВА И КРЕИРАЊА ОДЛОЖЕНИХ ПОРЕСКИХ ОБАВЕЗА (наставак)

Укупан ефекат промене пореских обавеза Матичне банке износи 10,953 хиљаде динара и састоји се од:

- а) увећања одложених пореских обавеза на привремену разлику у вредности основних средстава услед повећања пореске стопе за 23,453 хиљаде динара или 50%. На дан 31. децембра 2012. године обрачун одложених пореских обавеза по овом основу захтевао је смањење обавезе у износу од 12,600 хиљада динара, што чини нето губитак од 10,853 хиљаде динара и
- б) губитка од укидања одложених пореских средстава по основу јавних дажбина обрачунатих у претходном периоду, а плаћених у текућем пореском периоду у износу од 100 хиљада динара.

	У хиљадама динара	
	Ефекат промене стопе	Смањење обавеза
Привремена разлика у вредности основних средстава	23,453	(12,600)
Привремени непризнати расходи по основу обрачунатих а неплаћених јавних дажбина	-	100
	<u>23,453</u>	<u>(12,500)</u>

КРЕТАЊЕ НА РАЧУНИМА ОДЛОЖЕНИХ ПОРЕСКИХ СРЕДСТАВА И ОБАВЕЗА МАТИЧНЕ БАНКЕ

	У хиљадама динара		
	Пореска средства	Пореске обавезе	Нето порески ефекат
Почетно стање 1. јануара 2012. године	29,871	(46,907)	(17,036)
Губитак од креирања пореских обавеза (привремена разлика између пореске и књиговодствене вредности основних средстава) - ефекат измене пореске стопе са 10% на 15%	-	(23,453)	(23,453)
Умањење губитка од укидања пореских обавеза (привремена разлика између пореске и књиговодствене вредности основних средстава)	-	12,600	12,600
Добитак од креирања пореских средстава (дугорочна резервисања за МРС 19) - ефекат измене пореске стопе са 10% на 15%	13,807	-	13,807
Добитак од креирања пореских средстава (дугорочна резервисања за МРС 19) – нова резервисања	65	-	65
Добитак од креирања пореских средстава (обрачунате а неизмирене јавне дажбине) ефекат измене пореске стопе са 10% на 15%	50	-	50
Губитак од укидања пореских средстава (обрачунате а неизмирене јавне дажбине)	(139)	-	(139)
Добитак од креирања пореских средстава (по основу обезвређења имовине) - ефекат измене пореске стопе са 10% на 15%	1,078	-	1,078
Добитак од креирања пореских средстава (по основу обезвређења имовине)	<u>17,924</u>	<u>-</u>	<u>17,924</u>
Стање на дан 31. децембра 2012. године	<u>62,656</u>	<u>(57,760)</u>	<u>4,896</u>

НАПОМЕНЕ УЗ КОНСОЛИДОВАНЕ ФИНАНСИЈСКЕ ИЗВЕШТАЈЕ
31. децембар 2012. године
21. ГУБИТАК ОД СМАЊЕЊА ОДЛОЖЕНИХ ПОРЕСКИХ СРЕДСТАВА И КРЕИРАЊА ОДЛОЖЕНИХ ПОРЕСКИХ ОБАВЕЗА (наставак)

- i) Пореска средства - по основу дугорочних резервисања за отпремнине запосленима и неискоришћени годишњи одмор, привремено непризнатих расхода по основу обезвређења имовине и привремено непризнатих расхода по основу јавних дажбина

	2012.		2011.		Губитак/ Добитак од укидања пореских средстава
	Износ резерви- сања	Пореска средства 15%	Износ резерви- сања	Пореска средства 10%	
Дугорочна резервисања МРС 19	276,571	41,486	276,141	27,615	13,871
Средства по основу обрачуна јавних дажбина - укидање	-	-	1,000	100	(100)
Средства по основу обрачуна јавних дажбина - формирање	73	11	-	-	11
Средства по основу обезвређења имовине	141,059	21,159	21,561	2,156	19,003
Укупно		62,656		29,871	32,785

- ii) Пореске обавезе - Разлика између пореске и књиговодствене вредности основних средстава

	2012.		2011.		Губитак/ Добитак од укидања пореских обавеза
	Вредност основних средстава	Пореска обавеза 15%	Вредност основних средстава	Пореска обавеза 10%	
Вредност по пореским прописима	7,523,460	-	7,494,561	-	-
Књиговодствена вредност	7,908,521	-	7,963,622	-	-
Разлика	385,061	57,760	469,061	46,906	(10,853)
Нетирана одложена пореска средства/(обавезе) у билансу стања		4,896		(17,035)	

22. ГОТОВИНА И ГОТОВИНСКИ ЕКВИВАЛЕНТИ

	У хиљадама динара	
	31. децембар 2012.	31. децембар 2011.
У динарима		
Жиро рачун	21,884,424	9,992,491
Готовина у благајни	2,616,937	1,731,557
	24,501,361	11,724,048
У иностраној валути		
Девизни рачуни	15,151,740	5,507,847
Готовина у благајни у иностраној валути	2,181,438	1,810,345
Готовински еквиваленти у иностраној валути - чекови послати на наплату	21,272	32,753
Остала новчана средства	196,916	170,590
	17,551,366	7,521,535
Злато и остали племенити метали	99	99
Укупно	42,052,826	19,245,682

Обавезна резерва код Народне банке Србије представља минималну резерву динарских средстава обрачунату у складу са Одлуком о обавезној резерви.

НАПОМЕНЕ УЗ КОНСОЛИДОВАНЕ ФИНАНСИЈСКЕ ИЗВЕШТАЈЕ
31. децембар 2012. године

22. ГОТОВИНА И ГОТОВИНСКИ ЕКВИВАЛЕНТИ (наставак)

Динарску обавезну резерву Матична банка обрачунава 17. у месецу на основу просечног стања динарских депозита у току претходног календарског месеца. Динарску обавезну резерву Матична банка издваја у динарима на свом жиро рачуну и та средства може користити за ликвидност. Матична банка је дужна да одржава просечно месечно стање на свом жиро рачуну у висини обрачунате динарске обавезне резерве, с тим што ради остваривања просечног дневног стања издвојене обавезне резерве дневно стање на жиро рачуну може бити мање или веће од обрачунате динарске обавезне резерве.

Годишња каматна стопа коју Народне банке Србије плаћа на износ оствареног просечног дневног стања издвојене динарске обавезне резерве износи 2.5%. Матична банка је у току 2012. године одржавала просечно месечно стање у висини динарске обавезне резерве, односно ни у једном обрачунском циклусу није била у коришћењу средстава динарске обавезне резерве.

23. ОПОЗИВИ ДЕПОЗИТИ И КРЕДИТИ

	У хиљадама динара	
	31. децембар 2012.	31. децембар 2011.
У динарима		
Кредити по репо трансакцијама	4,000,000	11,500,000
	4,000,000	11,500,000
У иностраној валути		
Обавезна резерва код НБС	40,280,692	44,913,755
Опозиви депозити и обавезне резерве код централних банака Црне Горе и БиХ	1,545,677	2,624,815
	41,826,369	47,538,570
	45,826,369	59,038,570

Матична банка

Девизну обавезну резерву Матична банка обрачунава 17. у месецу на основу просечног стања девизних депозита у току претходног календарског месеца. Девизну обавезну резерву Матична банка издваја у девизама на посебан рачун код Народне банке Србије и та средства може по потреби повлачити. Матична банка је дужна да одржава просечно месечно стање издвојене девизне обавезне резерве у висини обрачунате девизне обавезне резерве, с тим што ради остваривања просечног дневног стања издвојене обавезне резерве дневно стање на рачуну девизне обавезне резерве може бити мање или веће од обрачунате девизне обавезне резерве.

На обавезну резерву у иностраној валути Матична банка не остварује камату.

Током 2012. године у складу са Одлуком о обавезној резерви код Народне банке Србије, Матична банка је одређени део девизне обавезне резерве издвајала у динарима на свом жиро рачуну.

Комерцијална банка а.д., Будва

Обавезна резерва Банке са стањем на дан 31. децембра 2012. године представља минимум издвојених депозита у складу са регулативом Централне банке Црне Горе на коју се односи „Одлука о обавезној резерви банака код Централне банке Црне Горе“ („Службени лист ЦГ“ бр 35/11 и 22/12). У складу са наведеним, банка обрачунава обавезну резерву на депозите по виђењу и орочене депозите.

Обавезна резерва код Централне банке у Црној Гори се односи на обавезну резерву која се издваја по стопи од 9.5% на део основице коју чине депозити по виђењу и депозити уговорени са рочношћу до једне године, односно до 365 дана, и 8.5% на део основице коју чине депозити уговорени са рочношћу преко једне године, односно преко 365 дана. На депозите уговорене са роком доспећа преко једне године који имају клаузулу о могућности разорочења тих депозита у року краћем од 365 дана, примењује се стопа од 9.5%.

Износ до 50% урачунава се у слободна расположива средства као износ којим је дозвољено располагати ради одржавања дневне ликвидности Банке.

НАПОМЕНЕ УЗ КОНСОЛИДОВАНЕ ФИНАНСИЈСКЕ ИЗВЕШТАЈЕ
31. децембар 2012. године

23. ОПОЗИВИ ДЕПОЗИТИ И КРЕДИТИ (наставак)

Комерцијална банка а.д., Будва (наставак)

Банка може до 35% обавезне резерве издвојити и држати у облику државних записа које је емитовала Црна Гора.

На 15% издвојених средстава Централна банка плаћа Банци месечну накнаду од 1% на годишњем нивоу.

Банка није користила средства обавезне резерве у току 2012. године.

Комерцијална банка а.д., Бања Лука

Обавезна резерва код Централне банке Босне и Херцеговине представља резерву средстава обрачунату у складу са Одлуком о обавезној резерви код Централне банке Босне и Херцеговине. Од 1. фебруара 2011. године стопа обавезне резерве на депозите и позајмљена средства с уговореним роком доспећа до једне године је смањена са 14% на 10%, док је стопа обавезне резерве на депозите и позајмљена средства с уговореним роком доспећа преко једне године остала непромењена са процентом од 7%.

Од 1. августа 2011. године промењен је обрачун накнаде банкама на износ средстава које банке држе код Централне банке Босне и Херцеговине:

- на износ обавезне резерве - 70% и на износ средстава изнад обавезне резерве - 90% од стопе која се утврђује на основу пондерисаног просека каматних стопа које је у истом периоду на тржишту остварила Централне банке Босне и Херцеговине на депозите инвестиране до месец дана.

- Просечна годишња каматна стопа на обавезну резерву износи 0.03%.
- Банка није користила средства обавезне резерве у току 2012. године.

24. ПОТРАЖИВАЊА ПО ОСНОВУ КАМАТА, НАКНАДА, ПРОДАЈЕ, ПРОМЕНЕ ФЕР ВРЕДНОСТИ ДЕРИВАТА И ДРУГА ПОТРАЖИВАЊА

	У хиљадама динара	
	31. децембар 2012.	31. децембар 2011.
<i>Потраживања за камату и накнаду у динарима</i>		
- камата	2,232,991	1,947,476
- накнада	142,440	117,265
Потраживања по основу продаје у динарима	177	80
Друга потраживања у динарима - закупнина	363,100	354,738
Исправка вредности у динарима	(1,284,149)	(1,360,913)
	1,454,559	1,058,646
<i>Потраживања за камату и накнаду у иностраној валути</i>		
- камата	693,550	571,548
- накнада	19,092	17,943
Потраживања по основу продаје у иностраној валути	-	44,028
Друга потраживања	-	8,754
Исправка вредности у иностраној валути	(423,021)	(380,552)
	289,621	261,721
	1,744,180	1,320,367

НАПОМЕНЕ УЗ КОНСОЛИДОВАНЕ ФИНАНСИЈСКЕ ИЗВЕШТАЈЕ
31. децембар 2012. године

25. ДАТИ КРЕДИТИ И ДЕПОЗИТИ

	У хиљадама динара	
	31. децембар 2012.	31. децембар 2011.
<i>Кредити дати у динарима</i>		
По трансакционим рачунима	5,615,020	5,221,887
Потрошачки кредити	1,903,601	4,630,134
Кредити за обртна средства	48,392,968	30,415,847
Извозни кредити	3,076,278	9,514,560
Инвестициони кредити	33,486,818	33,597,472
Стамбени кредити	30,109,265	25,893,496
Остали кредити	44,625,186	32,526,702
Исправка вредности кредита у динарима	<u>(8,638,581)</u>	<u>(7,912,752)</u>
	158,570,555	133,887,346
<i>Кредити дати у иностраној валути</i>		
За плаћање увоза робе и услуга из иностранства	5,112,910	6,191,620
Кредити за куповину непокретности	2,653,137	2,426,473
Пласмани који се одобравају и доспевају у року 1 дана (overnight)	2,170,276	8,255,053
Остали кредити у иностраној валути	29,805,210	21,451,236
Исправка вредности кредита у иностраној валути	<u>(4,075,176)</u>	<u>(3,253,615)</u>
	35,666,357	35,070,767
<i>Дати остали и наменски депозити у иностраној валути</i>		
Остали дати депозити у иностраној валути	407,185	636,301
Исправка вредности депозита у иностраној валути	<u>(227,975)</u>	<u>(213,927)</u>
	179,210	422,374
	<u>194,416,122</u>	<u>169,380,487</u>

У трећем кварталу 2012. године Матична банка је на захтев Народне банке Србије, због потребе усклађивања структуре извештаја за банкарски сектор земље, извршила прекњижавање краткорочних кредита становништву по платним картицама са позиције потрошачких кредита на остале кредитне.

	У хиљадама динара	
	31. децембар 2012.	31. децембар 2011.
<i>Кредити становништву по платним картицама</i>	2,105,785	2,077,942

Наведени износи приказани у 2012. години чине део позиције осталих кредита, а у 2011. години потрошачких кредита.

- У току 2012. године кредити до једне године у динарима и иностраној валути су одобрани на период од једног месеца до једне године, уз каматне стопе на месечном нивоу у распону од 0.17% до 1.8% месечно.
- Кредити преко једне године у динарима и иностраној валути су одобрани на период до максимум тридесет година, уз годишњу каматну стопу у распону од 2.5% до 22.5%.
- Концентрација укупно пласираних кредита комитентима од стране Групе је приказана у напмени 54.

Ризици и неизвесности

Руководства чланица Групе су извршила резервисања за потенцијалне кредитне губитке на основу свих познатих и предвидљивих ризика на датум састављања финансијских извештаја. Класификација потраживања из кредитног портфолија извршена је на основу последњих расположивих финансијских информација, као и на основу очекиваних ефеката процеса реструктурирања. Уколико ови ефекти не резултирају у могућностима измиривања обавеза према чланицама Групе, потраживања чланица Групе су највећим делом обезбеђена хипотекама на непокретностима дужника, као и залогом на покретној имовини. У случају да ове активности предузете од стране руководства чланица Групе не дају очекиване резултате, у наредним извештајним периодима ће бити неопходно да се издвоје додатна резервисања за могуће губитке по основу процене ненаплативости.

НАПОМЕНЕ УЗ КОНСОЛИДОВАНЕ ФИНАНСИЈСКЕ ИЗВЕШТАЈЕ
31. децембар 2012. године

26. ХАРТИЈЕ ОД ВРЕДНОСТИ (БЕЗ СОПСТВЕНИХ АКЦИЈА)

	У хиљадама динара	
	31. децембар 2012.	31. децембар 2011.
у динарима		
<i>Хартије од вредности по фер вредности кроз биланс успеха</i>		
- акције банака у динарима	708	728
- акције привредних друштава	5,703	7,825
<i>Хартије од вредности расположиве за продају</i>		
- акције банака у динарима	75	79
- обвезнице привредних друштава (Тигар)	67,904	83,318
- обвезнице банака	1,566,640	-
- записи Републике Србије	17,221,078	16,895,150
- обвезнице локалне самоуправе	56,089	-
<i>Хартије од вредности које се држе до доспећа</i>		
- обвезнице привредних друштава (Б92)	51,167	78,476
- обвезнице Републике Србије	101,123	90,565
Исправка вредности хартија од вредности у динарима	(4,671)	(4,611)
	<u>19,065,816</u>	<u>17,151,530</u>
у иностраној валути		
<i>Хартије од вредности по фер вредности кроз биланс успеха</i>		
- обвезнице Републике Србије	206,492	145,246
<i>Хартије од вредности расположиве за продају у иностраној валути</i>		
- обвезнице и записи Републике Србије	22,830,133	9,644,515
<i>Хартије од вредности које се држе до доспећа</i>		
- државни записи Владе Црне Горе	113,718	209,282
	<u>23,150,343</u>	<u>9,999,043</u>
	<u>42,216,159</u>	<u>27,150,573</u>

Хартије од вредности по фер вредности кроз биланс успеха

На дан 31. децембра 2012. године тржишна вредност портфеља хартија од вредности којима се тргује износи 212,903 хиљада динара (на дан 31. децембра 2011. године 150,403 хиљада динара) од тога у динарима 6,411 хиљада динара, а у иностраној валути 206,492 хиљада динара.

Појединачно највећа улагања су извршена у обвезнице старе девизне штедње Републике Србије у износу од 206,492 хиљаде динара, и акције привредних друштава: Галеника Фитофа а.д., Београд у износу од 1,868 хиљада динара, Металац а.д., Горњи Милановац у износу од 1,575 хиљада динара, Сојапротеин а.д., Бечеј у износу од 931 хиљаду динара и Messer Техногас а.д., Београд у износу од 689 хиљада динара.

Хартије од вредности расположиве за продају

На дан 31. децембра 2012. године улагања у хартије од вредности расположиве за продају имају следећу структуру:

у динарима :

записи Републике Србије у износу од 14,047,771 хиљада динара, обвезнице Републике Србије у износу од 3,173,307 хиљада динара, обвезнице – буџет града Панчева у износу од 56,089 хиљада динара, обвезнице компаније Тигар а.д., Пирот у износу од 67,904 хиљаде динара и обвезнице банака: Societe generale банка а.д., Београд у износу од 1,055,102 хиљаде динара, Ерсте банка а.д., Београд у износу од 511,538 хиљада динара и АИК банка а.д., Ниш у износу од 75 хиљада динара

НАПОМЕНЕ УЗ КОНСОЛИДОВАНЕ ФИНАНСИЈСКЕ ИЗВЕШТАЈЕ
31. децембар 2012. године

26. ХАРТИЈЕ ОД ВРЕДНОСТИ (БЕЗ СОПСТВЕНИХ АКЦИЈА) (наставак)

Хартије од вредности расположиве за продају (наставак)

у страниј валути:

записи Републике Србије у износу од 15,616,743 хиљада динара, дугорочне обвезнице Владе Републике Србије у износу од 6,625,946 хиљаде динара и обвезнице старе девизне штедње – Република Србија у износу од 587,444 хиљаде динара.

Хартије од вредности које се држе до доспећа

На дан 31. децембра 2012. године улагања у хартије од вредности које се држе до доспећа имају следећу структуру: 113,718 хиљада динара односи се на државне записе Владе Црне Горе, 101,123 хиљаде динара на обвезнице Републике Србије и 51,167 хиљада динара на обвезнице РДП Б92 а.д., Београд.

27. УДЕЛИ (УЧЕШЋА)

	У хиљадама динара	
	31. децембар 2012.	31. децембар 2011.
Учешће у капиталу банака и финансијских организација	136,236	117,998
Учешће у капиталу предузећа и других правних лица	451,430	405,008
Учешће у капиталу страних лица у иностранству	295,498	189,938
Исправка вредности	(446,954)	(370,189)
	436,210	342,755

Учешћа у капиталу банака и финансијских организација односе се на: Euroaxis банку а.д., Москва у износу од 78,387 хиљада динара, АИК банку а.д., Ниш у износу од 54,014 хиљаде динара, Јубмес банку а.д., Београд у износу од 1,961 хиљаду динара и Унион Банку д.д., Сарајево у износу од 1,874 хиљаде динара.

Учешћа у капиталу предузећа највећим делом се односе на: 14. октобар а.д., Крушевац у износу од 324,874 хиљаде динара, РТВ Политика д.о.о., Београд у износу од 37,634 хиљаде динара, Компанија Дунав осигурање а.д., Београд у износу од 46,124 хиљаде динара и Политика а.д., Београд у износу од 34,526 хиљада динара.

Учешћа у капиталу страних лица у иностранству односе се на компанију VISA у износу од 244,375 хиљада динара, MASTER card у износу од 51,058 хиљада динара и Монтенегроберзу, Подгорица у износу од 65 хиљада динара.

Исправка вредности учешћа у капиталу у износу од 446,954 хиљаде динара односи се на обезвређење 100% набавне вредности за она учешћа која немају тржишну вредност, од чега се највећи износ односи на: 14. октобар а.д., Крушевац у износу од 324,874 хиљаде динара, РТВ Политика д.о.о., Београд у износу од 37,634 хиљаде динара, Политика а.д., Београд у износу од 28,484 хиљаде динара, Компанија Дунав осигурање а.д., Београд у износу од 28,828 хиљада динара и АИК банка а.д., Ниш у износу од 19,287 хиљада динара.

НАПОМЕНЕ УЗ КОНСОЛИДОВАНЕ ФИНАНСИЈСКЕ ИЗВЕШТАЈЕ
31. децембар 2012. године

28. ОСТАЛИ ПЛАСМАНИ

	У хиљадама динара	
	31. децембар 2012.	31. децембар 2011.
<i>Остали пласмани у динарима</i>		
Купљени пласмани - факторинг	103,282	361,776
Пласмани по основу акцептирања, авалирања и извршених плаћања по гаранцијама	1,445,695	1,020,978
Остали пласмани	380,005	455,849
Исправка вредности осталих пласмана у динарима	(968,074)	(745,367)
	<u>960,908</u>	<u>1,093,236</u>
<i>Остали пласмани у стр. валути</i>		
Пласмани по основу акцептирања, авалирања и извршених плаћања по гаранцијама	310,040	263,290
Покривени акредитиви и друга јемства	1,662,270	598,528
Остали пласмани у иностраној валути	2,529,307	2,306,478
Исправка вредности осталих пласмана у иностраној валути	(2,232,397)	(2,054,720)
	<u>2,269,220</u>	<u>1,113,576</u>
	<u>3,230,128</u>	<u>2,206,812</u>

Пласмани по основу акцептирања, авалирања и извршених плаћања по гаранцијама у износу од 1,445,695 хиљада динара у највећем делу се односе на плаћања по гаранцијама у износу од 1,074,363 хиљаде динара.

Покривени акредитиви и друга јемства у износу од 1,662,270 хиљада динара се највећим делом односе на контрагаранцију која је по налогу клијента Суноко д.о.о., Нови Сад издата у корист Commerzbank AG, Frankfurt am Main за крајњег корисника гаранције Pfeifer & Langen Kommanditgesellschaft у износу од 653,580 хиљада динара, као и на плаћање акредитивом код Commerzbank Brussels у име клијента Сојапротеин а.д., Бечеј, а у корист компаније Vyncke NV Harelbeke у износу од 337,258 хиљада динара.

У оквиру осталих пласмана у динарима највећи део обухвата номиналну вредност есконтваних меница у износу од 285,028 хиљада динара, док у оквиру осталих пласмана у иностраној валути највећи део обухвата потраживања од Југобанке а.д., Београд у стечају у износу од 1,400,503 хиљада динара, са исправком вредности у пуном износу.

29. НЕМАТЕРИЈАЛНА УЛАГАЊА

	У хиљадама динара	
	31. децембар 2012.	31. децембар 2011.
Лиценце и софтвер	1,336,323	1,029,431
Нематеријална улагања у припреми	52,831	72,699
Исправка вредности	(744,317)	(496,636)
	<u>644,837</u>	<u>605,494</u>

НАПОМЕНЕ УЗ КОНСОЛИДОВАНЕ ФИНАНСИЈСКЕ ИЗВЕШТАЈЕ
31. децембар 2012. године
29. НЕМАТЕРИЈАЛНА УЛАГАЊА (наставак)
Промене на нематеријалним улагањима

	У хиљадама динара		
	Лиценце и софтвер	Остала нематеријална улагања у припреми	Укупно
Набавна вредност			
Стање на дан 31. децембра 2011.	1,029,431	72,699	1,102,130
Повећање	5,341	269,500	274,841
Преноси	289,368	(289,368)	-
Курсне разлике	12,183	-	12,183
Стање на дан 31. децембра 2012.	<u>1,336,323</u>	<u>52,831</u>	<u>1,389,154</u>
Исправка вредности			
Стање на дан 31. децембра 2011.	496,636	-	496,636
Амортизација за текућу годину	239,532	-	239,532
Курсне разлике	8,149	-	8,149
Стање на дан 31. децембра 2012.	<u>744,317</u>	<u>-</u>	<u>744,317</u>
Неотписана вредност на дан:			
31. децембра 2012. године	<u>592,006</u>	<u>52,831</u>	<u>644,837</u>
31. децембра 2011. године	<u>532,795</u>	<u>72,699</u>	<u>605,494</u>

30. ОСНОВНА СРЕДСТВА И ИНВЕСТИЦИОНЕ НЕКРЕТНИНЕ
Промене на основним средствима и инвестиционим некретнинама

	У хиљадама динара				
	Некретнине	Опрема	Инвестиције у току	Инвестиционе некретнине	Укупно
Набавна вредност					
Стање на дан 31. децембра 2011. године	5,906,945	3,140,728	44,805	1,884,859	10,977,337
Повећање	1,120	4,265	466,249	127,836	599,470
Преноси	107,342	326,633	(456,832)	22,857	-
Отуђења и расходовање	(13,503)	(218,594)	-	-	(232,097)
Остало	(8,184)	(3,390)	-	-	(11,574)
Курсне разлике	19,735	38,908	627	-	59,270
Стање на дан 31. децембра 2012.	<u>6,013,455</u>	<u>3,288,550</u>	<u>54,849</u>	<u>2,035,552</u>	<u>11,392,406</u>
Исправка вредности					
Стање на дан 31. децембра 2011.	941,422	2,014,534	-	149,176	3,105,132
Амортизација за текућу годину	149,546	420,248	-	33,665	603,459
Отуђења и расходовање	(3,440)	(211,639)	-	-	(215,079)
Пренос	745	-	-	(745)	-
Остало	(146)	(2,268)	-	-	(2,414)
Курсне разлике	4,448	25,540	-	-	29,988
Стање на дан 31. децембра 2012.	<u>1,092,575</u>	<u>2,246,415</u>	<u>-</u>	<u>182,096</u>	<u>3,521,086</u>
Неотписана вредност на дан:					
31. децембра 2012. године	<u>4,920,880</u>	<u>1,042,135</u>	<u>54,849</u>	<u>1,853,456</u>	<u>7,871,320</u>
31. децембра 2011. године	<u>4,965,523</u>	<u>1,126,194</u>	<u>44,805</u>	<u>1,735,683</u>	<u>7,872,205</u>

НАПОМЕНЕ УЗ КОНСОЛИДОВАНЕ ФИНАНСИЈСКЕ ИЗВЕШТАЈЕ
31. децембар 2012. године

30. ОСНОВНА СРЕДСТВА И ИНВЕСТИЦИОНЕ НЕКРЕТНИНЕ (наставак)

а) Инвестиционе некретнине

Матична банка

На дан 31. децембра 2012. године, Матична банка има исказане инвестиционе некретнине у вредности од 1,726,233 хиљаде динара, које чине објекти дати у закуп.

На основу закључених уговора о дугорочном закупу Банка је у 2012. години извршила пренос на инвестиционе некретнине непокретности (Ниш, Вртиште, Горње поље) у укупном износу од 25,864 хиљаде динара.

Активирањем дела инвестиционе некретнине у Македонској 29, за сопствене потребе, у 2012. години, Банка је извршила пренос на сопствена основна средатва (пословни простор) у укупном износу од 3,007 хиљада динара. Нето ефекат ових рекласификација је повећање инвестиционих некретнина за 22,857 хиљада динара.

На дан 31. децембра 2012. године нето резултат по основу инвестиционих некретнина износи 50,603 хиљаде динара:

<u>Назив објекта</u>	<u>Површина у m₂</u>	<u>Укупни трошкови</u>	<u>У хиљадама динара</u>	
			<u>Остварени приходи од закупа</u>	<u>Нето резултат</u>
Београд, Македонска 29	7,168.91	(32,986)	73,055	40,069
Ниш, Вртиште нова д- зграда	1,816.00	(176)	851	675
Ниш, ТПЦ Калча	85.00	(802)	5,155	4,353
Београд, Омладинских бригада 19	15,218.00	(14,219)	19,725	5,506
		<u>(48,183)</u>	<u>98,786</u>	<u>50,603</u>

У току децембра 2012. године стручна служба Матичне банке извршила је процену вредности инвестиционих некретнина.

Процењена фер вредност инвестиционих некретнина на дан 31. децембра 2012. године износи EUR 17,397 хиљада (у динарској противвредности 1,978,302 хиљаде динара) што је за 14.60% више у односу на књиговодствену вредност и не представља значајно одступање фер од књиговодствене вредности.

Процењена вредност инвестиционих некретнина:

<u>Назив објекта</u>	<u>Површина у m²</u>	<u>Књиговод. вредност у 000 РСД</u>	<u>Процењена вредност</u>		<u>Разлика вредности у 000 РСД</u>
			<u>у 000 EUR</u>	<u>у 000 РСД</u>	
Београд, Македонска 29	7,168,91	1,023,887	9,170	1,042,785	18,898
Ниш, Вртиште нова д-зграда	1,816,00	25,788	364	41,346	15,558
Ниш, ТПЦ Калча	85,00	36,260	193	21,965	(14,295)
Београд, Омладинских бригада 19	15,218,00	640,298	7,670	872,205	231,907
		<u>1,726,233</u>	<u>17,397</u>	<u>1,978,301</u>	<u>252,068</u>

НАПОМЕНЕ УЗ КОНСОЛИДОВАНЕ ФИНАНСИЈСКЕ ИЗВЕШТАЈЕ
31. децембар 2012. године

30. ОСНОВНА СРЕДСТВА И ИНВЕСТИЦИОНЕ НЕКРЕТНИНЕ (наставак)

а) Инвестиционе некретнине (наставак)

Комерцијална банка а.д., Бања Лука

На основу закљученог дугорочног Уговора о закупу у септембру 2012. године Банка је извршила пренос сталних средстава намењених продаји на инвестиционе некретнине у укупном износу 127,219 хиљада динара, које чине:

економско двориште 1,603м², царинска зона-пословни објекат складиште сировина површине 873м², економско двориште 1,739м², пословни објекат хала површине 1,024м², економско двориште површине 1,009м², привредна зграда површине 949 м² и пашњак треће класе површине 2,763 м².

У току 2012. године Банка није вршила процену инвестиционих некретнина.

На дан 31. децембра 2012. године нето резултат по основу инвестиционих некретнина износи 145 хиљада динара:

Назив објекта	Површина у м ²	Укупни трошкови	у хиљадама динара	
			Остварени приходи од закупа	Нето резултат
Бесцаринска зона бб, Зона рада и индустрије Брчко („Прохема д.о.о.): Три пословне зграде 2,846 м ² и земљиште 7,114 м ²	9,960	(774)	919	145
	<u>9,960</u>	<u>(774)</u>	<u>919</u>	<u>145</u>

б) Некретнине

Група нема грађевинске објекте под хипотеком ради обезбеђења отплате кредита.

Услед непотпуних катастарских књига, на дан 31. децембра 2012. године, Матична банка за двадесет пет грађевинских објеката садашње вредности 1,408,317 хиљада динара, још увек нема доказе о власништву. Руководство Матичне банке предузима све неопходне мере ради прибављања власничких листова.

Матична банка је од 1. јануара 2005. године признала извршену ревалоризацију (процену независног процењивача) за непокретности у власништву Матичне банке. Стручна служба Матичне банке је у 2012. години, као и претходних година, извршила процену некретнина у власништву, у складу са интерним актима Матичне банке.

Без обзира што процењена вредност некретнина не одступа значајно од њихове књиговодствене вредности, руководство Матичне банке планира да у наредној години извршити нову процену ангажовањем независног процењивача, уважавајући захтеве релевантних МРС.

НАПОМЕНЕ УЗ КОНСОЛИДОВАНЕ ФИНАНСИЈСКЕ ИЗВЕШТАЈЕ
31. децембар 2012. године

30. ОСНОВНА СРЕДСТВА И ИНВЕСТИЦИОНЕ НЕКРЕТНИНЕ (наставак)

б) Некретнине (наставак)

Процењена вредност некретнина Матичне банке:

Назив објекта	Површина у м ²	Књиговод. вредност у 000 РСД*	Процењена вредност		Разлика вредности у 000 РСД
			у 000 EUR	у 000 РСД	
Београд, Македонска 29	10,916	2,003,225	16,450	1,870,707	(132,518)
Београд, Краља Петра 19	5,358	584,185	6,266	712,538	128,353
Београд, Светог Саве 14	3,715	487,070	5,214	592,898	105,828
Београд, Светогорска 42-44	3,333	366,268	4,703	534,765	168,497
Шабац, Јевремова 2	1,210	138,544	975	110,917	(27,627)
Крушевац, Трг фонтана 1	2,959	95,033	1,039	118,209	23,176
Остале непокретности (71 објекат)	-	883,347	6,656	756,930	(126,417)
		<u>4,557,672</u>	<u>41,303</u>	<u>4,696,964</u>	<u>139,292</u>

* књиговодствена вредност не обухвата улагања у туђе објекте од 176,019 хиљада динара

Процењена фер вредност некретнина на дан 31. децембра 2012. године износи EUR 41,303 хиљаде (у динарској противвредности 4,696,964 хиљаде динара) што је за 3.06% више у односу на књиговодствену вредност и не представља значајно одступање фер од књиговодствене вредности.

На основу интерне процене вредности некретнина у 2012. години, у 2013. години очекују се позитивни ефекти на ревалоризационе резерве у оквиру капитала.

Руководство сматра да је садашња вредност некретнина и опреме на дан 31. децембра 2012. године приказана по тржишној вредности.

На основу извршених Годишњих пописа је расходовано и искњижено из евиденције трајно неупотребљивих основних средстава (опреме) садашње вредности у износу од 1,907 хиљада динара.

31. СТАЛНА СРЕДСТВА НАМЕЊЕНА ПРОДАЈИ И СРЕДСТВА ПОСЛОВАЊА КОЈА СЕ ОБУСТАВЉА

	У хиљадама динара	
	31. децембар 2012.	31. децембар 2011.
Стална средства намењена продаји	<u>78,763</u>	<u>222,029</u>
	<u>78,763</u>	<u>222,029</u>

Матична банка је у поступку продаје девет некретнина за које је проценила да јој нису неопходне у даљем пословању. Руководство Матичне банке предузима све неопходне мере ради продаје средстава намењених продаји. У току 2012. године реализована је продаја два објекта и то: пословни простор у Београду и Крушевцу.

Руководство Матичне банке и даље има намеру да спроведе поступак продаје за сва средства која нису продата у протеклих годину дана.

На основу извршене процене фер вредности сталних средстава намењених продаји од стране стручне службе, у књигама Матичне банке је извршено смањење вредности објеката у износу од 4,097 хиљада динара.

НАПОМЕНЕ УЗ КОНСОЛИДОВАНЕ ФИНАНСИЈСКЕ ИЗВЕШТАЈЕ
31. децембар 2012. године

31. СТАЛНА СРЕДСТВА НАМЕЊЕНА ПРОДАЈИ И СРЕДСТВА ПОСЛОВАЊА КОЈА СЕ ОБУСТАВЉА (наставак)

Стална средства намењена продаји:

Назив објекта	У хиљадама динара	
	Површина у м ²	Књиговодствена вредност
Браничево, пословни простор	21,08	480
Јасика, пословни простор	75,87	611
Пожаревац, М. Пијаде 2, пословни простор	790,82	31,839
Пожаревац, М. Пијаде 2, пословни простор	880,86	26,345
Ражањ, гаража	15,00	26
Београд, Тоше Јовановића 7, пословни простор	24,05	2,213
Врбас, М. Тита 49, пословни простор	145,56	4,688
Варварин, М. Мариновића, пословни простор	207,00	8,144
Сврљиг, угао Д. Трифунца и Хаџићеве, пословни простор	128,00	4,417
		<u>78,763</u>

32. ОДЛОЖЕНА ПОРЕСКА СРЕДСТВА

	У хиљадама динара	
	31. децембар 2012.	31. децембар 2011.
Одложена пореска средства	(4,896)	(31,789)
Одложене пореске обавезе	948	49,150
	<u>(3,948)</u>	<u>17,361</u>

Одложена пореска средства се односе на кредите по основу опорезивих привремених разлика од дугорочних резервисања по МРС 19, обезвређења имовине, као и обрачунатих и неплаћених јавних дажбина.

У складу са параграфом 71 МРС 12 „Порез на добитак“, Матична банка исказује по нето принципу одложена пореска средства и одложене пореске обавезе.

НАПОМЕНЕ УЗ КОНСОЛИДОВАНЕ ФИНАНСИЈСКЕ ИЗВЕШТАЈЕ
31. децембар 2012. године
33. ОСТАЛА СРЕДСТВА

	У хиљадама динара	
	31. децембар 2012.	31. децембар 2011.
Остала потраживања у динарима		
Потраживања по основу датих аванса за обртна средства	28,985	38,606
Потраживања по основу аванса датих за трајна улагања	51,479	1,264
Потраживања од запослених	1,381	1,725
Потраживања по основу претплаћених пореза и доприноса	3,164	5,516
Потраживања за више плаћен порез на добит	12,784	25,038
Остала потраживања из оперативног пословања	231,900	207,755
Пролазни и привремени рачуни	198,710	156,648
Потраживања у обрачуну	547,695	1,518,535
Исправка вредности осталих потраживања	(53,938)	(40,864)
	<u>1,022,160</u>	<u>1,914,223</u>
Остала потраживања у иностраној валути		
Потраживања од запослених	197	635
Остала потраживања из оперативног пословања	125,071	110,765
Пролазни и привремени рачуни	566	26,693
Потраживања у обрачуну	232,155	884,974
Исправка вредности осталих потраживања	(132,978)	(118,303)
	<u>225,011</u>	<u>904,764</u>
Активна временска разграничења у динарима		
Разграничена потраживања за обрачунату камату	496,147	286,056
Разграничена потраживања за остале обрачунате приходе	-	52
Разграничени трошкови за обавезе исказане по амортизованој вредности применом ефективне каматне стопе	90,497	82,002
Разграничени остали трошкови	191,237	63,085
Остала активна временска разграничења	-	1,905
	<u>777,881</u>	<u>433,100</u>
Активна временска разграничења у иностраној валути		
Разграничена потраживања за обрачунату камату	158,009	53,187
Разграничени трошкови за обавезе исказане по амортизованој вредности применом ефективне каматне стопе	1,611	1,692
Разграничени остали трошкови	19,635	21,383
Остала активна временска разграничења	749	1,599
	<u>180,004</u>	<u>77,861</u>
Залихе		
Залихе материјала	31,566	18,480
Залихе алата и инвентара	1,384	1,183
Средства стечена наплатом потраживања (напомена 54.1)	2,537,496	1,952,255
Инвентар у употреби	137,239	116,630
Исправка вредности средстава стечених наплатом потраживања	(126,791)	(7,742)
Исправка вредности залиха	(137,239)	(116,630)
	<u>2,443,655</u>	<u>1,964,176</u>
	<u>4,648,711</u>	<u>5,294,124</u>

У оквиру позиције потраживања у обрачуну у укупном износу од 547,695 хиљада динара највећи део односи се на потраживања од осигуравајућих друштава по основу математичке резерве по основу колективног осигурања живота запослених у износу од 430,572 хиљаде динара и потраживања по пословима купопродаје девиза на девизном тржишту у износу од 113,590 хиљада динара.

НАПОМЕНЕ УЗ КОНСОЛИДОВАНЕ ФИНАНСИЈСКЕ ИЗВЕШТАЈЕ
31. децембар 2012. године
33. ОСТАЛА СРЕДСТВА (наставак)
Средства стечена наплатом потраживања
Матична банка

Материјалне вредности стечене по основу наплате потраживања у износу од 1,334,522 хиљаде динара односе се на:

Материјалне вредности стечене у последњих 12 месеци

Опис	Површина у м ²	Вредност у 000 дин.	Датум стицања
Мур, Нови Пазар, кућа и воћњак III класе	1,190.00	5,535	6.04.2012.
И.Ц.П Крушевац, пословни објект	12,836.00	49,982	8.06.2012.
Соко Бања, Викенд кућа, производна хала и породично стамбена зграда	1,944.00	34,954	1.08.2012.
Соко Бања, Пољопривредно земљиште (воћњак, њиве)	5,740,83 ара	35,335	1.08.2012.
Београд, Баје Пивљанина 83, пословна зграда	278.52	67,320	23.08.2012.
Нови Пазар, Ејупа Куртагића 13, кућа	139.90	4,755	24.07.2012.
Мајур, Табановачка, њива IV класе	1,445 ха	1,630	10.08.2012.
Мајур, производна хала са помоћним објектима	1,263	39,622	8.10.2012.
Неготин, стамбена кућа и помоћне зграде	658.00	71,103	7.10.2012.
Младеновац, њива III класе	16,633	244	22.11.2012.
Ниш, пословни простор - локали	140	22,400	14.12.2012.
Укупно I		<u>332,880</u>	

Материјалне вредности стечене у ранијим периодима

Опис	Површина у м ²	Вредност у 000 дин.	Датум стицања
Локал у Новом Пазару, Кеј скопских жртава 44	82.95	9,156	27.09.2006.
Гњилица, њива седме класе	2,638.00	216	11.06.2008.
Хотел Президент, Чачак, ул. Булевар ослобођења бб	2,278.92	127,035	21.01.2009.
Стамбена зграда, Чачак ул. Ратка Митровића 6	195.00	3,706	12.05.2009.
Окућница ливада, VI класе	1 ха 24 ара	337	26.11.2010.
Тиват, Мрчевац-стамбена зграда, помоћна зграда, објект			
у изградњи и гаража	277	5,512	23.12.2010.
Буче шума, IV класе	8,292.00	547	26.11.2010.
НБГД, Милентија Поповића 5б, стан М3 С2 бр.1	87	24,386	24.12.2010.
НБГД, Милентија Поповића 5б, стан М3 С2 бр.2	170	47,639	24.12.2010.
НБГД, Милентија Поповића 5б, стан М3 С2 бр.3	173	48,480	24.12.2010.
НБГД, Милентија Поповића 5б, стан I С2 бр.5	171	47,919	24.12.2010.
НБГД, Милентија Поповића 5б, стан II С2 бр.9	175	49,040	24.12.2010.
НБГД, Милентија Поповића 5б, пословни простор Л4С2	153	55,880	24.12.2010.
НБГД, Милентија Поповића 5б, пословни простор Л3С2	128	46,751	24.12.2010.
Мур, Нови Пазар, шума, њива и воћњак	33.96 ара	4,379	7.04.2011.
Будва шума, IV класе	974.00	13,532	27.05.2011.
Пријевор, шума IV класе	1,995.00	11,087	27.05.2011.
Стамбена зграда, Галатхеа	925.00	423,845	21.11.2011.
Укупно II		<u>919,447</u>	

НАПОМЕНЕ УЗ КОНСОЛИДОВАНЕ ФИНАНСИЈСКЕ ИЗВЕШТАЈЕ
31. децембар 2012. године

33. ОСТАЛА СРЕДСТВА (наставак)

Материјалне вредности стечене у последњих 12 месеци – опрема

Опис	Вредност у 000 дин.	Датум стицања
И.Ц.П Крушевац, покретна имовина	45,243	8.06.2012.
Соко Бања, Синекс Ниш и Требич сунце (покретна имовина)	34,701	1.08.2012.
Мајур, покретна имовина	378	8.10.2012.
Сврљиг, покретна имовина	38	13.11.2012.
Физичка лица, трактор са приколицом	114	18.07.2012.
Физичка лица – покретна имовина	32	26.01.2012.
Физичка лица – покретна имовина	38	19.06.2012.
Физичка лица – покретна имовина	20	20.03.2012.
Физичка лица – покретна имовина	81	20.03.2012.
Физичка лица – покретна имовина	70	25.01.2012
Укупно III	<u>80,715</u>	

Материјалне вредности стечене у ранијим периодима - опрема

Опис	Вредност у 000 дин.	Датум стицања
Нови Пазар, опрема	275	23.06.2008.
Ваљево, опрема	1,205	07.09.2009.
Укупно IV	<u>1,480</u>	
Укупно I + II+ III+ IV	<u>1,334,522</u>	

Материјалне вредности по основу наплате потраживања до годину дана на дан 31. децембра 2012. године износе 413,595 хиљада динара и односе се на грађевинске објекте и земљиште (шуме) и опрему који су били положени као средства обезбеђења по потраживањима Банке од комитената по основу датих кредита.

За наведене објекте Матична банка поседује књижно власништво. Руководство Матичне банке предузима све неопходне мере ради продаје стечених средстава.

Матична банка је у току 2012. године извршила продају два објекта, земљиште и опрему стечене наплатом потраживања по укупно продатој вредности у износу од 86,886 хиљада динара (набавна вредност продатих средстава износила је 82,315 хиљада динара).

У току 2012. године извршено је умањење материјалних вредности стечених наплатом потраживања (три објекта: Galathea, хотел Президент и Нови Пазар) на основу процене фер вредности од стране стручне службе Матичне банке у укупном износу од 118,795 хиљада динара.

На основу прописа Народне банке Србије материјалне вредности примљене на основу наплате потраживања Банка је дужна да отуђи или намени за сопствену употребу у року од дванаест месеци од дана стицања. У случају прекорачења прописаног рока Банка је дужна да издвоји резерву из добити од 100%.

НАПОМЕНЕ УЗ КОНСОЛИДОВАНЕ ФИНАНСИЈСКЕ ИЗВЕШТАЈЕ
31. децембар 2012. године
33. ОСТАЛА СРЕДСТВА (наставак)
Комерцијална банка а.д., Будва
Материјалне вредности стечене по основу наплате потраживања у последњих 12 месеци:

Опис	Површина у м ²	Вредност у 000 РСД	Датум стицања
Ријека Црнојевића - послов.простор 3,309м ² и земљиште 43,436м ²	46,745	171,648	30.06.2012.
Укупно I		171,648	

Материјалне вредности стечене по основу наплате потраживања у ранијим периодима:

Опис	Површина у м ²	Вредност у 000 РСД	Датум стицања
Даниловград - зграде 190 м ² и земљиште 13,205 м ²	13,395	3,434	9.10.2007.
Подгорица – пословне зграде 995 м ² и земљиште 170 м ²	1,165	128,635	31.12.2008.
Сутоморе - стамбени објекти	1,158	96,575	31.01.2009.
Котор Побрђе - земљиште	31,534	66,157	28.02.2009.
Будва- шума	709	25,725	31.03.2009.
Ковачи и Ластва - земљиште	5,810	32,040	30.06.2009.
Режевићи - стамбени објекти	139	38,042	30.06.2009.
Подгорица - земљиште	375	15,944	31.08.2009.
Подгорица - зграде 1,291 м ² и земљиште 11,683 м ²	12,974	21,778	31.10.2009.
Даниловград - стамбени објекти 709м ² , двориште 500м ² и земљиште 16,544м ²	17,753	29,622	30.11.2009.
Сутоморе - земљиште	432	32,122	3.12.2009.
Толоши - стамбени објекти 500м ² и двориште 195м ²	695	58,849	7.12.2009.
Петровац - стамбени објекти 252м ² , Пословни простор 40м ² и земљиште 811м ²	1,103	68,401	17.12.2009.
Режевићи - земљиште	547	32,004	17.12.2009.
Дајбабе – пословни објекти 2,370м ² и земљиште 8,879м ²	11,249	95,964	28.12.2009.
Подгорица - пословни објекат 97м ² + 497м ²	594	148,440	27.01.2010.
Цетиње - гаража 30 м ² и земљиште 374 м ²	404	1,439	25.05.2010.
Толоши - стамбени објекат 394м ² + земљиште 61м ²	455	30,010	31.07.2010.
Котор – Врановићи - шуме и ливаде	3,131	2,681	1.08.2010.
Будва - стамбени објекат	50	11,956	17.08.2010.
Даниловград – Служ - стамбени простори 228 м ² и земљиште 1,364 м ²	1,592	9,818	31.10.2011.
Котор - земљиште	3,632	5,310	30.11.2011.
Подгорица - зграда и хотел 661м ² и земљиште 264м ²	925	76,380	31.12.2011.
Укупно II		1,031,326	
Укупно Комерцијална банка а.д., Будва (I+II)		1,202,974	

НАПОМЕНЕ УЗ КОНСОЛИДОВАНЕ ФИНАНСИЈСКЕ ИЗВЕШТАЈЕ
31. децембар 2012. године

33. ОСТАЛА СРЕДСТВА (наставак)

Одлуком Централне банке Црне Горе о минималним стандардима за улагања банака у непокретности и основна средства, прописано је да износ улагања у непокретности и основна средства који прелази 40% сопствених средстава, банка третира као одбитну ставку при израчунавању укупног износа сопствених средстава банке. Улагањима у непокретности не сматра се стицање непокретности у замену за потраживања у поступку реструктурирања дуга, у стечајном поступку, односно поступку ликвидације над дужником банке, у поступку реорганизације дужника у складу са прописима којима се уређује стечај или у поступку извршења ради намирења потраживања банке, уколико од дана стицања непокретности није прошло више од две године.

Прописима Централне банке Црне Горе није прописан рок у коме банка мора да прода средства стечена наплатом потраживања. У току 2012. године Комерцијална банка а.д., Будва није реализовала продају средстава стечених по основу наплате потраживања.

34. ТРАНСАКЦИОНИ ДЕПОЗИТИ

	У хиљадама динара	
	31. децембар 2012.	31. децембар 2011.
<i>У динарима</i>		
- сектор финансија и осигурања	592,959	687,409
- јавна предузећа	2,952,311	1,715,030
- привредна друштва	12,567,931	8,531,260
- предузетници	1,818,444	1,778,231
- јавни сектор	42,979	38,392
- становништво	5,535,428	5,183,533
- страна лица	157,576	644,129
- регистровани пољопривредни произвођачи	1,265,464	1,056,626
- други комитенти	1,482,446	1,374,545
	<u>26,415,538</u>	<u>21,009,155</u>
<i>У иностраној валути</i>		
- сектор финансија и осигурања	873,448	1,162,172
- јавна предузећа	768,528	710,710
- привредна друштва	9,962,377	7,300,892
- предузетници	284,175	200,538
- јавни сектор	1,916,275	1,810,304
- становништво	3,947,213	3,202,436
- страна лица	999,990	1,140,054
- регистровани пољопривредни произвођачи	1,799	2,443
- други комитенти	671,506	306,203
	<u>19,425,311</u>	<u>15,835,752</u>
	<u>45,840,849</u>	<u>36,844,907</u>

Депозити по виђењу у динарима, највећим делом, представљају стања трансакционих депозита предузећа и других правних лица. Одлуком о каматним стопама Матичне банке за 2012. годину ови депозити су каматносни. У зависности од нивоа просечног месечног стања на трансакционим рачунима комитената каматна стопа износи од 0.5% до 2% на годишњем нивоу.

Депозити по виђењу предузећа и нерезидената у иностраној валути су некаматносни у Матичној банци, изузев код специфичних пословних аранжмана. У Комерцијалној банци а.д., Будва наведени депозити имају стопе од 0% до 0.30% на годишњем нивоу, а у Комерцијалној банци а.д., Бања Лука имају стопе од 0% до 3.11% на годишњем нивоу.

Динарски а виста штедни улози становништва су депоновани уз каматну стопу 0,15% на годишњем нивоу. Девизни а виста штедни улози становништва су депоновани уз каматну стопу за EUR од 0.15% до 0.25% на годишњем нивоу и остале валуте од 0.10% на годишњем нивоу.

НАПОМЕНЕ УЗ КОНСОЛИДОВАНЕ ФИНАНСИЈСКЕ ИЗВЕШТАЈЕ
31. децембар 2012. године

35. ОСТАЛИ ДЕПОЗИТИ

	У хиљадама динара	
	31. децембар 2012.	31. децембар 2011.
Депозити у динарима		
Штедни депозити	1,828,785	1,856,593
Депозити по основу датих кредита	344,192	415,857
Наменски депозити	3,629,670	610,292
Остали депозити		
- сектор финансија и осигурања	4,979,525	3,309,558
- јавна предузећа	811,095	1,415,659
- привредна друштва	10,585,279	18,093,217
- предузетници	56,650	36,621
- јавни сектор	339,343	208,521
- становништво	22,102	12,078
- страна лица	7	1,000
- други комитенти	5,680,432	3,798,044
	28,277,080	29,757,440
Депозити у стр. валути		
Опозиви депозити	105,344	48,152
Штедни депозити	153,221,289	131,593,488
Депозити по основу датих кредита	2,491,009	2,782,834
Наменски депозити	2,334,865	1,428,795
Остали депозити		
- сектор финансија и осигурања	6,141,883	6,302,344
- јавна предузећа	3,308,579	3,970,754
- привредна друштва	7,155,460	4,979,721
- предузетници	34,570	27,579
- јавни сектор	35,282	141,503
- становништво	236,057	403,701
- страна лица	12,779	11,159
- други комитенти	1,290,196	1,630,539
	176,367,313	153,320,569
	204,644,393	183,078,009

Депозити предузећа

У току 2012. године краткорочни депозити предузећа у динарима су депоновани уз каматну стопу у распону од: референтне каматне стопе минус 2.75% до референтне каматне стопе на годишњем нивоу, у зависности од датума доспећа.

Краткорочни депозити предузећа у иностраној валути су депоновани уз каматну стопу у распону од 0.25% до 6% на годишњем нивоу.

Дугорочни депозити предузећа у динарима депоновани су уз каматну стопу одређену износом референтне каматне стопе Народне банке Србије на годишњем нивоу увећане за 0.5%.

Краткорочни депозити предузећа индексирани у EUR-има депоновани су уз каматну стопу у распону од 1.0% до 2.2% на годишњем нивоу.

Дугорочни депозити предузећа индексирани у EUR-има депоновани су уз каматну стопу 2.6% на годишњем нивоу.

Дугорочни депозити предузећа у иностраној валути депоновани су уз каматну стопу у распону од 1.35% до 5.5% на годишњем нивоу.

Депозити становништва

Краткорочни депозити становништва у динарима депоновани су уз каматне стопе у распону од 7% до 10% на годишњем нивоу, а у иностраној валути од 0.1% до 5.3% на годишњем нивоу.

Дугорочни депозити становништва у динарима депоновани су уз каматне стопе у распону од 10.5% до 11% на годишњем нивоу, а у иностраној валути од 0.4% до 6.3% на годишњем нивоу.

НАПОМЕНЕ УЗ КОНСОЛИДОВАНЕ ФИНАНСИЈСКЕ ИЗВЕШТАЈЕ
31. децембар 2012. године

36. ПРИМЉЕНИ КРЕДИТИ

	У хиљадама динара	
	31. децембар 2012.	31. децембар 2011.
<i>Примљени кредити у динарима</i>		
Overnight кредити	249,476	301,368
Примљени кредити	-	1,092
Остале финансијске обавезе	21,741	10,214
	<u>271,217</u>	<u>312,674</u>
<i>Примљени кредити у страном валути</i>		
Примљени кредити	773,935	651,047
Остале финансијске обавезе у страном валути	366,810	1,291,956
	<u>1,140,745</u>	<u>1,943,003</u>
	<u><u>1,411,962</u></u>	<u><u>2,255,677</u></u>

Примљени кредити у износу од 773,935 хиљада динара се највећим делом односе на кредитну линију по основу пласмана од стране Инвестиционо развојне банке Републике Српске у износу од 616,076 хиљада динара. Каматне стопе на примљене кредите су се кретале у распону од 1.20 % до 4.7 % годишње.

Остале финансијске обавезе у страном валути највећим делом се односе на неизвршене исплате по примљеним приливима из иностранства у износу од 333,137 хиљада динара.

37. ОБАВЕЗЕ ПО ОСНОВУ КАМАТА, НАКНАДА И ПРОМЕНЕ ВРЕДНОСТИ ДЕРИВАТА

	У хиљадама динара	
	31. децембар 2012.	31. децембар 2011.
<i>Кamate и накнаде у динарима</i>		
Обавезе по основу камата	171,938	184,668
Обавезе по основу накнада и провизија	11,893	6,691
Обавезе по основу промене вредности деривата	-	634
	<u>183,831</u>	<u>191,993</u>
<i>Кamate, накнаде и промене вредности деривата у страном валути</i>		
Обавезе по основу камата	7,298	14,908
	<u>7,298</u>	<u>14,908</u>
	<u><u>191,129</u></u>	<u><u>206,901</u></u>

38. РЕЗЕРВИСАЊА

	У хиљадама динара	
	31. децембар 2012.	31. децембар 2011.
Резервисања за потенцијалне одливе средстава по судским споровима (напомена 48б)	1,560,358	1,357,599
Резервисања за примања запослених (МРС 19)	325,037	311,241
Резервисања за потенцијалне губитке по преузетим потенцијалним обавезама (напомена 48а)	521,239	519,253
	<u>2,406,634</u>	<u>2,188,093</u>

НАПОМЕНЕ УЗ КОНСОЛИДОВАНЕ ФИНАНСИЈСКЕ ИЗВЕШТАЈЕ
31. децембар 2012. године
38. РЕЗЕРВИСАЊА (наставак)

Промене на резервисањима

	У хиљадама динара	
	31. децембар 2012.	31. децембар 2011.
а) Резервисања за потенцијалне одливе средстава по судским споровима		
Стање на почетку периода	1,357,599	243,662
Укидање у току године	(18,249)	-
Исплате у току године	-	(10,900)
Ново резервисање	220,967	1,124,856
Остало	41	(19)
Стање на крају периода	1,560,358	1,357,599
б) Резервисања за отпремнине и неискоришћени годишњи одмор запослених		
Стање на почетку периода	311,241	262,086
Ново резервисање	65,113	51,702
Укидање у току године	(52,989)	-
Остало	1,672	(2,547)
Стање на крају периода	325,037	311,241
в) Резервисања за потенцијалне губитке по преузетим потенцијалним обавезама		
Стање на почетку периода	519,253	414,031
Ново резервисање	545,478	497,160
Укидање у току године	(545,018)	(392,108)
Остало	1,526	170
Стање на крају периода	521,239	519,253

а) Матична банка је у току 2012. године додатним резервисањем од 218,528 хиљада динара и укидањем резервисања у износу 18,249 хиљада динара по основу усклађивања динарске противвредности очекиваног одлива по једном спору у USD, ускладила износ могућих одлива по предметима у току. Резервисање по истом основу у току 2012. године формирала је Комерцијална Банка а.д., Будва у износу од 1,696 хиљада динара и Комерцијална Банка а.д., Бања Лука у износу од 1,105 хиљада динара.

б) Главне актуарске претпоставке употребљене у обрачуну резервисања за отпремнине:

Србија

	У хиљадама динара	
	31. децембар 2012.	31. децембар 2011.
Дисконтна стопа	11.25%	9%
Стопа раста зараде Банке	4%	5%
Флукуација запослених	5%	5%

Дисконтна стопа једнака је референтној каматној стопи Народне банке Србије на дан обрачуна.

НАПОМЕНЕ УЗ КОНСОЛИДОВАНЕ ФИНАНСИЈСКЕ ИЗВЕШТАЈЕ
31. децембар 2012. године

38. РЕЗЕРВИСАЊА (наставак)

Црна Гора

	У хиљадама динара	
	31. децембар 2012.	31. децембар 2011.
Дисконтна стопа	8%	8%
Стопа раста зараде Банке	4%	4%
Флукуација запослених	5%	5%

Дисконтна стопа једнака је просечној каматној стопи на дугорочне кредите предузећима.

Република Српска

	У хиљадама динара	
	31. децембар 2012.	31. децембар 2011.
Дисконтна стопа	8.5%	9%
Стопа раста зараде Банке	4%	4%
Флукуација запослених	5%	5%

Дисконтна стопа једнака је просечној каматној стопи на дугорочне кредите предузећима.

39. ОБАВЕЗЕ ЗА ПОРЕЗЕ

	У хиљадама динара	
	31. децембар 2012.	31. децембар 2011.
Обавезе за порез на додату вредност	8,024	16,549
Обавезе за друге порезе и доприносе	16,547	28,472
	<u>24,571</u>	<u>45,021</u>

40. ОБАВЕЗЕ ИЗ ДОБИТКА

	У хиљадама динара	
	31. децембар 2012.	31. децембар 2011.
Обавезе из добитка	85,114	15,067
Обавезе по основу текућег пореза на добитак	19,967	169,373
	<u>105,081</u>	<u>184,440</u>

НАПОМЕНЕ УЗ КОНСОЛИДОВАНЕ ФИНАНСИЈСКЕ ИЗВЕШТАЈЕ
31. децембар 2012. године

41. ОСТАЛЕ ОБАВЕЗЕ

	У хиљадама динара	
	31. децембар 2012.	31. децембар 2011.
<i>Остале обавезе у динарима</i>		
Обавезе према добављачима	227,149	226,881
Обавезе по основу примљених аванса	190,454	373,166
Остале обавезе из пословног односа	41,902	144,717
Обавезе у обрачуну	235,620	155,406
Пролазни привремени рачуни	(292,991)	(139,086)
	<u>402,134</u>	<u>761,084</u>
Обавезе за нето зараде	88,187	26,741
Обавезе за порезе на зараде и накнаде зарада	12,921	4,437
Обавезе за доприносе на зараде и накнаде зарада	6,659	5,821
Обавезе по основу привремених и повремених послова	-	43
Остале обавезе према запосленима	7,293	7,135
	<u>115,060</u>	<u>44,177</u>
Разграничене обавезе за обрачунату камату	45,711	46,469
Разграничене обавезе за остале обрачунате расходе	18,028	14,825
Разграничени приходи камата	49,865	144,227
Разграничени приходи за потраживања исказана по амортизованој вредности применом ефективне каматне стопе	824,282	728,255
Разграничени остали приходи	93,237	94,720
Остала пасивна временска разграничења	526,665	520,125
	<u>1,557,788</u>	<u>1,548,621</u>
<i>Остале обавезе у стр. валути</i>		
Обавезе према добављачима	29,114	36,086
Обавезе по основу примљених аванса	29,186	24,724
Обавезе по комисионим пословима - кредитне линије	14,859,254	10,204,893
Остале обавезе	973	109
Обавезе у обрачуну	589,885	999,123
Пролазни привремени рачуни	15,829	14,878
	<u>15,524,241</u>	<u>11,279,813</u>
Субординиране обавезе у иностраној валути	<u>5,685,915</u>	<u>5,232,045</u>
	5,685,915	5,232,045
Разграничене обавезе за обрачунату камату	2,974,114	2,652,865
Разграничене обавезе за остале обрачунате расходе	93,867	116,706
Разграничени приходи од камата у иностраној валути	935	2,817
Разграничени приходи за потраживања исказана по амортизационој вредности	47,570	40,420
Разграничени остали приходи	52,490	46,474
Остала пасивна временска разграничења	17,690	89,645
	<u>3,186,666</u>	<u>2,948,927</u>
УКУПНО	<u><u>26,471,804</u></u>	<u><u>21,814,667</u></u>

Обавезе по комисионим пословима у иностраној валути у највећем делу се односе на следеће кредитне линије:

НАПОМЕНЕ УЗ КОНСОЛИДОВАНЕ ФИНАНСИЈСКЕ ИЗВЕШТАЈЕ
31. децембар 2012. године
41. ОСТАЛЕ ОБАВЕЗЕ (наставак)

- према Републици Србији по основу кредита од Европске инвестиционе банке за финансирање пројеката малих и средњих предузећа као и финансирање инфраструктурних пројеката општина малог и средњег обима

2012. година		2011. година	
Износ у 000 РСД	Износ у 000 у валути EUR	Износ у 000 РСД	Износ у 000 у валути EUR
4,815,056	42,342	2,591,542	24,766

- према Републици Србији по основу кредита од Владе Републике Италије за финансирање пројеката малих и средњих предузећа

2012. година		2011. година	
Износ у 000 РСД	Износ у 000 у валути EUR	Износ у 000 РСД	Износ у 000 у валути EUR
1,199,385	10,547	1,273,033	12,166

- према Републици Србији по основу кредита од Европске агенције за реконструкцију

2012. година		2011. година	
Износ у 000 РСД	Износ у 000 у валути EUR	Износ у 000 РСД	Износ у 000 у валути EUR
124,413	1,094	89,562	856

- према међународним финансијским организацијама:

а) EFSE 1 и 2

2012. година		2011. година	
Износ у 000 РСД	Износ у 000 у валути EUR	Износ у 000 РСД	Износ у 000 у валути EUR
3,574,004	31,429	3,886,662	37,143

б) GGF

2012. година		2011. година	
Износ у 000 РСД	Износ у 000 у валути EUR	Износ у 000 РСД	Износ у 000 у валути EUR
2,615,521	23,000	-	-

- према EBRD-у

2012. година		2011. година	
Износ у 000 РСД	Износ у 000 у валути EUR	Износ у 000 РСД	Износ у 000 у валути EUR
1,883,844	20,000	1,718,242	20,000

- према ЕИВ-у (Република Црна Гора)

2012. година		2011. година	
Износ у 000 РСД	Износ у 000 у валути EUR	Износ у 000 РСД	Износ у 000 у валути EUR
639,665	5,625	627,845	6,000

Разграничене обавезе за обрачунату камату у страниј валути највећим делом се односе на девизне депозите становништва – штедња и износе 2,868,054 хиљаде динара.

НАПОМЕНЕ УЗ КОНСОЛИДОВАНЕ ФИНАНСИЈСКЕ ИЗВЕШТАЈЕ
31. децембар 2012. године

41. ОСТАЛЕ ОБАВЕЗЕ (наставак)

Разграничени приходи за потраживања исказана по амортизованој вредности применом ефективне каматне стопе износе 824,282 хиљаде динара и представљају приход будућег периода (напомена 5а).

Обавезе по основу примљених аванса у динарима у укупном износу од 190,454 хиљада динара највећим делом се односе на примљене авансе од Фонда за развој за субвенционисане каматне стопе за кредите правних лица и предузетника у износу од 71,961 хиљада динара и примљене авансе од Министарства животне средине и просторног планирања за субвенцију камате по кредитима за стамбену изградњу у износу од 115,721 хиљаде динара.

У оквиру разграничених прихода камата у динарима у укупном износу од 49,865 хиљада динара најзначајнији износи односе се на: 15,713 хиљада динара унапред наплаћене камате по основу субвенционисаних готовинских и потрошачких кредита становништву од стране Министарства економије и Фонда за развој и 29,711 хиљада динара унапред наплаћеног износа камате за кредите грађанима субвенционисане од стране Фонда за заштиту животне средине за унапређење енергетске ефикасности.

У складу са прописима Народне Банке Србије везаним за капиталне захтеве и имплементацију Basel II стандарда, Матична банка је у 2011. години извршила јачање капиталне базе узимањем субординираног кредита од IFC-а.

Износ примљеног субординираног кредита износи 5,685,915 хиљада динара односно 50,000 хиљада EUR.

42. АКЦИЈСКИ КАПИТАЛ

	У хиљадама динара	
	31. децембар 2012.	31. децембар 2011.
Акцијски капитал који припада већинском власнику	17,191,466	13,881,008
Емисионе премије	22,843,084	14,581,543
Мањински интерес	62	56
	<u>40,034,612</u>	<u>28,462,607</u>

Матична банка

Акцијски капитал Матичне банке формиран је иницијалним улозима акционара и наредним емисијама нових акција. Акционари имају право управљања Банком, као и право учешћа у расподели добити.

Одлуком о издавању XXVI емисије акција - преференцијалних акција које се могу претворити у обичне акције јавном понудом без обавезе објављивања проспекта, квалификованом инвеститору – Републици Србији ради повећања основног капитала, Матична банка је у 2012. години издала акције у укупном обиму од 11,571,997 хиљада динара тј. 3,310,456 комада акција појединачне номиналне вредности једну хиљаду динара.

Нова XXVI емисија реализована је 30. октобра 2012. године уплатом од стране Министарства финансија и привреде Републике Србије у износу од 11,571,997 хиљада динара. Реализацијом ове емисије преференцијалних замењивих акција Матична банка је остварила емисиону премију 8,261,541 хиљаду динара.

Вредност акцијског капитала Матичне банке се састоји од 17,191,466 акција номиналне вредности хиљаду динара следеће структуре по броју:

- 8,709,310 обичних акција,
- 8,108,646 преференцијалних замењивих акција, и
- 373,510 приоритетних акција.

НАПОМЕНЕ УЗ КОНСОЛИДОВАНЕ ФИНАНСИЈСКЕ ИЗВЕШТАЈЕ
31. децембар 2012. године

42. АКЦИЈСКИ КАПИТАЛ (наставак)

Матична банка (наставак)

Структура акционара Матичне банке према обичним акцијама на дан 31. децембра 2012. године је следећа:

Назив акционара	Број акција	% учешћа
Република Србија	3,709,890	42.60
EBRD, Лондон	2,177,330	25.00
Југобанка а.д., Београд у стечају	321,600	3.69
Artio International Equity Fund, New York	259,623	2.98
Европа осигурање а.д., Београд у стечају	249,420	2.86
Инвеј д.о.о., Београд	230,000	2.64
Компанија Дунав осигурање а.д., Београд	171,380	1.97
Остали (1,207 акционара)	1,590,067	18.26
	<u>8,709,310</u>	<u>100.00</u>

Структура акционара Матичне банке према преференцијалним, заменљивим акцијама на дан 31. децембра 2012. године је следећа:

Назив акционара	Број акција	% учешћа
Република Србија	3,310,456	40.83
EBRD, Лондон	1,932,110	23.83
IFC Capitalization Fund LP	1,706,810	21.05
Deg Deutsche Investitions	772,850	9.53
Swedfund International Aktiebo	386,420	4.76
	<u>8,108,646</u>	<u>100.00</u>

Структура акционара Матичне банке према приоритетним акцијама на дан 31. децембра 2012. године је следећа:

Назив акционара	Број акција	% учешћа
Југобанка у стечају	18,090	4.84
Остали (640 акционара)	355,420	95.16
	<u>373,510</u>	<u>100.00</u>

У току 2012. године исплаћене су дивиденде за приоритетне акције из ранијих година, у износу од 40,264 хиљада динара.

Основна зарада по акцији за 2012. годину износи 469 динара или 46.90 % на номиналну вредност обичне акције, док за 2011. годину износи 399 динара или 39.9 % на номиналну вредност обичне акције.

Умањена (разводњена) зарада по акцији за 2012. годину износи 290 динара или 29.04% на номиналну вредност обичне акције, док за 2011. годину износи 257 динара или 25.7% на номиналну вредност обичне акције.

НАПОМЕНЕ УЗ КОНСОЛИДОВАНЕ ФИНАНСИЈСКЕ ИЗВЕШТАЈЕ
31. децембар 2012. године
42. АКЦИЈСКИ КАПИТАЛ (наставак)*Матична банка (наставак)*

	У хиљадама динара	
	2012.	2011.
Добитак	4,084,795	3,473,416
Просечан пондерисани број акција у току године	8,709,310	8,709,310
Основна зарада по акцији (у динарима)	469	399

	У хиљадама динара	
	2012.	2011.
Добитак	4,084,795	3,473,416
Просечан пондерисани број акција у току године	14,068,288	13,507,500
Умањена (разводњена) зарада по акцији (у динарима)	290	257

43. РЕЗЕРВЕ ИЗ ДОБИТИ

	У хиљадама динара	
	31. децембар 2012.	31. децембар 2011.
Остале резерве	217,160	199,825
Посебне резерве из добити за процењене губитке	14,932,162	12,023,542
Резерве за опште банкарске ризике	-	38,248
	15,149,322	12,261,615

	У хиљадама динара	
	31. децембар 2012.	31. децембар 2011.
Промене на резервама из добити		
Стање на почетку периода	12,261,615	9,868,217
Повећање у току године:		
- из расподеле добити	3,183,444	2,427,413
- ефекти примена МРС 39 и 37 и регулативе Народне банке Србије	(350,056)	(28,873)
Курсне разлике	54,319	(5,142)
Стање на крају периода	15,149,322	12,261,615

44. РЕВАЛОРИЗАЦИОНЕ РЕЗЕРВЕ

	У хиљадама динара	
	31. децембар 2012.	31. децембар 2011.
Ревалоризационе резерве по основу промене вредности основних средстава	488,942	498,980
Ревалоризационе резерве по основу промене вредности хартија од вредности	378,832	190,640
	867,774	689,620

НАПОМЕНЕ УЗ КОНСОЛИДОВАНЕ ФИНАНСИЈСКЕ ИЗВЕШТАЈЕ
31. децембар 2012. године

44. РЕВАЛОРИЗАЦИОНЕ РЕЗЕРВЕ (наставак)

	У хиљадама динара	
	31. децембар 2012.	31. децембар 2011.
Промене на ревалоризационим резервама		
Стање на почетку периода	689,620	663,008
Повећање/(смањење) у току године	178,154	26,612
Стање на крају периода	<u>867,774</u>	<u>689,620</u>

Ревалоризационе резерве се односе на амортизацију ефекта процене извршене од стране независног проценитеља и на добитке од промене вредности хартија од вредности расположивих за продају.

**45. НЕРЕАЛИЗОВАНИ ГУБИЦИ ПО ОСНОВУ ХАРТИЈА ОД ВРЕДНОСТИ
РАСПОЛОЖИВИХ ЗА ПРОДАЈУ**

	У хиљадама динара	
	31. децембар 2012.	31. децембар 2011.
Нереализовани губици по основу промене вредности хартија од вредности расположивих за продају	(7,016)	(63,940)
	<u>(7,016)</u>	<u>(63,940)</u>

У току 2012. године извршен је пренос нереализованих губитака на хартијама од вредности у износу од 76,783 хиљада динара у биланс успеха, имајући у виду постојање објективних доказа трајног умањења вредности ових средстава.

46. ДОБИТАК

	У хиљадама динара	
	31. децембар 2012.	31. децембар 2011.
Акумулирана добит		
Добитак ранијих година	693,685	295,200
Добитак текуће године	3,946,319	3,535,388
	4,640,004	3,830,588
Добитак текуће године		
- добитак из редовног пословања	4,424,450	3,987,990
- порески расход периода и порески ефекти	(478,131)	(452,602)
	<u>3,946,319</u>	<u>3,535,388</u>

На основу прописа Народне банке Србије добици од реализованих ревалоризационих резерви основних средстава у 2012. години признати су у нераспоређеном добитку ранијих година Матичне банке, у укупном износу од 10,038 хиљада динара.

НАПОМЕНЕ УЗ КОНСОЛИДОВАНЕ ФИНАНСИЈСКЕ ИЗВЕШТАЈЕ
31. децембар 2012. године
46. ДОБИТАК (наставак)

У току 2012. године Одлуком Скупштине Матичне банке извршена је расподела исказаног кумулираног нераспоређеног добитка из 2011. године за следеће намене у Матичној банци:

	<u>У хиљадама динара</u>
- дивиденде за приоритетне акције за 2011. годину	40,264
- резерве	3,150,000
- награда из добитка за чланове менаџмента и друге запослене	<u>308,000</u>
	<u><u>3,498,264</u></u>

У току 2012. године Одлуком Скупштине Комерцијалне банке а.д., Бања Лука извршена је расподела исказаног кумулираног нераспоређеног добитка у резерве у износу од 75,010 хиљада динара.

У току 2012. године у Комерцијалној банци а.д., Будва није вршена расподела кумулираног добитка.

47. ПОСЛОВИ У ИМЕ И ЗА РАЧУН ТРЕЋИХ ЛИЦА

	<u>У хиљадама динара</u>	
	<u>31. децембар 2012.</u>	<u>31. децембар 2011.</u>
Средства по пословима у име и за рачун трећих лица	<u>5,050,021</u>	<u>4,367,427</u>
	<u><u>5,050,021</u></u>	<u><u>4,367,427</u></u>

Средства по пословима у име и за рачун трећих лица највећим делом се састоје од средстава за комисионе кредите Републике Србије од којих се највећи износ од 3,123,934 хиљаде динара односи на дугорочне стамбене кредите становништву, града Београда и примљених средстава страних донатора за микро кредите.

48. ПРЕУЗЕТЕ БУДУЋЕ ОБАВЕЗЕ**а) Дате гаранције и друга јемства, јемства за обавезе, имовина за обезбеђење обавеза, преузете неопозиве и друге обавезе**

	<u>У хиљадама динара</u>	
	<u>31. децембар 2012.</u>	<u>31. децембар 2011.</u>
У динарима		
Дате гаранције и друга јемства	10,519,984	10,529,088
Имовина за обезбеђење обавезе	5,856,170	5,000,000
Преузете неопозиве обавезе за неповучене кредите и пласмане	7,896,786	7,033,612
Остале преузете неопозиве обавезе	<u>9,072,681</u>	<u>8,523,875</u>
	33,345,621	31,086,575
У страниј валути		
Дате гаранције и друга јемства	6,514,900	6,056,290
Преузете неопозиве обавезе за неповучене кредите и пласмане	312,370	1,138,151
Остале неопозиве обавезе	<u>3,523,052</u>	<u>219,485</u>
	<u>10,350,322</u>	<u>7,413,926</u>
Укупно	<u><u>43,695,943</u></u>	<u><u>38,500,501</u></u>

Имовина за обезбеђење обавеза у износу од 5,856,170 хиљада динара односи се на власничке хартије од вредности у портфељу Матичне банке дате у залог Народној банци Србије као услов за повлачење кредита за ликвидност.

НАПОМЕНЕ УЗ КОНСОЛИДОВАНЕ ФИНАНСИЈСКЕ ИЗВЕШТАЈЕ
31. децембар 2012. године

48. ПРЕУЗЕТЕ БУДУЋЕ ОБАВЕЗЕ (наставак)

а) Дате гаранције и друга јемства, јемства за обавезе, имовина за обезбеђење обавеза, преузете неопозиве и друге обавезе (наставак)

Остале преузете неопозиве обавезе највећим делом се односе на: неискоришћени део одобрених прекорачења по текућим рачунима физичких лица у износу од: 4,929,929 хиљада динара и неискоришћени део одобрених лимита по кредитним картицама 3,935,390 хиљада динара.

За наведене гаранције и потенцијалне обавезе процењена је резерва за обезбеђење од потенцијалних губитака у складу са MPC 37 (напомена 38) у износу од:

	<u>У хиљадама динара</u>
Матична банка	497,632
Комерцијална банка а.д., Будва	15,380
Комерцијална банка а.д., Бања Лука	<u>8,227</u>
	<u>521,239</u>

Није било обавеза по терминским девизним пословима на дан 31. децембра 2012. године и 31. децембра 2011. године.

б) Судски спорови

Матична банка

На дан 31. децембра 2012. године, потенцијалне обавезе по основу спорова који се воде против Матичне банке износе 1,144,780 хиљада динара (за 123 предмета). Руководство Матичне банке не очекује материјално значајне губитке у наредном периоду по основу ових спорова. По основу судског спора са Компанијом Таково, у току 2011. године извршено је додатно резервисање у износу од 1,124,857 хиљада динара с обзиром да је Матична банка добила правоснажну судску пресуду и реализовала наплату по том основу, али се након жалбе Компаније Таково чека одлука Врховног касационог суда. По основу ревизије пресуде и евентуалног враћања предмета на поновно суђење може доћи до одлива средстава са рачуна Банке у пуном износу и зато је задржано резервисање у износу од 1,124,857 хиљада динара.

Матична банка има укупна резервисања за судске спорове у износу од 1,557,557 хиљада динара, док укупна резервисања на нивоу Групе износ 1,560,358 хиљада динара (напомена 38).

Поред тога Матична банка води спорове против трећих лица чији најзначајнији део чини 21,041,288 хиљада динара (за 215 предмета највеће појединачне вредности). Руководство Матичне банке очекује позитивне исходе код већине спорова.

Комерцијална банка а.д., Будва

На дан 31. децембра 2012. године, потенцијалне обавезе по основу спорова који се воде против Банке износе 14,336 хиљаду динара (број предмета 43). Банка не очекује губитке у наредном периоду по основу ових спорова.

Банка има резервисања за судске спорове у износу од 1,696 хиљада динара.

Поред тога, Банка води 221 спор против трећих лица по основу наплате кредита у износу од 1,006,247 хиљада динара. Руководство Банке очекује позитивне исходе код већине спорова.

Комерцијална банка а.д., Бања Лука

На дан 31. децембра 2012. године, потенцијалне обавезе по основу спорова који се воде против Банке износе 14,586 хиљада динара (број предмета 9). Руководство Банке не очекује губитке у наредном периоду по основу ових спорова. Банка има резервисања за судске спорове у износу од 1,105 хиљада динара.

Поред тога, Банка води 283 судска спора против трећих лица по основу наплате кредита у износу од 718,168 хиљада динара. Руководство Банке очекује позитивне исходе код већине спорова.

НАПОМЕНЕ УЗ КОНСОЛИДОВАНЕ ФИНАНСИЈСКЕ ИЗВЕШТАЈЕ
31. децембар 2012. године

49. ДЕРИВАТИ

	У хиљадама динара	
	31. децембар 2012.	31. децембар 2011.
Потраживања по дериватима	-	261,602
	-	261,602

50. ДРУГЕ ВАНБИЛАНСНЕ ПОЗИЦИЈЕ

	У хиљадама динара	
	31. децембар 2012.	31. децембар 2011.
Потраживања по суспендованој камати		
- у динарима	1,636,802	796,922
- у иностраној валути	960,207	580,505
Друга ванбилансна актива	156,570,738	142,489,230
	159,167,747	143,866,657

Група је у току 2012. године имала нето повећање суспендоване камате у износу од 1,219,582 хиљаде динара, које се састоји од:

а) увећања у износу од 1,266,704 хиљаде динара следеће структуре:

- новосуспендована камата у износу од 423,010
- наставак обрачуна суспендоване камате у износу од 793,810 и
- курсних разлика у износу од 49,884 хиљаде динара.

б) умањења у износу од 47,122 хиљаде динара следеће структуре:

- трајни отпис 7,894 и
- наплата у износу од 39,228 хиљада динара.

У оквиру друге ванбилансне активе, између осталог, Група исказује кастоди послове за своје клијенте, репо пласмане у хартије од вредности државе и обвезнице старе девизне штедње. По основу ових позиција Група не сноси кредитни ризик.

51. АДЕКВАТНОСТ КАПИТАЛА И ПОКАЗАТЕЉИ ПОСЛОВАЊА УСАГЛАШЕНИ СА ЗАКОНОМ О БАНКАМА

Адекватност капитала

Показатељ адекватности капитала Групе према методологији Народне банке Србије на дан 31. децембра 2012. године износи 22.40%.

Група је дужна да усклади обим свог пословања са параметрима из Закона о банкама. На дан 31. децембра 2012. године као и 31. децембра 2011. године, сви показатељи су били усклађени са прописаним параметрима.

Матична банка је дужна да одржава минимални коефицијент адекватности капитала од 12% установљен од стране Народне банке Србије, сагласно Базелској конвенцији важећој за све банке. Коефицијент адекватности капитала Матичне банке, на дан 31. децембра 2012. године, израчунат на основу финансијских извештаја састављених од руководства Банке, износи 21.88% применом познатих одлука Народне банке Србије за 2012. годину.

Матична банка је била дужна да обим свог пословања усклади са параметрима из Закона о банкама, односно да обим и структуру својих ризичних пласмана усклади са параметрима које прописује Народна банка Србије. На дан 31. децембра 2012. године као и 31. децембра 2011. године, сви показатељи су били усклађени са прописаним параметрима.

НАПОМЕНЕ УЗ КОНСОЛИДОВАНЕ ФИНАНСИЈСКЕ ИЗВЕШТАЈЕ
31. децембар 2012. године

51. АДЕКВАТНОСТ КАПИТАЛА И ПОКАЗАТЕЉИ ПОСЛОВАЊА УСАГЛАШЕНИ СА ЗАКОНОМ О БАНКАМА (наставак)

Комерцијална банка а.д., Будва је дужна да одржава минимални коефицијент солвентности капитала од 10% установљен од стране Централне банке Црне Горе. Коефицијент солвентности на дан 31. децембра 2012. године, израчунат као однос укупног износа ризичног капитала и укупно пондерисане активе, износи 34.8% (31. децембра 2011. године: 44%) према методологији обрачуна прописаној од стране Централне банке Црне Горе. На дан 31. децембра 2012. године као и 31. децембра 2011. године, сви други показатељи су били усклађени са прописаним параметрима.

Комерцијална банка а.д., Бања Лука је је дужна да одржава минимални коефицијент адекватности капитала од 12% установљен од стране Агенције за банкарство Републике Српске. На дан 31.12.2012. године показатељ адекватности капитала износи 30.6% (31. децембра 2011. године: 30.7%). На дан 31. децембра 2012. године као и 31. децембра 2011. године, сви други показатељи су били усклађени са прописаним параметрима.

52. ОДНОСИ СА ПОВЕЗАНИМ ЛИЦИМА

Укупне зараде руководства чланица Групе и укупне накнаде члановима Управних, Надзорних и Одбора за ревизију обелодањени су у табели:

	У хиљадама динара	
	31. децембар 2012.	31. децембар 2011.
Бруто примања		
Руководства	121,701	108,834
Нето примања		
Руководства	92,487	82,927
Бруто примања		
Управни, Надзорни и Одбори за ревизију	42,052	44,983
Нето примања		
Управни, Надзорни и Одбори за ревизију	31,195	27,354

53. КОНСОЛИДОВАНЕ ПОЗИЦИЈЕ ПОВЕЗАНИХ ЛИЦА

Биланс стања

Збирни неконсолидовани биланс стања	Износ консолидације биланса стања	У хиљадама динара Консолидовани биланс стања
349,167,702	5,997,181	343,170,521
готовина/обавезе	501,353	
пласмани/обавезе	14,940	
улози/капитал	5,480,888	

Биланс успеха

Збирни неконсолидовани добитак у Билансу успеха (пре пореза)	Износ консолидације биланса успеха		У хиљадама динара Консолидовани добитак (пре пореза)
	приходи	расходи	
4,423,252	4,857	6,055	4,424,450
камате	3,353	3,353	
накнаде	1,504	1,504	
курсне разлике		1,198	

НАПОМЕНЕ УЗ КОНСОЛИДОВАНЕ ФИНАНСИЈСКЕ ИЗВЕШТАЈЕ
31. децембар 2012. године

54. УПРАВЉАЊЕ РИЗИЦИМА

Банкарска Група је препознала процес управљања ризицима као кључни елемент управљања пословањем, с обзиром да изложеност ризицима произилази из свих пословних активности, као неодвојивог дела банкарског пословања, којима се управља кроз идентификовање, мерење, ублажавање, праћење и контролу, односно успостављањем ограничења ризика, као и извештавање у складу са стратегијама и политикама.

Успостављен је свеобухватан и поуздан систем управљања ризицима на нивоу банкарске Групе који обухвата: стратегије, политике и процедуре управљања ризицима, одговарајућу организациону структуру, ефективан и ефикасан процес управљања свим ризицима којима је Група изложена, адекватан систем унутрашњих контрола, одговарајући информациони систем и адекватан процес интерне процене адекватности капитала.

Процес управљања ризицима укључује јасно дефинисање и документовање профила ризичности, као и усклађивање профила ризичности са склоношћу Групе за преузимање ризика, а у складу са усвојеним стратегијама и политикама.

Стратегијом управљања ризицима и Стратегијом управљања капиталом, банкарска Група је поставила следеће циљеве у оквиру система управљања ризицима: минимизирање негативних ефеката на финансијски резултат и капитал уз поштовање дефинисаних оквира прихватљивог нивоа ризика, одржавање потребног нивоа адекватности капитала, развој активности банкарске Групе у складу са пословним могућностима и развојем тржишта у циљу остваривања конкурентских предности.

Група примењује Базел II стандарде и перманентно прати све најаве и измене у законској регулативи, анализира утицај на ниво ризика и предузима мере за благовремено усклађивање свог пословања са новим прописима, а у складу са прихватљивим нивоом ризика за Групу. Кроз јасно дефинисан процес увођења нових производа Група анализира утицај свих нових услуга и производа на будућу изложеност ризицима у циљу оптимизације својих прихода и трошкова за процењени ризик, као и минимизирања свих потенцијално могућих негативних ефеката на финансијски резултат Групе.

Систем управљања ризицима

Систем управљања ризицима на нивоу банкарске Групе дефинисан је следећим актима:

- Стратегија управљања ризицима и Стратегија управљања капиталом,
- Политике управљање ризицима,
- Процедуре управљања ризицима,
- Методологије за управљање појединачним ризицима,
- Остало.

Стратегијом управљања ризицима дефинисани су:

- дугорочни циљеви, утврђени пословном политиком и стратегијом банкарске Групе, као и склоност ка ризицима одређеном у складу са тим циљевима;
- основна начела преузимања и управљања ризицима;
- основна начела процеса интерне процене адекватности капитала банкарске Групе;
- преглед и дефиниције свих ризика којима је банкарска Група изложена или може да буде изложена.

Банкарска Група је утврдила основне принципе управљања ризицима како би испунила своје дугорочне циљеве:

- организовање пословања засебне организационе јединице за управљање ризицима;
- функционална и организациона одвојеност активности управљања ризицима од редовних пословних активности банкарске Групе;
- свеобухватност управљања ризицима;
- ефективност управљања ризицима;
- цикличност управљања ризицима;
- развој управљања ризицима као стратешко опредељење;
- управљање ризицима је део пословне културе.

НАПОМЕНЕ УЗ КОНСОЛИДОВАНЕ ФИНАНСИЈСКЕ ИЗВЕШТАЈЕ
31. децембар 2012. године

54. УПРАВЉАЊЕ РИЗИЦИМА (наставак)

Политике управљања појединим врстама ризика ближе дефинишу:

- начин организовања процеса управљања ризицима банкарске Групе и јасна разграничења одговорности запослених у свим фазама тог процеса;
- начин процене ризичног профила банкарске Групе и методологије за идентификовање и мерење, односно процену ризика;
- начини праћења и контроле ризика и успостављање система лимита, односно врсте лимита које банкарска Група користи и њихову структуру;
- мере за ублажавање ризика и правила за примену тих мера;
- начин и методологију за спровођење процеса интерне процене адекватности капитала банкарске Групе;
- принципи функционисања система унутрашњих контрола;
- оквир и учесталост стрес тестирања, као и поступање у случајевима неповољних резултата стрес тестова.

Процедурама управљања ризицима на нивоу банкарске Групе ближе се дефинише процес управљања ризицима и надлежности и одговорности свих организационих делова матичне Банке и чланица банкарске Групе у систему управљања ризицима.

Банкарска Група је појединачним методологијама детаљније прописала методе и приступе који се користе у систему управљања ризицима.

Надлежности

Управни одбор је надлежан и одговоран за успостављање јединственог система управљања ризицима и надзор над тим системом матичне Банке и Групе, усвајање стратегије и политика управљања ризицима и стратегију управљања капиталом, успостављање система унутрашњих контрола, надзор над радом Извршног одбора, као и спровођење процеса интерне процене адекватности капитала.

Извршни одбор је надлежан и одговоран за спровођење стратегије и политика управљања ризицима и стратегију управљања капиталом, усвајање и анализу ефикасности примене процедура за управљање ризицима, којима се ближе дефинише процес идентификација, мерења, ублажавања, праћења и контроле и извештавања о ризицима којима су Матична банка и Група изложене. Извештава Управни одбор о ефикасности примене дефинисаних процедура управљања ризицима.

Одбор за ревизију је надлежан и одговоран за анализу и надзор примене и адекватног спровођења усвојених стратегија и политика за управљање ризицима и система унутрашњих контрола матичне Банке и Групе. Најмање једном месечно извештава Управни одбор о својим активностима и утврђеним неправилностима и предлаже начин на који ће се оне отклонити.

Одбор за управљање активом и пасивом је надлежан и одговоран за праћење изложености ризицима који произилазе из структуре њених билансних потраживања, обавеза и ванбилансних ставки, као и предлагање мера за управљање каматним ризиком и ризиком ликвидности. Свака чланица Групе има Одбор за управљање активном и пасивом.

Кредитни одбор одлучује о кредитним захтевима у оквирима утврђеним актима матичне Банке, анализира изложеност матичне Банке кредитном, каматном и валутном ризику, анализира кредитни портфолио и спроводи налазе унутрашње ревизије из надлежности Одбора, а такође предлаже мере Извршном одбору матичне Банке. Свака чланица Групе има кредитни одбор који одлучује у оквиру својих надлежности и лимита.

Одбор за наплату потраживања матичне Банке је надлежан и одговоран за управљање ризичним пласманима, доноси одлуке о отпису ризичних пласмана до дефинисаног лимита одлучивања и предлаже отпис пласмана Извршном одбору и Управном одбору матичне Банке преко свог лимита. Кредитни одбор чланица Групе доноси одлуке о ризичним пласманима.

Организациони део за управљање ризицима матичне Банке дефинише и предлаже на усвајање Управном одбору стратегију и политике управљања ризицима, дефинише и предлаже на усвајање Извршном одбору процедуре и методологије управљања ризицима, идентификује, мери, ублажава, прати и контролише и извештава о ризицима којима су матична Банка и Група изложене у свом пословању. Такође, надлежан је за развијање модела и методологија свих фаза управљања ризицима и извештавање надлежних органа банкарске Групе.

НАПОМЕНЕ УЗ КОНСОЛИДОВАНЕ ФИНАНСИЈСКЕ ИЗВЕШТАЈЕ
31. децембар 2012. године**54. УПРАВЉАЊЕ РИЗИЦИМА (наставак)****Надлежности (наставак)**

Сектор управљања средствима матичне Банке укључен је у процес управљања средствима и ликвидношћу, као и активом и пасивом на нивоу Групе. Такође, учествује и управљању ризиком ликвидности, каматним ризик и девизним ризиком.

Сектор унутрашње ревизије је надлежан и одговоран за континуиран надзор спровођења политике и процедура управљања ризицима на нивоу Групе и испитује адекватност процедура и усаглашеност чланица Групе са њима. Унутрашња ревизија о својим налазима и препорукама извештава Одбор за ревизију и Управни одбор.

Сектор контроле усклађености пословања на нивоу чланица Групе дужан је да најмање једном годишње идентификује и процени ризике те усклађености и предложи планове управљања ризицима, о чему саставља извештај који доставља Извршним органима чланица Групе.

Чланице банкарске Групе имају организационе делове за управљање ризицима, управљање средствима и унутрашњу ревизију.

Процес управљања ризицима

На нивоу банкарске Групе редовно се мере односно процењују ризици који су идентификовани. Мерење подразумева примену квалитативних и квантитативних метода мерења које омогућују уочавање промена у профилу ризика и процену нових ризика.

За све идентификоване ризике одређује се њихова значајност која је заснована на свеобухватној процени ризика који су својствени појединим пословима, производима, активностима и процесима банкарске Групе.

Ублажавање ризика подразумева диверсификацију, пренос, смањење и/или избегавање ризика, а у складу са ризичним профилем и склоношћу ка ризицима банкарске Групе.

Праћење и контрола ризика се заснива и на лимитима које су успостављени. Они зависе од пословне стратегије и тржишног окружења, као и од нивоа ризика који је банкарска Група спремна да прихвати.

Извештаји о управљању ризицима се редовно достављају: Управном одбору, Извршном одбору, Одбору за ревизију, Одбору за управљање активном и пасивом и Кредитном одбору, који садрже све информације неопходне за процену ризика и доношење закључака. Чланице Групе на месечном нивоу извештавају организациони део управљања ризицима матичне Банке.

Врсте ризика

Банкарска Група је у пословању посебно изложена следећим врстама ризика: кредитном и са њим повезаним ризицима, ризику ликвидности, тржишном ризику, оперативном ризику, ризику улагања, ризику изложености и ризику земље, као и свим осталим ризицима који се могу појавити при редовном пословању банкарске Групе.

НАПОМЕНЕ УЗ КОНСОЛИДОВАНЕ ФИНАНСИЈСКЕ ИЗВЕШТАЈЕ
31. децембар 2012. године

54.1. КРЕДИТНИ РИЗИК

Кредитни ризик је ризик могућности настанка негативних ефеката на финансијски резултат и капитал Групе услед неизвршења обавеза дужника према чланицама Групе.

У оквиру кредитног ризика чланице Групе прате следеће ризике:

- **ризик неизвршења (default risk)** – ризик од губитка који може наступити уколико дужник не измири своју обавезу према чланицама Групе;
- **ризик промене кредитног квалитета активе (downgrade risk)** – ризик од губитка који може настати уколико дође до погоршања нивоа ризичности дужника (погоршања кредитног рејтинга дужника);
- **ризик промене вредности активе** – ризик од губитка који може настати на позицијама активе уколико дође до смањења тржишне вредности у односу на вредност по којој је актива купљена;
- **ризик концентрације** је ризик који директно или индиректно произилази из изложености чланица Групе према истом или сличном фактору ризика или врсти ризика, као што су: изложености према једном лицу или групи повезаних лица, привредним гранама, географским подручјима, врстама производа и инструментима кредитне заштите, финансијским инструментима, роби...
- **ризик изложености** је ризик који може проистећи по основу изложености Групе према једном лицу, групи повезаних лица или лицима повезаним са Групом;
- **ризик земље** је ризик који се односи на земљу порекла дужника и представља ризик настанка негативних ефеката на финансијски резултат и капитал Групе због немогућности наплате потраживања од дужника као последице економских или социјалних прилика у земљи порекла дужника.

Поред наведених чланице Групе прате и са кредитним ризиком повезане следеће ризике:

- **резидуални ризик** је ризик да технике ублажавања кредитног ризика буду мање ефикасне него што је очекивано, односно да њихово коришћење недовољно утиче на умањење ризика којима је Група изложена;
- **ризик смањења вредности потраживања** је ризик могућности настанка негативних ефеката на финансијски резултат и капитал Групе по основу смањења вредности откупљених потраживања услед готовинских или неготовинских обавеза претходног повериоца према дужнику;
- **ризик измирења/испоруке** је ризик могућности настанка негативних ефеката на финансијски резултат и капитал Групе по основу неизмирених трансакција или услед неизвршавања обавезе друге уговорне стране по трансакцијама слободне испоруке на уговорени датум измирења/испоруке;
- **ризик друге уговорне стране** је ризик могућности настанка негативних ефеката на финансијски резултат и капитал Групе по основу неизмирења обавезе друге уговорне стране у трансакцији пре коначног поравнања новчаних токова трансакције, односно измирења новчаних обавеза по тој трансакцији.

У складу са обимом, врстом и сложености послова које обавља, Група је организовала процес управљања кредитним ризиком и јасно разграничила одговорности запослених у свим фазама тог процеса. Организациони модел система управљања кредитним ризиком свих чланица Групе обезбеђује адекватну комуникацију, размену информација и сарадњу на свим организационим нивоима, а такође обезбеђује јасну, оперативну и организациону раздвојеност функције за независно управљање ризицима и активности подршке с једне стране, од активности преузимања ризика, односно поделу дужности, надлежности и одговорности. Чланице Групе су успоставиле и адекватан информациони систем који подразумева потпуну информисаност лица укључених у систем управљања кредитним ризиком.

Циљ управљања кредитним ризиком на консолидованој основи је минимизирање негативних ефеката кредитног ризика на финансијски резултат и капитал Групе, по основу билансних и ванбилансних пласмана и на основу пословања са другом уговорном страном за позиције које се воде у банкарској књизи.

НАПОМЕНЕ УЗ КОНСОЛИДОВАНЕ ФИНАНСИЈСКЕ ИЗВЕШТАЈЕ

31. децембар 2012. године

54. УПРАВЉАЊЕ РИЗИЦИМА (наставак)

54.1. КРЕДИТНИ РИЗИК (наставак)

Прихватљив ниво изложености кредитном ризику Групе у складу је са дефинисаном Стратегијом управљања ризицима и зависи од структуре портфолија Групе, на основу које се омогућује лимитирање негативних ефеката на финансијски резултат и минимизирање капиталних захтева за кредитни ризик, ризик измирења и испоруке и ризик друге уговорне стране у циљу одржавања адекватности капитала на прихватљивом нивоу. Чланице Групе одобравају пласмане клијентима (правним и физичким лицима) за које процењују да су кредитно способни. С друге стране, чланице Групе не улажу у високо-ризичне пласмане као што су улагања у високопрофитабилне пројекте са значајним нивоом ризика и слично.

Основна начела управљања кредитним ризиком су:

- управљање кредитним ризиком на нивоу појединачних пласмана и на нивоу целокупног портфолија Групе;
- одржавање нивоа кредитног ризика који минимизира негативан утицај на финансијски резултат и капитал;
- рангирање пласмана у складу са њиховом ризичношћу;
- пословање у складу са добрим праксама за одобравање пласмана;
- обезбеђење адекватних контрола за управљање кредитним ризиком.

У циљу управљања кредитним ризиком, све чланице Групе настоје да послују са клијентима добре кредитне способности и прибављају одговарајуће инструменте обезбеђења плаћања. Чланице Групе оцењују кредитну способност сваког клијента у моменту подношења захтева и врше редован и ванредан мониторинг дужника, пласмана и колатерала, како би биле у могућности да предузму одговарајуће активности у циљу наплате свог потраживања.

Идентификација кредитног ризика подразумева анализирање свих индикатора, који доводе до настанка и повећања изложености кредитном ризику. Чланице Групе на свеобухватан начин благовремено утврђују узроке текуће изложености кредитном ризику и процењују узроке изложености кредитном ризику по основу насталих и пројектованих промена на тржишту, као и по основу увођења нових пословних производа и активности. Кредитни ризик Банке условљен је кредитном способношћу дужника, његовом уредношћу у извршавању обавеза према Банци, као и квалитетом инструмената обезбеђења.

Све чланице Групе врше квантитативно и/или квалитативно мерење, односно процену идентификованог кредитног ризика. Процес мерења кредитног ризика заснован је на два паралелна приступа:

- регулаторни приступ - у складу са локалном регулативом земаља чланица Групе;
- интерни приступ - мерење нивоа ризичности појединачног пласмана на основу интерног система рејтинга у циљу јединственог исказивања ризика којима је Група изложена.

Приступ заснован на интерно развијеним методама подразумева да Група управља структуром портфолија на начин да објективно процењује потребе за обезвређењем пласмана у складу са захтевима Међународних рачуноводствених стандарда (МСР 39 и МСР 37) и интерном методологијом.

Рејтинг систем није само инструмент за обликовање појединачних одлука и процењивање нивоа ризика појединачног пласмана, већ представља основу за анализу портфолија, подршку приликом одобрења пласмана, као и подршку у поступку обезвређења пласмана и процене резервисања за губитке по ванбилансним позицијама у циљу рангирања нивоа ризичности пласмана и исказивања реалне вредности потраживања. Интерни рејтинг систем подлеже редовној ревизији и унапређењу.

Ради адекватног и ефикасног управљања ризицима којима су изложене у свом пословању, Матична банка и чланице Групе поштују и начела прописана регулативом својих Централних банака, која захтевају класификацију сваког пласмана на основу прописаног оквира и обрачун резерве за процену кредитног ризика.

НАПОМЕНЕ УЗ КОНСОЛИДОВАНЕ ФИНАНСИЈСКЕ ИЗВЕШТАЈЕ
31. децембар 2012. године

54. УПРАВЉАЊЕ РИЗИЦИМА (наставак)

54.1. КРЕДИТНИ РИЗИК (наставак)

Пре одобрења пласмана Матична банка и чланице Групе процењују кредитну способност дужника као примарни извор отплате пласмана на основу интерно дефинисаних критеријума и понуђени колатерал као секундарни извор наплате. На основу идентификованог и измереног нивоа кредитног ризика (процене финансијског стања и кредитне способности дужника, као и вредности и правне сигурности кредитне заштите и других релевантних фактора), надлежни одбори, сагласно дефинисаном систему одлучивања, доносе Одлуку о одобрењу пласмана.

Приликом доношења одлука о одобрењу пласмана, поштује се принцип двоструке контроле тзв. „принцип четворо очију“, којим се обезбеђује да увек постоји страна која предлаже и страна која одобрава одређени пласман.

Ублажавање кредитног ризика подразумева одржавање ризика на прихватљивом нивоу за ризични профил групе, односно одржавање прихватљивог нивоа квалитета кредитног портфолија Групе.

Основне технике ублажавања кредитног ризика су:

- лимити изложености;
- диверсификовање улагања;
- средства обезбеђења.

Лимити изложености по основу појединачног дужника заснивају се на процени кредитне способности дужника, а лимити изложености на нивоу портфолија усмерени су на ограничење концентрације изложености у портфолију. Све чланице Групе континуирано контролишу кретање кредитног ризика у оквиру дефинисаног ризичног профила. У случају прекорачења интерних лимита чланице Групе достављају образложење са предлогом мера и планом активности, а Матична банка извештава Извршни одбор о наведеном прекорачењу. Чланице Групе су дужне да извештавају матичну Банку и у случају настанка ванредних услова у пословању који могу настати услед неповољних кретања на локалним тржиштима, политичко - економских криза и слично.

Ризик концентрације обухвата: велику изложеност (изложеност према једном лицу или групи повезаних лица и лицима повезаним са Групом), групе изложености са истим или сличним факторима ризика као што су привредни сектори, врсте производа, географска подручја и слично, ризик земље, инструменте кредитне заштите.

Континуирану контролу и праћење ризика изложености на нивоу портфолија Групе, у оквиру регулаторно прописаних лимита, врши Матична банка. Уколико дође до прекорачења лимита, Матична банка утврђује узроке, информиче и предлаже мере заштите од ризика изложености Извршном одбору матичне Банке.

Диверсификовање улагања на нивоу Групе, усмерено је на ублажавање кредитног ризика кроз смањење концентрације портфолија у појединим сегментима активе.

Праћење квалитета пласмана на нивоу појединачног дужника заснива се, пре свега, на обезбеђивању ажурних података о финансијском стању и кредитној способности дужника и тржишној вредности средстава обезбеђења, док се праћење кредитног ризика на нивоу портфолија врши идентификовањем промена на нивоу група клијената одређеног нивоа ризика, пласмана, колатерала, у циљу утврђивања и управљања стањем и квалитетом активе. Чланице Групе такође, обезбеђују континуирано праћење и проверу адекватности процеса рангирања пласмана у ризичне категорије према степену наплативости.

Како би се Група заштитила од промене тржишних вредности колатерала (хипотека, залога, хартија од вредности и слично), процењена вредност колатерала се коригује за дефинисани проценат у зависности од врсте колатерала и локације, који се минимум једном годишње, а по потреби и чешће преиспитују и ревидирају. На овај начин Група са штити од потенцијалних губитака по основу немогућности наплате потраживања из средстава обезбеђења.

НАПОМЕНЕ УЗ КОНСОЛИДОВАНЕ ФИНАНСИЈСКЕ ИЗВЕШТАЈЕ
31. децембар 2012. године

54. УПРАВЉАЊЕ РИЗИЦИМА (наставак)

54.1. КРЕДИТНИ РИЗИК (наставак)

Контрола кредитног ризика подразумева процес континуираног усклађивања пословања са дефинисаним системом лимита, на дневном и месечном нивоу, као и у условима када изложеност кредитном ризику тежи горњој граници дефинисаног ризичног профила, односно приликом увођења нових пословних производа и активности.

У циљу заштите од ризика неизвршења обавеза у пословању са клијентима, предузимају се следеће мере за регулисање потраживања:

- репрограмирање или реструктурирање;
- поравнање;
- преузимање робе или непокретности у циљу наплате потраживања;
- продаја и/или уступање потраживања;
- закључење уговора са заинтересованим трећим лицем;
- покретање судског спора и остале мере.

Клијентима са одређеним проблемима у пословању одобрава се репрограмирање и реструктурирање потраживања. Уколико предузете мере регулисања пласмана, принудне наплате и судског поступка, нису дале очекиване резултате, односно када не постоји могућност наплате потраживања у целости, иницира се предлог за трајан отпис потраживања.

Група осим кредитне изложености има и ванбилансну изложеност (плативе и чинидбене гаранције, авале, акредитиве и слично) по основу којих Група има потенцијалну обавезу да изврши плаћање за рачун трећих лица. За ванбилансну изложеност Група користи исте контролне процесе и процедуре које се користе за кредитни ризик.

Извештавање о кредитном ризику обухвата систем интерног и екстерног извештавања које спроводе по утврђеној динамици у складу са дефинисаним системом:

- чланице Групе извештавају Матична банку, на месечном нивоу;
- Матична банка извештава на консолидованој основи, полугодишње и годишње.

Укупна изложеност кредитном ризику

Највећи кредитни ризик за Групу настаје из остварених кредитних аранжмана, али је Група изложена и ризику по основу ванбилансних позиција, који проистиче из потенцијалних и преузетих обавеза. Укупна изложеност кредитном ризику исказана је у бруто износу пре ефеката ублажавања по основу износа обезвређења.

НАПОМЕНЕ УЗ КОНСОЛИДОВАНЕ ФИНАНСИЈСКЕ ИЗВЕШТАЈЕ
31. децембар 2012. године
54. УПРАВЉАЊЕ РИЗИЦИМА (наставак)**54.1. КРЕДИТНИ РИЗИК (наставак)****Укупна изложеност кредитном ризику (наставак)**

Преглед активе (брuto)	У хиљадама динара					
	Активa која се класификује		Активa која се не класификује		Укупно	
	2012.	2011.	2012.	2011.	2012.	2011.
I. Преглед активе	215,368,250	189,957,368	52,797,579	63,488,377	268,165,829	253,445,745
Опозиви депозити и кредити	-	-	45,826,369	59,038,570	45,826,369	59,038,570
Потраживања по основу камата, накнада, продаја, промене фер вредности деривата и друга потраживања	3,425,616	2,994,947	25,734	66,885	3,451,350	3,061,832
Дати кредити и депозити	203,270,546	178,725,118	4,087,308	2,035,663	207,357,854	180,760,781
Остали пласмани	5,968,706	4,602,424	461,893	404,475	6,430,599	5,006,899
Остала средства	2,703,382	3,634,879	2,396,275	1,942,784	5,099,657	5,577,663
II. Остала активa	17,645,315	5,788,150	67,511,505	41,325,660	85,156,820	47,113,810
Готовина и готовински еквиваленти	15,092,315	4,983,227	26,960,511	14,262,455	42,052,826	19,245,682
Хартије од вредности	1,748,287	170,426	40,472,543	26,984,758	42,220,830	27,155,184
Учешћа у капиталу	804,713	634,497	78,451	78,447	883,164	712,944
III. Ванбилансне ставке	35,122,511	32,823,106	8,573,432	5,677,395	43,695,943	38,500,501
Плативе гаранције	9,500,404	8,855,859	-	-	9,500,404	8,855,859
Чинидбене гаранције	6,880,493	6,937,876	438	484	6,880,931	6,938,360
Авали и акцепти меница	51,331	77,853	-	-	51,331	77,853
Неопозиви акредитиви	602,218	713,306	-	-	602,218	713,306
Преузете неопозиве обавезе	17,146,449	16,029,004	3,658,440	591,541	20,804,889	16,620,545
Остало	941,616	209,208	4,914,554	5,085,370	5,856,170	5,294,578

Ризик промене квалитета активе

Квалитет активе Групе се мери степеном изложености појединим категоријама ризика према критеријумима Интерног рејтинг система. Интерни рејтинг систем разматра квантитативне и квалитативне параметре за одређивање рејтинга дужника. Рејтинг скала садржи пет категорија ризика, које су даље подељене на 17 поткатегија. Рејтинг скала се користи као јединствени метод мерења ризика којим је осигурано да клијенти са истим рејтингом имају исте кредитне карактеристике и исту вероватноћу да неће испунити своје обавезе. Основни параметри кредитног ризика који опредељују поткатегију рејтинга се обрачунавају и прате на месечном нивоу.

Низак ниво ризика подразумева пословање са клијентима добре кредитне способности и прихватљив је за Групу (категије рејтинга 1 и 2), повишен ниво ризика представља пословање са клијентима који имају одређене проблеме у пословању, а могу негативно да утичу на измирење обавеза и чије пословање се интензивно прати (категија рејтинга 3) и висок ниво ризика означава клијенте са негативним резултатима пословања и лошом кредитном историјом (категије ризика 4 и 5).

Група се штити од ризика промене квалитета активе кроз континуирано праћење пословања клијената, идентификовање промена које могу настати погоршањем стања дужника, кашњењем у отплати или променама у окружењу, као и прибављањем одговарајућих средстава обезбеђења.

НАПОМЕНЕ УЗ КОНСОЛИДОВАНЕ ФИНАНСИЈСКЕ ИЗВЕШТАЈЕ
31. децембар 2012. године

54. УПРАВЉАЊЕ РИЗИЦИМА (наставак)

54.1. КРЕДИТНИ РИЗИК (наставак)

Преглед изложености кредита и пласмана по нивоима ризика према Интерном рејтинг систему

	2012.		У хиљадама динара 2011.	
	Бруто	Нето	Бруто	Нето
Категорија 1	76,458,714	76,099,215	72,479,393	72,312,720
Категорија 2	77,118,653	76,648,298	63,530,350	63,039,307
Категорија 3	25,229,582	25,071,021	29,229,274	28,585,775
Категорија 4	6,915,485	6,219,739	1,922,611	1,837,118
Категорија 5	29,645,816	13,170,081	22,795,740	8,093,693
Укупно	215,368,250	197,208,354	189,957,368	173,868,613

Ризик промене вредности активе

Обезвређење пласмана има за циљ обезбеђење разумног, опрезног и правовременог утврђивања губитака, због обезвређења кредита, као и интервенција по основу потенцијалних обавеза, како би се заштитио капитал Групе у периоду када губитак буде и дефинитивно потврђен (реализован) због немогућности наплате уговорених износа или одливом средстава за измирење потенцијалних обавеза.

Обезвређење пласмана и процена вероватног губитка по ванбилансним ставкама врши се само онда када постоји оправдан основ, односно када постоји објективан доказ о обезвређењу као последица догађаја који су настали након почетног признавања, а који неповољно утичу на будуће новчане токове од кредита.

Главни елементи у процени обезвређења пласмана су следећи: прекорачење рока плаћања главнице или камате, тешкоће у новчаним токовима корисника кредита, опадање кредитног рејтинга или промене првобитних услова из уговора и друго.

Обезвређење пласмана се врши на основу процене очекиваних будућих новчаних токова из пословања клијената, као или реализацијом средстава обезбеђења, уколико се процени да ће реално кредит бити намирен из тих средстава.

Преглед обезвређења по категоријама ризика:

	Исправке вредности билансних потраживања		У хиљадама динара Резервисања за губитке по ванбилансним ставкама	
	2012.	2011.	2012.	2011.
Категорија 1	359,499	166,673	20,625	24,694
Категорија 2	470,355	491,043	69,824	96,014
Категорија 3	158,561	643,499	40,082	84,650
Категорија 4	695,746	85,493	59,604	362
Категорија 5	16,475,735	14,702,047	331,104	313,533
Укупно	18,159,896	16,088,755	521,239	519,253

НАПОМЕНЕ УЗ КОНСОЛИДОВАНЕ ФИНАНСИЈСКЕ ИЗВЕШТАЈЕ
31. децембар 2012. године**54. УПРАВЉАЊЕ РИЗИЦИМА (наставак)****54.1. КРЕДИТНИ РИЗИК (наставак)****Процена обезвређења билансних потраживања**

Чланице Групе врши процену обезвређења потраживања као појединачну и групну процену.

Појединачно процењивање

Чланице Групе процењују исправку вредности за сваки појединачно значајан пласман и том приликом се узимају у обзир: финансијска позиција корисника кредита, одрживост бизнис плана, његова способност да побољша своје перформансе у случају финансијских тешкоћа, пројектовани приходи, расположивост других врста финансијске подршке и вредност колатерала која се може реализовати, као и временски оквир очекиваних новчаних токова. Уколико дође до неких нових информација које према процени битно мењају кредитну способност клијента, вредност колатерала и извесност испуњења обавеза клијента према чланицама Групе, врши се ванредна процена обезвређења пласмана.

Групно процењивање

Исправке вредности се процењују групно по пласманима који нису појединачно значајни и за појединачно значајне пласмане када не постоји објективан доказ о појединачном обезвређењу. Интерни модел за процену обезвређења на групној основи подразумева израчунавање очекиваног губитка по одређеној категорији ризика, услед неизвршавања обавеза дужника. Процена се врши по групама које се формирају на основу интерно прописане методологије, базиране на систему интерног рејтинга и то на месечном нивоу. Израчунавање групних процената обезвређења се врши на основу миграција категорија ризичности у статус неизмиривања обавеза по врстама клијената или производа. Добијени проценти миграција коригују се за извршену наплату потраживања.

Обезвређење кредита умањује вредност кредита и признаје се као расход у оквиру биланса успеха.

Утврђивање вероватног губитка по ванбилансним ставкама

Утврђивање вероватног губитка по ванбилансним ставкама (потенцијалним обавезама) врши се када се процени да постоји довољно извесно очекивање да ће доћи до одлива средстава за измирење потенцијалне обавезе.

Приликом утврђивања вероватног губитка по ванбилансним ставкама признају се средства од реализације колатерала, уколико је потпуно извесно да ће одлив средстава по основу потенцијалних обавеза бити намирен из колатерала.

НАПОМЕНЕ УЗ КОНСОЛИДОВАНЕ ФИНАНСИЈСКЕ ИЗВЕШТАЈЕ
31. децембар 2012. године

54. УПРАВЉАЊЕ РИЗИЦИМА (наставак)

54.1. КРЕДИТНИ РИЗИК (наставак)

Преглед појединачне и групне процене обезвређења билансне активе

У хиљадама динара

	Кредити и пласмани		Учешћа у капиталу	
	2012.	2011.	2012.	2011.
I. Појединачна исправка вредности				
Категорија 1	-	-	298,160	218,183
Категорија 2	8,448,551	11,793,199	102,100	37,755
Категорија 3	8,666,478	11,982,977	34,525	10,283
Категорија 4	3,770,869	700,389	5,328	3,676
Категорија 5	24,899,872	18,602,430	364,600	364,600
Бруто пласман	45,785,770	43,078,995	804,713	634,497
Исправка вредности	(13,625,024)	(12,027,474)	(443,036)	(366,270)
Књиговодствена вредност	32,160,746	31,051,521	361,677	268,227
II. Групна исправка вредности				
Категорија 1	68,826,682	55,146,552	-	-
Категорија 2	50,485,320	49,077,085	-	-
Категорија 3	16,253,744	16,709,551	-	-
Категорија 4	3,144,616	1,222,222	-	-
Категорија 5	4,745,944	4,193,310	-	-
Бруто пласман	143,456,306	126,348,720	-	-
Исправка вредности	(4,534,872)	(4,061,281)	-	-
Књиговодствена вредност	138,921,434	122,287,439	-	-
III. Доспели неисправљени пласмани				
Категорија 1	1,010,947	109,237	-	-
Категорија 2	5,809,256	18,216	-	-
Категорија 3	566	7,477	-	-
Категорија 4	-	-	-	-
Категорија 5	-	-	-	-
Бруто пласмани	6,820,769	134,930	-	-
Доспели неисправљени пласмани садрже:				
0-30	6,792,379	113,457	-	-
31-60	27,824	13,996	-	-
61-90	566	7,477	-	-
91-180	-	-	-	-
преко 180	-	-	-	-
Књиговодствена вредност	6,820,769	134,930	-	-
IV. Недоспели неисправљени пласмани				
Категорија 1	6,621,085	17,223,604	-	-
Категорија 2	12,375,526	2,641,850	-	-
Категорија 3	308,794	529,269	-	-
Категорија 4	-	-	-	-
Категорија 5	-	-	-	-
Књиговодствена вредност	19,305,405	20,394,723	-	-
Укупна књиговодствена вредност бруто	215,368,250	189,957,368	804,713	634,497
Укупна исправка вредности	(18,159,896)	(16,088,755)	(443,036)	(366,270)
Укупна књиговодствена вредност нето	197,208,354	173,868,613	361,677	268,227
Укупно неklasификована актива	52,797,579	63,488,377	78,451	78,447
Исправка вредности	(140,421)	(121,667)	(3,918)	(3,918)
Укупно неklasификовано нето	52,657,158	63,366,710	74,533	74,529
Укупно	268,165,829	253,445,745	883,164	712,944
Укључени репрограми/реструктурирани пласмани	29,847,195	29,593,672		

НАПОМЕНЕ УЗ КОНСОЛИДОВАНЕ ФИНАНСИЈСКЕ ИЗВЕШТАЈЕ
31. децембар 2012. године

54. УПРАВЉАЊЕ РИЗИЦИМА (наставак)

54.1. КРЕДИТНИ РИЗИК (наставак)

Појединачно исправљени пласмани

	Кредити и пласмани				Учешћа у капиталу			
	2012.		2011.		2012.		2011.	
	Бруто	Нето	Бруто	Нето	Бруто	Нето	Бруто	Нето
Категорија 1	-	-	-	-	298,160	298,160	218,183	218,183
Категорија 2	8,448,551	8,367,896	11,793,199	11,611,097	102,100	53,800	37,755	37,737
Категорија 3	8,666,478	8,589,908	11,982,977	11,826,186	34,525	6,042	10,283	8,631
Категорија 4	3,770,869	3,200,317	700,389	627,558	5,328	3,675	3,676	3,676
Категорија 5	24,899,872	12,002,625	18,602,430	6,986,680	364,600	-	364,600	-
Укупно	45,785,770	32,160,746	43,078,995	31,051,521	804,713	361,677	634,497	268,227

Ризик концентрације

Група контролише ризик концентрације тако што ограничава и прати изложеност према одређеним групама, пре свега по врстама клијената и пласмана, индустријским секторима, географским подручјима и земљама порекла дужника.

Преглед кредита и пласмана по регионима

	2012.		У хиљадама динара 2011.	
	Бруто	Нето	Бруто	Нето
Србија	190,675,434	174,241,038	161,065,272	145,947,276
Црна Гора	7,647,522	6,724,387	6,109,048	5,684,054
Босна и Херцеговина	9,840,089	9,356,368	7,691,252	7,320,408
Европска Унија	5,417,326	5,405,908	12,689,471	12,689,420
USA и Канада	817,117	589,142	710,096	496,170
Остало	970,762	891,511	1,692,229	1,731,285
Укупно	215,368,250	197,208,354	189,957,368	173,868,613

У зависности од општих економских кретања и кретања у појединим индустријским секторима, Група врши диверсификацију улагања у индустријске секторе који су резистентни на утицај негативних економских кретања.

НАПОМЕНЕ УЗ КОНСОЛИДОВАНЕ ФИНАНСИЈСКЕ ИЗВЕШТАЈЕ
31. децембар 2012. године

54. УПРАВЉАЊЕ РИЗИЦИМА (наставак)

54.1. КРЕДИТНИ РИЗИК (наставак)

Ризик концентрације (наставак)

Преглед кредита и пласмана по индустријским секторима:

	2012.		У хиљадама динара 2011.	
	Бруто	Нето	Бруто	Нето
Финансије и осигурање	7,542,703	7,396,075	8,966,710	4,996,400
Јавна предузећа и привредна друштва	132,035,398	120,715,619	103,236,455	92,335,851
Пољопривреда	6,777,851	6,502,939	5,005,175	4,654,266
Прерађивачка индустрија	41,007,522	34,679,540	36,836,646	30,359,208
Електрична енергија	6,591,377	6,585,426	359,237	358,117
Грађевинарство	8,731,397	7,845,410	10,099,260	9,500,671
Трговина на велико и мало	44,405,949	41,949,966	36,081,056	33,938,519
Услугне делатности	20,738,041	19,478,187	10,462,370	9,338,911
Активности у вези са некретним имовинама	3,783,261	3,674,151	4,392,710	4,186,159
Предузетници	2,412,946	2,142,893	1,966,268	1,705,354
Јавни сектор	2,738,635	2,704,260	2,095,992	2,062,761
Становништво	57,094,704	54,482,783	51,633,644	49,325,025
Страна лица	7,192,531	6,878,458	15,095,469	18,897,217
Други комитенати	6,351,333	2,888,266	6,962,831	4,546,005
Укупно	<u>215,368,250</u>	<u>197,208,354</u>	<u>189,957,368</u>	<u>173,868,613</u>

У зависности од општих економских кретања и кретања у појединим индустријским секторима, Група врши диверсификацију улагања у индустријске секторе који су резистентни на утицај негативних економских кретања.

Преглед кредита и пласмана по врстама клијената:

	2012.		У хиљадама динара 2011.	
	Бруто	Нето	Бруто	Нето
Привредни клијенти	143,090,089	130,631,053	120,060,887	108,898,174
Велики клијенти	85,321,470	80,149,667	67,223,436	62,692,794
Мали и средњи клијенти	38,943,182	32,529,589	36,688,914	30,809,341
Остало	18,825,437	17,951,797	16,148,537	15,396,039
Банке	5,976,735	4,239,648	12,603,444	10,985,975
Становништво	66,301,426	62,337,653	57,293,037	53,984,464
Физичка лица	53,731,870	51,426,768	47,819,186	45,835,227
Пољопривредни клијенти	3,419,035	3,111,982	3,834,640	3,489,798
Микро бизнис	9,150,521	7,798,903	5,639,211	4,659,439
Укупно	<u>215,368,250</u>	<u>197,208,354</u>	<u>189,957,368</u>	<u>173,868,613</u>

Ванбилансне ставке

Група, осим кредитне изложености, има и ванбилансну изложеност (гаранције, акредитиви...) по основу којих има потенцијалну обавезу да изврши плаћање за рачун трећих лица. За ванбилансну изложеност Група користи исте контролне процесе и процедуре који се користе за кредитни ризик.

НАПОМЕНЕ УЗ КОНСОЛИДОВАНЕ ФИНАНСИЈСКЕ ИЗВЕШТАЈЕ
31. децембар 2012. године

54. УПРАВЉАЊЕ РИЗИЦИМА (наставак)

54.1. КРЕДИТНИ РИЗИК (наставак)

Ванбилансне ставке (наставак)

	2012		У хиљадама динара 2011	
	Бруто	Нето	Бруто	Нето
	Категорија 1	15,964,731	15,944,106	15,360,136
Категорија 2	16,144,436	16,074,612	10,894,936	10,798,922
Категорија 3	1,858,604	1,818,522	5,850,012	5,765,362
Категорија 4	678,778	619,174	177,136	176,774
Категорија 5	475,962	144,858	540,886	227,353
Укупно	35,122,511	34,601,272	32,823,106	32,303,853

Средства заштите од кредитног ризика (коллатерал)

У циљу заштите од изложености кредитном ризику, поред редовног праћења пословања клијената, Група прибавља и инструменте обезбеђења (коллатерале), којима се обезбеђује наплата потраживања и минимизира кредитни ризик. У зависности од процене могућности измирења уговорених обавеза, дефинише се степен покрића пласмана, како би се у случају неизвршавања обавеза дужника, активирањем коллатерала реално могла наплатити потраживања. Количина и тип потребног коллатерала зависи од процене кредитног ризика.

Као стандардне инструменте обезбеђења чланице Групе прибављају уговорно овлашћење и менице, док се као додатни инструменти, у зависности од процене кредитног ризика и врсте пласмана уговарају:

- За комерцијалне кредите – залог на покретним и непокретним стварима (хипотеке), депозите, банкарске, корпоративне и гаранције државе, јемства, залог на хартијама од вредности.
- За кредите становништву – хипотеке, депозити, јемства солидарног дужника, осигурање Националне корпорације за осигуравање стамбених кредита код матичне Банке.

Приликом процене непокретности или залог на покретној имовини, чланице Групе ангажују овлашћене проценитеље како би потенцијални ризик од нереалне процене свела на најмању могућу меру. Непокретност, роба, опрема и остале покретне ствари, које су предмет залог морају бити и осигуране од стране осигуравајућег друштва прихватљивог за Групу, а полисе винкулиране у корист чланица Групе.

Чланице Групе прате тржишну вредност коллатерала и у случају потребе могу захтевати додатни коллатерал, у складу са закљученим уговором.

Политика Групе је да се може наплатити из коллатерала и средства искористити на смањење или отплату дуга.

НАПОМЕНЕ УЗ КОНСОЛИДОВАНЕ ФИНАНСИЈСКЕ ИЗВЕШТАЈЕ
31. децембар 2012. године

54. УПРАВЉАЊЕ РИЗИЦИМА (наставак)

54.1. КРЕДИТНИ РИЗИК (наставак)

Средства заштите од кредитног ризика (колатерал) (наставак)

Фер вредност колатерала

	У хиљадама динара	
	Кредити и пласмани	
	2012.	2011.
I. Појединачна исправка вредности		
Хипотеке	65,336,749	58,975,153
Депозит	60,548	55,919
Гаранције	1,609,385	483,035
Залога на хартијама од вредности	15,716,170	7,537,613
Ручна залога	19,263,160	11,585,786
Остало	16,785,877	5,855,098
Укупно	118,771,889	84,492,604
II. Групна исправка вредности		
Хипотеке	165,434,823	169,234,684
Депозит	1,994,985	1,793,086
Гаранције	11,066,906	11,252,929
Залога на хартијама од вредности	18,651,733	26,972,376
Ручна залога	48,242,816	19,500,286
Остало	44,868,606	34,823,756
Укупно	290,259,869	263,577,117
III. Доспели, а неисправљени пласмани		
Хипотеке	1,815,242	5,368,775
Депозит	19,283	88,711
Гаранције	708	946
Залога на хартијама од вредности	1,178	456,170
Ручна залога	162,991	209,301
Остало	477,978	806,445
Укупно	2,477,380	6,930,348
IV. Недоспели неисправљени пласмани		
Хипотеке	9,065,679	5,213,884
Депозит	519,132	392,421
Гаранције	-	19,839
Залога на хартијама од вредности	821	13,771
Ручна залога	318,679	631,045
Остало	1,425,414	1,114,003
Укупно	11,329,725	7,384,963
Укупно фер вредност	422,838,863	362,385,032

НАПОМЕНЕ УЗ КОНСОЛИДОВАНЕ ФИНАНСИЈСКЕ ИЗВЕШТАЈЕ
31. децембар 2012. године

54. УПРАВЉАЊЕ РИЗИЦИМА (наставак)

54.1. КРЕДИТНИ РИЗИК (наставак)

Средства заштите од кредитног ризика (коллатерал) (наставак)

Фер вредност коллатерала

На дан 31. децембра 2012. године Група располаже некретнинама стеченим наплатом потраживања, и то:

Средства обезбеђења преузета по основу наплате кредита	У хиљадама динара	
	2012.	2011.
Стамбени објекти	432,680	479,524
Пословни објекти	1,623,786	1,194,635
Земљиште и шуме	398,835	276,603
Опрема	82,195	1,493
Укупно (напомена 33)	2,537,496	1,952,255
Исправка вредности	(126,790)	(7,742)
Фер вредност	2,410,706	1,944,513

54.2. РИЗИК ЛИКВИДНОСТИ

Група у свом пословању поштује основне принципе ликвидности, остварујући довољан ниво средстава за покриће обавеза насталих у кратком року, односно поштује принцип солвентности формирањем оптималног односа између капитала и обавеза и формирањем довољног нивоа резерви ликвидности које не угрожавају остваривање планираног поврата на капитал.

Ризик ликвидности, као могућност настанка одређених неповољних догађаја са негативним ефектима на финансијски резултат и капитал Групе испољава се у немогућности чланица Групе да испуњавају своје доспеле обавезе. Ризик ликвидности може се јавити у виду ризика извора средстава и као тржишни ризик ликвидности.

Проблем са ликвидношћу са аспекта извора средстава односи се на структуру пасиве и обавеза и изражава се кроз неадекватан однос дугорочних и краткорочних извора финансирања, значајно учешће нестабилних извора, краткорочних извора или њихове концентрације. Са друге стране ризик ликвидности испољава се кроз дефицит резерви и отежаног или немогућег прибављања ликвидних средстава по прихватљивим тржишним ценама.

Група је успоставила одговарајућу организациону структуру, којом се врши јасно разграничавање процеса преузимања ризика ликвидности од процеса његовог управљања. Примарну улогу у процесу управљања ризиком ликвидности врши Одбор за ликвидности и Одбор за управљање активом и пасивом матичне Банке у оквиру својих надлежности, као и остали надлежни одбори чланица, чије одлуке могу утицати на изложеност чланица Групе и Групе овом ризику.

У циљу минимизирања ризика ликвидности, Група:

- врши диверсификацију извора средстава, по валутама и рочности;
- формира довољан ниво резерви ликвидности;
- управља новчаним средствима;
- прати будуће новчане токове и ликвидност на дневном нивоу;
- управља тржишним изворима;
- лимитира основне изворе кредитног ризика које имају најзначајнији утицај на ризик ликвидности;
- дефинише и периодично тестира планове за управљање ликвидношћу у кризним ситуацијама.

Процес управљања ризиком ликвидности спроводи се кроз идентификацију, мерење, ублажавање, праћење, контролу и извештавање о ризику ликвидности.

НАПОМЕНЕ УЗ КОНСОЛИДОВАНЕ ФИНАНСИЈСКЕ ИЗВЕШТАЈЕ
31. децембар 2012. године

54. УПРАВЉАЊЕ РИЗИЦИМА (наставак)

54.2. РИЗИК ЛИКВИДНОСТИ (наставак)

Идентификација ризика ликвидности подразумева свеобухватно и благовремено идентификовање узрока који доводе до настанка ризика ликвидности и подразумева утврђивање текуће изложености ризику ликвидности, као и изложености ризику ликвидности по основу нових пословних производа и активности.

Мерење, односно процена ризика ликвидности представља квантитативну и/или квалитативну процену идентификованог ризика ликвидности, коришћењем следећих метода:

- ГАП анализа;
- Рацио анализа;
- Стрес тест.

Ублажавање подразумева одржавање ризика ликвидности на прихватљивом нивоу за ризични профил Групе, кроз дефинисање система лимита изложености који обухвата регулаторне и интерне лимите и благовремено предузимање мера за умањење ризика као и пословање у оквиру поменутих лимита.

Контрола и праћење ризика ликвидности обухвата процес праћења усклађености са утврђеним лимитима, као и мониторинг дефинисаних мера за умањење изложености ризику ликвидности Групе. Контрола ризика ликвидности подразумева контролу на свим нивоима управљања ризиком ликвидности као и независан систем контроле који спроводе организациони делови надлежни за интерну ревизију и праћење усклађености пословања.

Извештавање о ризику ликвидности обухвата систем интерног и екстерног извештавања, спроводи се на дневном нивоу и по утврђеној динамици, а у складу са дефинисаним системом.

Група усклађује своје пословање са регулаторно прописаним показатељем ликвидности и ужим показатељем ликвидности за банке, за које су прописани лимити за један радни дан, три радна дана, односно просек свих радних дана у месецу. Током 2012. године показатељ ликвидности и ужи показатељ ликвидности су се кретали знатно изнад дефинисаних лимита.

Група и чланице Групе усклађују своје пословање са прописаним показатељем ликвидности и то: 0.8 обрачунат за један радни дан, затим 0.9 не дуже од три узастопна радна дана, односно минимум 1 као просек свих радних дана у месецу. Поред усклађивања са прописаним лимитима показатеља ликвидности, Група и чланице Групе усклађују своје пословање са приписаним ужим показатељем ликвидности, и то: 0.5 обрачунат за један радни дан, затим минимум 0.6 не дуже од три узастопна радна дана, односно минимум 0.7 као просек свих радних дана у месецу.

Усклађеност са регулаторно прописаним показатељем ликвидности и ужим показатељем ликвидности Групе:

	Показатељ ликвидности		Ужи показатељ ликвидности	
	2012.	2011.	2012.	2011.
На дан 31. децембар	2.20	2.33	2.04	1.96
Просек за период	2.35	2.30	2.00	1.76
Максималан за период	3.35	3.29	2.74	2.58
Минималан за период	1.07	1.37	0.95	1.13

Поред наведених лимита, Група и чланице Групе усклађују своје пословање и са интерно дефинисаним лимитима. Интерни лимити дефинисани су на основу интерног извештаја о ГАП-у ликвидности, који обухвата све билансне позиције.

НАПОМЕНЕ УЗ КОНСОЛИДОВАНЕ ФИНАНСИЈСКЕ ИЗВЕШТАЈЕ
31. децембар 2012. године
54. УПРАВЉАЊЕ РИЗИЦИМА (наставак)**54.2. РИЗИК ЛИКВИДНОСТИ (наставак)**

Усклађеност са интерно дефинисаним лимитима ликвидности последњег дана је била следећа:

	Лимити	2012.	2011.
ГАП до 1 месеца / Укупна актива	Мах (10%)	9.58%	9.67%
Кумулативни ГАП до 3 месеца / Укупна актива	Мах (20%)	(9.73%)	(6.47%)

Рочна структура монетарне активе и монетарне пасиве на дан 31. децембра 2012. године:

	До 1 месеца	Од 1 - 3 месеца	Од 3 - 12 месеци	Од 1 - 5 година	У хиљадама динара	
					Преко 5 година	Укупно
Монетарна актива						
Готовина и готовински еквиваленти	42,052,826	-	-	-	-	42,052,826
Опозиви депозити и кредити	45,826,369	-	-	-	-	45,826,369
Потраживања по основу камата и накнада	1,744,180	-	-	-	-	1,744,180
Дати кредити и депозити	24,263,365	13,446,306	51,931,856	66,222,978	38,551,617	194,416,122
Хартије од вредности	7,861,152	3,070,639	14,247,453	16,926,835	110,080	42,216,159
Удели (учешћа)	-	-	-	-	436,210	436,210
Остали пласмани	2,372,758	823,035	33,924	411	-	3,230,128
Остала средства	1,580,904	5,199	4,737	208,045	-	1,798,885
	<u>125,701,554</u>	<u>17,345,179</u>	<u>66,217,970</u>	<u>83,358,269</u>	<u>39,097,907</u>	<u>331,720,879</u>
Монетарна пасива						
Трансакциони депозити	45,840,849	-	-	-	-	45,840,849
Остали депозити	69,367,073	27,794,307	84,830,659	22,091,703	560,651	204,644,393
Примљени кредити	621,164	11,119	54,833	321,445	403,401	1,411,962
Обавезе по основу камата и накнада	191,129	-	-	-	-	191,129
Остале обавезе	5,293,805	390,564	1,420,202	16,437,639	2,316,517	25,858,727
	<u>121,314,020</u>	<u>28,195,990</u>	<u>86,305,694</u>	<u>38,850,787</u>	<u>3,280,569</u>	<u>277,947,060</u>
Рочна неусклађеност на дан						
На дан 31. децембра 2012. године	<u>4,387,534</u>	<u>(10,850,811)</u>	<u>(20,087,724)</u>	<u>44,507,482</u>	<u>35,817,338</u>	<u>53,773,819</u>
На дан 31. децембра 2011. године	<u>(21,786,888)</u>	<u>(24,655,868)</u>	<u>13,504,272</u>	<u>39,537,527</u>	<u>31,680,824</u>	<u>38,279,867</u>

Извештај о рочној структури монетарне активе и пасиве садржи монетарне билансне позиције распоређене према преосталом року доспећа. У складу са наведеним, коришћена је конзервативна претпоставка да ће сви трансакциони и депозити по виђењу бити повучени у року до једног месеца.

Руководство Групе верује да одговарајућа диверсификација портфолија депозита по броју и врсти депонената, као и претходно искуство Групе пружају добар предуслов за постојање стабилне и дугорочне депозитне базе, односно по том основу се не очекују значајнији одливи средстава.

НАПОМЕНЕ УЗ КОНСОЛИДОВАНЕ ФИНАНСИЈСКЕ ИЗВЕШТАЈЕ
31. децембар 2012. године

54. УПРАВЉАЊЕ РИЗИЦИМА (наставак)

54.3. ТРЖИШНИ РИЗИК

Тржишни ризик представља могућност настанка негативних ефеката на финансијски резултат и капитал Групе услед промена тржишних варијабли и обухвата каматни ризик, девизни ризик и остале тржишне ризике. Група је изложена тржишним ризицима по основу ставки из књиге трговања и банкарске књиге.

Група је изложена каматном ризику, девизном ризику, ризику промене цена хартија од вредности, ризику друге уговорне стране и ризику измирења испоруке по основу ставки које се налазе у књизи трговања. Књига трговања садржи билансне и ванбилансне позиције средстава и обавеза по основу финансијских инструмената који се држе са намером трговања или ради заштите позиција у другим финансијским инструментима, који се воде у тој књизи и за које не постоје ограничења да се њима тргује, нити постоје ограничења да се ове позиције заштите од ризика.

КАМАТНИ РИЗИК

Група је изложена каматном ризику на позицијама у банкарској књизи који се одражава на могућност настанка негативних ефеката на финансијски резултат и капитал Групе услед промене каматних стопа.

Група врши управљање следећим видовима каматног ризика:

- Ризиком временске неусклађености доспећа и поновног одређивања цена (реприцинг ризик);
- Ризику криве приноса (yield curve risk) – коме је изложена услед промене облика криве приноса;
- Базном ризику (basic risk) – коме је изложена због различитих референтних каматних стопа код каматно осетљивих позиција са сличним карактеристикама што се тиче доспећа или поновног одређивања цена;
- Ризику опција (optionality risk) – коме је изложена због уговорних одредаба у вези с каматно осетљивим позицијама (кредити с могућношћу превремене отплате, депозити с могућношћу превременог повлачења и друго).

Основни циљ управљања каматним ризиком је одржавање прихватљивог нивоа изложености каматном ризику са аспекта утицаја на финансијски резултат, вођењем адекватне политике рочне усклађености периода поновног формирања каматне стопе, усклађивања одговарајућих извора са пласманима према врсти каматне стопе и рочности, као и пројекцијом кретања криве приноса на иностраном и домаћем тржишту. Превасходно, Група управља маргиним интерног приноса кроз цену кредита и депозита, фокусирајући се на каматну маржу.

Група посебно сагледава утицај промене каматних стопа и структуре каматносноне активе и пасиве са аспекта рочности, поновног формирања каматних стопа и валутне структуре и управља њиховим утицајем на економску вредност капитала.

Процес управљања каматним ризиком спроводи се кроз идентификацију, мерење, ублажавање, праћење, контролу и извештавање о каматном ризику.

Идентификација каматног ризика подразумева свеобухватно и благовремено идентификовање узрока који доводе до настанка ризика и подразумева утврђивање текуће изложености као и изложености каматном ризику по основу нових пословних производа и активности.

Мерење, односно процена каматног ризика представља квантитативну и/или квалитативну процену идентификованог каматног ризика коришћењем следећих метода:

- ГАП анализа;
- Рацио анализа;
- Дурација;
- Економска вредност капитала;
- Стрес тест.

НАПОМЕНЕ УЗ КОНСОЛИДОВАНЕ ФИНАНСИЈСКЕ ИЗВЕШТАЈЕ
31. децембар 2012. године

54. УПРАВЉАЊЕ РИЗИЦИМА (наставак)

54.3. ТРЖИШНИ РИЗИК (наставак)

КАМАТНИ РИЗИК (наставак)

Ублажавање каматног ризика подразумева одржавање ризика на прихватљивом нивоу за ризични профил Групе. Ублажавање каматног ризика подразумева процес дефинисања система лимита изложености Групе каматном ризику и предузимање и спровођење мера за ублажавање каматног ризика. Контрола и праћење каматног ризика обухвата процес праћења усклађености са успостављеним системом лимита, као и мониторинг дефинисаних мера за умањење изложености каматном ризику чланица Групе. Контрола каматног ризика подразумева контролу на свим нивоима управљања као и независан систем контроле који спроводе организациони делови надлежни за интерну ревизију и праћење усклађености пословања.

Извештавање о каматном ризику подразумева јасно детерминисан систем интерног извештавања надлежних одбора и органа чланица Групе о управљању каматним ризиком.

Интерни лимити детерминишу се на основу интерног извештаја о каматном ГАП-у, који обухвата све позиције биланса.

Усклађеност Групе са интерно дефинисаним лимитима каматног ризика последњег дана била је следећа:

	<u>Лимити</u>	<u>2012.</u>	<u>2011.</u>
Релативни ГАП	Мах (15%)	(2.81%)	(5.36%)
Коефицијент диспаратета	0.75 – 1.25	0.96	0.94
Рацио економске вредности капитала	<u>Мах 20%</u>	<u>5.40%</u>	<u>9.70%</u>

Изложеност каматном ризику може се сагледати и на основу Извештаја о ГАП-у каматног ризика монетарне активе и пасиве:

Извештај о ГАП -у – каматног ризика монетарног подбиланса на дан 31. децембра 2012. године:

	До 1 месеца	Од 1 - 3 месеца	Од 3 - 12 месеци	Од 1 - 5 година	Преко 5 година	Каматнонос ни део	У хиљадама динара	
							Некаматнонос ни део	Укупно
Монетарна актива								
Готовина и готовински еквиваленти	20,101,046	-	-	-	-	20,101,046	21,951,780	42,052,826
Опозиви депозити и кредити	6,405,982	-	-	-	-	6,405,982	39,420,387	45,826,369
Потраживања по основу камата и накнада	-	-	-	-	-	-	1,744,180	1,744,180
Дати кредити и депозити	62,044,925	23,100,789	52,320,479	37,359,598	19,574,798	194,400,589	15,533	194,416,122
Хартије од вредности	7,953,442	5,901,066	13,704,999	12,491,898	-	40,051,405	2,164,754	42,216,159
Удели (учешћа)	-	-	-	-	-	-	436,210	436,210
Остали пласмани	1,342,598	172,795	34,217	-	-	1,549,610	1,680,518	3,230,128
Остала средства	29,499	-	2	-	-	29,501	1,769,384	1,798,885
	<u>97,877,492</u>	<u>29,174,650</u>	<u>66,059,697</u>	<u>49,851,496</u>	<u>19,574,798</u>	<u>262,538,133</u>	<u>69,182,746</u>	<u>331,720,879</u>
Монетарна пасива								
Трансакциони депозити	45,840,849	-	-	-	-	45,840,849	-	45,840,849
Остали депозити	73,170,622	24,328,160	84,193,703	22,001,117	551,737	204,245,339	399,054	204,644,393
Примљени кредити	620,872	611,214	-	-	179,113	1,411,199	763	1,411,962
Обавезе по основу камата и накнада	-	-	-	-	-	-	191,129	191,129
Остале обавезе	2,342,380	319	519	6,398,634	6,263,748	15,005,600	10,853,127	25,858,727
	<u>121,974,723</u>	<u>24,939,693</u>	<u>84,194,222</u>	<u>28,399,751</u>	<u>6,994,598</u>	<u>266,502,987</u>	<u>11,444,073</u>	<u>277,947,060</u>
Неусклађеност каматног ризика на дан								
31. децембра 2012.	<u>(24,097,231)</u>	<u>4,234,957</u>	<u>(18,134,525)</u>	<u>21,451,745</u>	<u>12,580,200</u>	<u>(3,964,854)</u>	<u>57,738,673</u>	<u>53,773,819</u>
31. децембра 2011.	<u>(1,056,639)</u>	<u>(24,150,543)</u>	<u>(37,487,604)</u>	<u>24,765,663</u>	<u>22,831,482</u>	<u>(15,097,641)</u>	<u>53,377,508</u>	<u>38,279,867</u>

НАПОМЕНЕ УЗ КОНСОЛИДОВАНЕ ФИНАНСИЈСКЕ ИЗВЕШТАЈЕ
31. децембар 2012. године

54. УПРАВЉАЊЕ РИЗИЦИМА (наставак)

54.3. ТРЖИШНИ РИЗИК (наставак)

КАМАТНИ РИЗИК (наставак)

Извештај о ГАП-у каматног ризика монетарног подбиланса садржи монетарне билансне позиције распоређене према периоду поновног формирања каматне стопе или преосталом периоду до доспећа, у зависности од тога који период је краћи. У складу са наведеним, коришћена је конзервативна претпоставка да ће сви трансакциони и депозити по виђењу бити повучени у року до једног месеца.

Руководство чланица Групе верује да одговарајућа усклађеност позиција по врсти каматне стопе и периоду поновног формирања пружа добар предуслов за постојање са захтеваним финансијским резултатом уз очување економске вредности капитала.

ДЕВИЗНИ РИЗИК

Група је изложена девизном ризику који се манифестује кроз могућност настанка негативних ефеката на финансијски резултат и капитал услед промене међувалутних односа, промене вредности домаће валуте у односу на стране валуте, промене међувалутних парова две стране валуте или промене вредности злата и других племенитих метала. Девизном ризику изложене су све позиције садржане у банкарској књизи и књизи трговања у страниој валути и злату, као и динарске позиције индексирани валутном клаузулом.

Основни циљеви политике управљања девизним ризиком Групе су максимизирање приноса на одређеном нивоу ризика, минимизирања негативног утицаја на финансијски резултат, очувања потребног нивоа адекватности капитала и развој активности Групе у складу са пословним могућностима и развојем тржишта, а у циљу остварења конкурентских предности. У циљу минимизирања изложености девизном ризику Група врши диверсификацију валутне структуре портфолија и валутне структуре обавеза, усклађивање отворених позиција по појединим валутама, поштујући принципе рочне трансформације средстава.

Група је успоставила одговарајућу организациону структуру, којом се врши јасно разграничавање процеса преузимања девизног ризика од процеса његовог управљања.

Процес управљања девизним ризиком спроводи се кроз идентификацију, мерење, ублажавање, праћење, контролу и извештавање о девизном ризику.

Идентификовањем девизног ризика Група на свеобухватан начин благовремено идентификује узроке који доводе до настанка девизног ризика и подразумева утврђивање текуће изложености девизном ризику, као и изложености девизном ризику по основу нових пословних производа и активности, на позицијама које се воде у банкарској књизи и књизи трговања.

Мерење, односно процена девизног ризика представља квантитативну и/или квалитативну процену идентификованог девизног ризика, коришћењем следећих техника:

- ГАП анализу и показатељ девизног ризика;
- VaR;
- стрес тест;
- backtesting.

Ублажавање девизног ризика подразумева одржавање ризика на прихватљивом нивоу за ризични профил Групе кроз постављање транспарентног система лимита и дефинисање мера за ублажавање девизног ризика.

Контрола и праћење девизног ризика обухвата праћење и надзор усклађености позиција са интерно и екстерно дефинисаним лимитима, као и мониторинг дефинисаних и предузетих мера. Континуираним праћењем и контролом девизног ризика омогућено је благовремено предузимање мера у циљу одржавања девизног ризика у оквиру дефинисаних лимита. Контрола девизног ризика подразумева контролу на свим нивоима управљања као и независан систем контроле који спроводе организациони делови надлежни за интерну ревизију и праћење усклађености пословања.

НАПОМЕНЕ УЗ КОНСОЛИДОВАНЕ ФИНАНСИЈСКЕ ИЗВЕШТАЈЕ
31. децембар 2012. године
54. УПРАВЉАЊЕ РИЗИЦИМА (наставак)**54.3. ТРЖИШНИ РИЗИК (наставак)****ДЕВИЗНИ РИЗИК (наставак)**

Група одређује ризични профил и склоност ка ризику, дефинисањем регулаторних и интерних лимита изложености.

Група усклађује своје пословање са регулаторно прописаним показатељем девизног ризика, који представља однос између укупне отворене девизне позиције и позиције у злату у односу на капитал Групе. Група је дужна да обезбеди да њена нето девизна позиција не прелази 20% капитала.

Преглед укупне ризичне девизне позиције и регулаторно дефинисаног показатеља
девизног ризика на дан 31. децембра:

	<u>2012.</u>	<u>2011.</u>
Укупна ризична девизна позиција	6,743,764	6229,554
Показатељ девизног ризика	14.29%	18.86%
Регулаторно прописан лимити	<u>20%</u>	<u>20%</u>

Преглед монетарне aktive и монетарне пасиве по валутама на дан 31. децембра 2012.
године:

	У хиљадама динара							
	EUR	USD	CХФ	Остале валуте	Укупно у валути	Девизна клаузула	Динарске позиције	
Монетарна актива								
Готовина и готовински еквиваленти	13,204,796	1,423,888	1,915,193	1,007,490	17,551,367	-	24,501,459	42,052,826
Опозиви депозити и кредити	32,045,738	7,466,619	-	2,314,012	41,826,369	-	4,000,000	45,826,369
Потраживања по основу камата и накнада	192,654	-	-	96,967	289,621	75,522	1,379,037	1,744,180
Дати кредити и депозити	23,169,852	2,074,050	-	2,775,970	28,019,872	123,972,655	42,423,595	194,416,122
Хартије од вредности	23,150,343	-	-	-	23,150,343	170,701	18,895,115	42,216,159
Удели (учешћа)	65	-	-	-	65	-	436,145	436,210
Остали пласмани	1,596,354	671,422	-	1,444	2,269,220	-	960,908	3,230,128
Остала средства	309,679	61,932	1	17,403	389,015	40,205	1,369,665	1,798,885
	<u>93,669,481</u>	<u>11,697,911</u>	<u>1,915,194</u>	<u>6,213,286</u>	<u>113,495,872</u>	<u>124,259,083</u>	<u>93,965,924</u>	<u>331,720,879</u>
Монетарна пасива								
Трансакциони депозити	13,683,148	1,116,510	610,238	1,799,460	17,209,356	2,215,375	26,416,118	45,840,849
Остали депозити	156,571,178	10,451,426	5,463,383	1,193,639	173,679,626	12,816,039	18,148,728	204,644,393
Примљени кредити	455,751	51,990	13,093	3,836	524,670	637,329	249,963	1,411,962
Обавезе по основу камата и накнада	5,302	285	-	1,711	7,298	3,185	180,646	191,129
Остале обавезе	22,191,380	68,995	1,947,469	143,481	24,351,325	1,278	1,506,124	25,858,727
	<u>192,906,759</u>	<u>11,689,206</u>	<u>8,034,183</u>	<u>3,142,127</u>	<u>215,772,275</u>	<u>15,673,206</u>	<u>46,501,579</u>	<u>277,947,060</u>
Нето девизна позиција на дан								
31. децембра 2012.	<u>(99,237,278)</u>	<u>8,705</u>	<u>(6,118,989)</u>	<u>3,071,159</u>	<u>(102,276,403)</u>	<u>108,585,877</u>	<u>47,464,345</u>	<u>53,733,819</u>
31. децембра 2011.	<u>(86,082,413)</u>	<u>5,490</u>	<u>(5,795,519)</u>	<u>2,760,807</u>	<u>(89,111,635)</u>	<u>94,489,409</u>	<u>32,902,093</u>	<u>38,279,867</u>

НАПОМЕНЕ УЗ КОНСОЛИДОВАНЕ ФИНАНСИЈСКЕ ИЗВЕШТАЈЕ
31. децембар 2012. године**54. УПРАВЉАЊЕ РИЗИЦИМА (наставак)****54.4. ОПЕРАТИВНИ РИЗИК**

Оперативни ризик је ризик од могућег настанка негативних ефеката на финансијски резултат и капитал Групе услед пропуста (намерних и ненамерних) у раду запослених, неодговарајућих унутрашњих процедура и процеса, неадекватног управљања информационом и другим системима у банци, као и услед наступања непредвидивих екстерних догађаја. Оперативни ризик укључује и правни ризик.

Оперативни ризик се дефинише као догађај који је настао као резултат неодговарајућих или неуспешних интерних процеса, поступака запослених и система или системских и других спољашњих догађаја, интерне и екстерне преваре, праксе запошљавања и безбедности на радном месту, потраживања клијената, дистрибуције производа, новчаних казни и пенала услед повреда, штете нанете материјалној имовини, поремећаја у пословању и системских пропуста и управљања процесима.

Група догађаје оперативног ризика прати и по следећим линијама пословања: финансирање привредних субјеката, трговина и продаја, брокерски послови са физичким лицима, банкарски послови с привредним друштвима, банкарски послови с физичким лицима, платни промет, агенцијске услуге и управљање имовином.

Процес управљања оперативним ризиком представља интегрални део активности Групе који се спроводи на свим нивоима и омогућава идентификацију, мерење, ублажавање, праћење и контролу и извештавање о оперативним ризицима пре њихове реализације и у континуитету у складу са захтевима и роковима регулативе. Постојећи процес се ослања на поуздане методе мерења изложености оперативним ризицима, базу података о оперативним губицима, ажуран систем контроле и извештавања.

Група на дневном нивоу прати догађаје оперативних ризика и управља оперативним ризицима. У циљу ефикасног праћења оперативног ризика, у сваком организационом делу Групе именовани су запослени за оперативне ризике, који су одговорни за тачност и ажурност података о свим догађајима оперативног ризика, као и за евиденцију свих насталих догађаја у базу података оперативних ризика. Организациони део Групе у чијој је надлежности управљање ризицима врши мониторинг и извештавање о оперативним ризицима Управном одбору, Извршном одбору и Одбору за ревизију.

Мерење, односно процена оперативног ризика Групе врши се кроз квантитативну и/или квалитативну процену идентификованог оперативног ризика. Група спроводи мерење изложености оперативним ризицима кроз евиденцију догађаја, самопроцењивање и стресно тестирање оперативног ризика. Самопроцењивање подразумева процену изложености ризицима од стране организационих делова у складу са мапом идентификованих оперативних ризика мерењем могућег распона, значаја за пословање и учесталости догађаја који могу да проузрокују губитке, идентификовањем нивоа контроле које области пословања имају над овим ризицима и мере за побољшање. Стрес тест представља технику управљања оперативним ризиком, којом се процењује потенцијални утицај специфичних догађаја и/или промене више финансијских варијабли на изложеност оперативном ризику Групе.

Група не може елиминисати све оперативне ризике, али увођењем одговарајућег контролног оквира, мониторингом и ублажавањем потенцијалних ризика успоставља процес управљања оперативним ризиком. Група предузима мере у циљу ублажавања оперативних ризика и проактивног реаговања на потенцијалне догађаје оперативних ризика кроз перманентно праћење свих активности, примену адекватног и поузданог информационог система и оријентацијом на пројектни приступ, а чијим спровођењем се унапређује пословна пракса и оптимизују пословни процеси Групе.

Путем поузданог извештавања о реализацији мера за ублажавање оперативних ризика, Група је успоставила систем за мониторинг активности које предузимају организациони делови Групе у циљу умањења оперативних ризика и превентивног реаговања на догађаје оперативних ризика који су у настајању. Група процењује ризик поверавања активности трећим лицима за обављање одређених активности у вези са пословањем Групе, а на основу уговора закљученог са тим лицима којима се јасно одређују услови, права, обавезе и одговорности уговорених страна.

НАПОМЕНЕ УЗ КОНСОЛИДОВАНЕ ФИНАНСИЈСКЕ ИЗВЕШТАЈЕ

31. децембар 2012. године

54. УПРАВЉАЊЕ РИЗИЦИМА (наставак)**54.4. ОПЕРАТИВНИ РИЗИК (наставак)**

У циљу несметаног и континуираног функционисања свих значајних система и процеса Групе, као и ограничавања губитака у ванредним ситуацијама, Група је усвојила План за обезбеђење континуитета пословања, а у циљу поновног успостављања опоравка система информационе технологије у случају прекида пословања, Група је усвојила План опоравка активности у случају катастрофа.

54.5. РИЗИЦИ УЛАГАЊА

Ризик улагања Групе представља ризик улагања у друга правна лица и у основна средства. Улагање Групе у једно лице које није лице у финансијском сектору може бити до 10% капитала Групе, при чему се под овим улагањем подразумева улагање којим чланице Групе стичу удео или акције лица које није лице у финансијском сектору. Укупна улагања Групе у лица која нису лица у финансијском сектору и у основна средства Групе, могу бити до 60% капитала Групе, с тим што се ово ограничење не односи на стицање акција ради њихове даље продаје у року од шест месеци од дана стицања.

54.6. РИЗИК ИЗЛОЖЕНОСТ

Велика изложеност Групе према једном лицу или групи повезаних лица, укључујући и лица повезана са Групом, јесте изложеност која износи преко 10% капитала Групе.

У свом пословању, Група води рачуна о усклађености са регулаторно дефинисаним лимитима изложености:

- изложеност према једном лицу или групи повезаних лица не сме бити већа од 25% капитала Групе;
- изложеност према лицу повезаном са Групом не сме бити већа од 5% капитала Групе, а укупна изложеност према лицима повезаним са Групом не сме прећи 20% капитала Групе;
- збир свих великих изложености Групе не сме прећи 400% капитала Групе.

Изложеност банке према једном лицу или групи повезаних лица, као и изложеност према лицима повезаним са Групом кретала се у оквиру прописаних лимита.

54.7. РИЗИК ЗЕМЉЕ

Ризик земље је ризик који се односи на земљу порекла лица према коме је Група изложена, односно ризик могућности настанка негативних ефеката на финансијски резултат и капитал Групе због немогућности чланица Групе да наплати потраживања од дужника из разлога који су последица политичких, економских или социјалних прилика у земљи порекла дужника. Ризик земље обухвата следеће ризике:

- политичко - економски ризик, под којим се подразумева вероватноћа остваривања губитка због немогућности чланица Групе да наплате потраживања услед ограничења утврђених акција државних и других органа земље порекла дужника, као и општих и системских прилика у тој земљи;
- ризик трансфера, под којим се подразумева вероватноћа остварења губитка због немогућности наплате потраживања исказаних у валути која није званична валута земље порекла дужника, и то услед ограничења плаћања обавеза према повериоцима из других земаља у одређеној валути која су утврђена акција државних и других органа земље дужника.

НАПОМЕНЕ УЗ КОНСОЛИДОВАНЕ ФИНАНСИЈСКЕ ИЗВЕШТАЈЕ
31. децембар 2012. године

54. УПРАВЉАЊЕ РИЗИЦИМА (наставак)

54.7. РИЗИК ЗЕМЉЕ (наставак)

Група управља ризиком земље на нивоу појединачног пласмана и на нивоу портфолија. Мерење и контролу изложености појединачног пласмана ризику земље, чланице Групе врше одређивањем категорије интерног рејтинга земље дужника, а на основу рејтинга додељеног од стране међународно признатих рејтинг агенција и утврђивањем лимита изложености као проценат од капитала Групе у зависности од категорије интерног рејтинга земље. Мерење и контролу изложености портфолија ризику земље Група врши на основу груписања потраживања према степену ризика земаља дужника.

У циљу адекватног управљања ризиком земље, Група дефинише лимите изложености појединачно по земљама порекла дужника.

54.8. УПРАВЉАЊЕ КАПИТАЛОМ

Банкарска Група континуирано управља капиталом. Основни циљеви управљања регулаторним капиталом су:

- обезбеђење континуитета пословања у неограниченом периоду у предвидљивој будућности;
- очување оптималне структуре капитала;
- минимизирање трошкова капитала;
- обезбеђење заштите од ризика;
- омогућавање раста, кроз ширење спектра услуга, односно развоја банкарске Групе увођењем нових софтверских и методолошких решења;
- очувања поверења клијената у финансијски потенцијал банкарске Групе.

Показатељ адекватности капитала представља однос капитала банкарске Групе и збира активе пондерисане кредитним ризиком, отворене девизне позиције и изложености оперативном ризику.

Регулаторни капитал банкарске Групе, представља збир основног капитала и допунског капитала, умањен за одбитне ставке. Актива пондерисана кредитним ризиком банкарске Групе утврђује се у складу са прописаним пондерима ризичности за све класе активе. Изложеност оперативном ризику је производ реципрочне вредности показатеља адекватности капитала и трогодишњег просека капиталног захтева за оперативни ризик који се утврђује множењем индикатора изложености и стопе капиталног захтева за сваку пословну линију. Капитални захтев за девизни ризик на нивоу банкарске Групе једнак је збиру појединачних капиталних захтева за овај ризик свих чланица банкарске Групе, код којих је збир нето отворене девизне позиције и апсолутне отворене позиције у злату већи од 2% њиховог капитала.

Показатељ адекватности капитала	У хиљадама динара	
	2012.	2011.
Основни капитал	52,667,051	43,190,509
Допунски капитал	5,329,728	5,852,703
Одбитне ставке од капитала	(10,799,045)	(16,004,691)
Капитал	47,197,734	33,038,521
Актива пондерисана кредитним ризиком	193,620,430	164,932,865
Изложеност оперативном ризику	16,716,267	15,506,533
Изложеност девизном ризику	368,170	436,125
Показатељ адекватности капитала (мин. 12%)	22.40%	18.27%

Стратегијом управљања капиталом, банкарска Група обезбеђује одржавање нивоа и структуре интерног капитала који пружа адекватну подршку расту пласмана, будућих извора средстава и њиховог коришћења на нивоу банкарске Групе, као и промене у регулаторним захтевима.

НАПОМЕНЕ УЗ КОНСОЛИДОВАНЕ ФИНАНСИЈСКЕ ИЗВЕШТАЈЕ
31. децембар 2012. године

54. УПРАВЉАЊЕ РИЗИЦИМА (наставак)

54.8. УПРАВЉАЊЕ КАПИТАЛОМ (наставак)

План управљања капиталом, као део система управљања капиталом, садржи:

- стратешке циљеве и период за њихово остваривање;
- начин организације процеса управљања расположивим интерним капиталом;
- процедуре планирања адекватног нивоа расположивог интерног капитала;
- начин достизања и одржавања адекватног нивоа расположивог интерног капитала;
- план пословања у случају настанка непредвиђених догађаја.

Група на континуираној основи спроводи процес интерне процене адекватности капитала у складу са природом, обимом и сложености пословних активности, а у складу са Стратегијом управљања ризицима, политикама за управљање појединачним ризицима и Стратегијом управљања капиталом.

Процес интерне процене адекватности капитала, као документован и континуиран процес испуњава следеће услове:

- заснован је на идентификацији и мерењу ризика,
- пружа свеобухватну процену и праћење ризика којима је банкарска Група изложена или може бити изложена,
- обезбеђује адекватан расположиви интерни капитал у складу са ризичним профилем банкарске Групе,
- укључен је у систем управљања банкарском Групом и доношења одлука;
- предмет је редовне анализе, праћења и провере.

Фазе процеса интерне процене адекватности капитала на нивоу банкарске Групе обухватају:

- утврђивање материјално значајних ризика, у складу са квалитативним и квантитативним критеријумима;
- обрачун износа интерних капиталних захтева;
- одређивање укупног интерног капиталног захтева;
- поређење следећих елемената:
 - капитала и расположивог интерног капитала;
 - минималних капиталних захтева и интерних капиталних захтева за појединачне ризике;
 - збира минималних капиталних захтева и укупних интерних капиталних захтева.

55. ДОГАЂАЈИ НАКОН ДАТУМА БИЛАНСА СТАЊА

Неусаглашени изводи отворених ставки

На основу анализе извршеног редовног Годишњег пописа на дан 31. децембра 2012. године, Група има неусаглашене изводе отворених ставки у износу од 918 хиљада динара. Неусаглашени изводи за 30 клијената у највећем броју случајева се односе на клијенте који оспоравају износ или начин обрачуна по основу камата и накнада.

Нереализоване приоритетне дивиденде

Нереализоване приоритетне дивиденде Матичне банке за исплату у 2013. години износе:

- из 2012. године 37,351 хиљаду динара (10.0% на номиналну вредност приоритетних акција).

Примена МРС/МСФИ од 1. јануара 2013. године у Црној Гори

Комерцијална банка а.д., Будва је спровела конверзију почетног биланса 1. јануара 2013. године, на нови контни оквир уз исказивање ефеката вредновања ставки билансне активе и ванбилансних ставки у складу са МРС 39 и МРС 37 по први пут на основу нових прописа Централне банке Црне Горе – Одлука о контном оквиру за банке и Одлука о минималним стандардима за управљање кредитним ризиком у банкама (Сл. лист Црне Горе бр. 22/12).

НАПОМЕНЕ УЗ КОНСОЛИДОВАНЕ ФИНАНСИЈСКЕ ИЗВЕШТАЈЕ
31. децембар 2012. године
55. ДОГАЂАЈИ НАКОН ДАТУМА БИЛАНСА СТАЊА (наставак)

Комерцијална банка а.д., Будва је након датума биланса стекла имовину по основу кредита одобреног предузећу Ди Бар д.о.о., Будва у износу од 316,137 хиљада динара. Решење о дефинитивном упису донето је дана 3. октобра 2012. године. Како је клаузула правоснажности, односно лист непокретности, на бази које је извршен дефинитиван упис права својине на Банку, добијен 17. јануара 2013. године, тада су се стекли сви услови за формално прокњижавање имовине Ди Бар-а на стечену активу.

56. ИЗВЕШТАЈ ПО СЕГМЕНТИМА
А. БИЛАНС СТАЊА на дан 31. децембра 2012. године

	У хиљадама динара				
	Комерцијална банка а.д., Београд	Комерцијална банка а.д., Будва	Комерцијална банка а.д., Бања Лука	КомБанк Инвест а.д., Београд	Укупно
АКТИВА					
Готовина и готовински еквиваленти	40,508,719	1,042,787	501,320	-	42,052,826
Опозиви депозити и кредити	43,053,502	458,855	2,314,012	-	45,826,369
Потраживања по основу камата накнада, продаје, продаје фер вредности деривата и других потраживања	1,547,341	99,718	96,967	154	1,744,180
Дати кредити и депозити	177,106,865	6,623,881	10,685,376	-	194,416,122
Хартије од вредности (без сопствених акција)	41,347,719	767,317	-	101,123	42,216,159
Удели (учешћа) код неповезаних правних лица	436,145	65	-	-	436,210
Остали пласмани	3,227,896	788	1,444	-	3,230,128
Нематеријална улагања	600,438	13,895	29,925	579	644,837
Основна средства и инвестиционе некретнине	7,416,846	231,006	223,437	31	7,871,320
Стална средства намењена продаји и средства пословања које се обуставља	78,763	-	-	-	78,763
Одложена пореска средства	4,896	-	-	-	4,896
Остала средства	3,372,293	1,232,868	43,475	75	4,648,711
Укупно актива	318,701,423	10,471,180	13,895,956	101,962	343,170,521
ПАСИВА					
Трансакциони депозити	39,840,884	1,703,878	4,296,087	-	45,840,849
Остали депозити	195,169,066	4,409,642	5,065,685	-	204,644,393
Примљени кредити	637,264	157,859	616,839	-	1,411,962
Обавезе по основу камата, накнада и промене вредности деривата	188,872	671	1,586	-	191,129
Резервисања	2,331,760	45,397	29,162	315	2,406,634
Обавезе за порезе	21,799	1,677	1,095	-	24,571
Обавезе из добитка	85,114	12,038	7,912	17	105,081
Одложене пореске обавезе	-	512	-	436	948
Остале обавезе	25,535,622	787,178	148,111	893	26,471,804
Укупно обавезе	263,810,381	7,118,852	10,166,477	1,661	281,097,371
КАПИТАЛ					
Капитал	40,034,550	-	62	-	40,034,612
Резерве из добити	14,785,440	178,926	184,956	-	15,149,322
Ревалоризационе резерве	867,774	-	-	-	867,774
Нереализовани губици по основу ХОВ расположивих за продају	(7,016)	-	-	-	(7,016)
Добитак	4,062,268	781,850	60,428	702	4,640,004
Губитак до нивоа капитала	-	(239,734)	-	(25,510)	-
Позитивне кумулативне разлике по основу курсирања	1,384,990	2,792	621	51	1,388,454
УКУПАН КАПИТАЛ	61,128,006	723,834	246,067	(24,757)	62,073,150
УКУПНО ПАСИВА	324,938,387	7,842,686	10,412,544	(23,096)	343,170,521
Интерес мањинских власника	-	-	62	-	62
ВАНБИЛАНСНЕ ПОЗИЦИЈЕ	203,732,334	1,062,970	3,118,407	-	207,913,711
Послови у име и за рачун трећих лица	5,013,721	36,300	-	-	5,050,021
Преузете будуће обавезе	41,542,712	384,365	1,768,866	-	43,695,943
Друге ванбилансне позиције	157,175,901	642,305	1,349,541	-	159,167,747

НАПОМЕНЕ УЗ КОНСОЛИДОВАНЕ ФИНАНСИЈСКЕ ИЗВЕШТАЈЕ
31. децембар 2012. године
56. ИЗВЕШТАЈ ПО СЕГМЕНТИМА (наставак)
Б. БИЛАНС УСПЕХА
За годину која се завршава 31. децембра 2012. године

	У хиљадама динара				
	Комерцијална банка а.д., Београд	Комерцијална банка а.д., Будва	Комерцијална банка а.д., Бања Лука	КомБанк Инвест а.д., Београд	Укупно
Приходи од камата	20,129,333	696,502	882,569	13,214	21,721,618
Расходи од камата	(9,218,758)	(152,735)	(216,686)	-	(9,588,179)
Добитак по основу камата	10,910,575	543,767	665,883	13,214	12,133,439
Приходи од накнада и провизија	5,333,827	145,309	190,381	1,855	5,671,372
Расходи накнада и провизија	(780,032)	(19,458)	(41,002)	(606)	(841,098)
Добитак по основу накнада и провизија	4,553,795	125,851	149,379	1,249	4,830,274
Нето добитак по основу продаје хартија од вредности по фер вредности кроз биланс успеха	776	-	-	114	890
Нето добитак по основу продаје хартија од вредности које су расположиве за продају	83,947	-	-	-	83,895
Нето губитак по основу продаје хартија од вредности које су расположиве за продају	-	(52)	-	-	-
Нето добитак по основу продаје осталих пласмана	-	-	-	2,124	2,124
Нето приходи од курсних разлика	-	3,757	5,434	-	-
Нето расходи од курсних разлика	(8,036,719)	-	-	(44)	(8,027,572)
Приходи од дивиденди и учешћа	2,251	-	-	-	2,251
Остали пословни приходи	241,022	7,672	3,381	31	252,106
Нето приходи по основу индиректних отписа пласмана и резервисања	-	-	-	36	-
Нето расходи по основу индиректних отписа пласмана и резервисања	(1,444,299)	(412,158)	(89,948)	-	(1,946,369)
Трошкови зарада, накнада зарада и остали лични расходи	(4,186,346)	(223,188)	(288,456)	(10,709)	(4,708,699)
Трошкови амортизације	(752,356)	(33,845)	(55,604)	(1,186)	(842,991)
Оперативни и остали пословни расходи	(4,933,005)	(240,551)	(310,344)	(4,804)	(5,488,704)
Приходи од промене вредности имовине и обавеза	17,989,493	-	-	179	17,989,672
Расходи од промене вредности имовине и обавеза	(9,852,222)	-	(3,627)	(17)	(9,855,866)
Добитак/(губитак) из редовног пословања	4,576,912	(228,747)	76,098	187	4,424,450
Порез на добит	(472,448)	(12,038)	(14,764)	(212)	(499,462)
Добитак од креираних одложених пореских средстава и смањења одложених пореских обавеза	32,885	617	-	47	33,549
Губитак од смањења одложених пореских средстава и креирања одложених пореских обавеза	(10,953)	(852)	-	(413)	(12,218)
ДОБИТАК / (ГУБИТАК)	4,126,396	(241,020)	61,334	(391)	3,946,319
Интерес мањинских власника	-	-	1	-	1

НАПОМЕНЕ УЗ КОНСОЛИДОВАНЕ ФИНАНСИЈСКЕ ИЗВЕШТАЈЕ
31. децембар 2012. године

57. ДЕВИЗНИ КУРСЕВИ

Девизни курсеви утврђени на међубанкарском састанку девизног тржишта примењени за прерачун позиција биланса стања у динаре (РСД) на дан 31. децембра 2012. и 2011. године за поједине главне валуте су:

	Званични курс НБС		Просечни курс НБС	
	<u>2012.</u>	<u>2011.</u>	<u>2012.</u>	<u>2011.</u>
USD	86.1763	80.8662		
EUR	113.7183	104.6409	113.0415	101.9653
CHF	94.1922	85.9121		
BAM	58.1432	53.5020	57.7972	52.1340